Katastrofa III

Nový svět

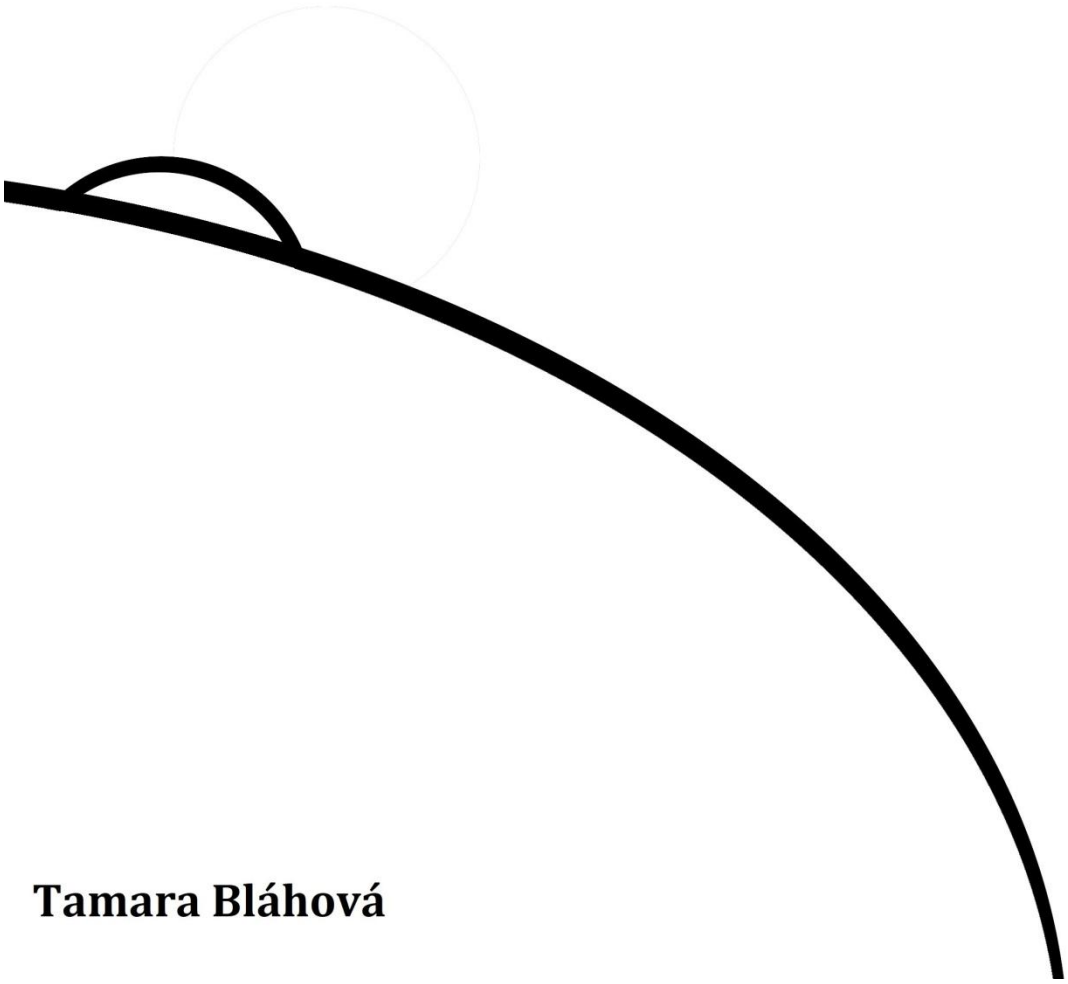

Tamara Bláhová

I.

„Co se stalo? Co se stalo?“ málem vykřikl Paul a vztekle bouchl do iluzoru.
Lai potřásla hlavou. „Nevím,“ odpověděla a tvář měla staženou strachem.
„Ten zatracený krám nefunguje!“ prohlásil Paul.
„To nebude tím. Asi bylo přerušeno spojení se Zemí,“ opáčila Lai nervózně.
Paul hodil iluzor na stůl. „To vím taky, ale proč? Co se ke všem čertům stalo?“ Vztekle zavrtěl hlavou a znovu si iluzor nasadil. Podíval se na Lai a nespokojeně stiskl rty. „Doufám, že jsou v pořádku,“ řekl.
Lai pokrčila rameny. „Snad.“
Paul se hryzl do rtu. „Proč vypadla síť?“
Lai znovu pokrčila rameny. „Já nevím, asi otřesy zasáhly robotické uzly. Jestli je to tím, tak nejpozději za hodinu spojení obnoví.“
„Za hodinu!“ Paul se zhluboka nadechl a pokusil se uklidnit. „Dobře. Hodina čekání navíc už mě nezabije.“

***

Martin se zmateně rozhlédl kolem sebe. Před chvílí přestala fungovat síť a on nevěděl, co si má myslet. *Už je po všem?* pomyslel si a nevěděl, jestli z toho má mít radost, nebo ne. Pomalu vstal a uvědomil si, jak moc se mu chvějí ruce. Jistě věděl jenom to, že přežil, a nebyl si jistý, jestli se chce dozvědět, co se vlastně stalo. Napustil si sklenici vody a rozechvěle se znovu posadil. Chvíli se mlčky díval na stěnu před sebou a potom si nasadil iluzor a čekal, až se obnoví přístup do sítě.

***

Brooken seděl za stolem a pořád ještě křečovitě svíral opěradla křesla. Všechno proběhlo tak rychle, že se ještě nestihl vzpamatovat. Zaregistroval výpadek sítě a její opětovné připojení, ale ještě se neodhodlal nic podniknout. Náhle nevěděl, co má dělat, a tak mu telefonát od ministra obrany připadal jako vysvobození. „Pane prezidente?“ zeptal se ministr.
Brooken pomalu vzhlédl. „Ano?“ zareagoval.
„Potřebuji vaše povolení zrušit blokádu Společenství a zahájit na povrchu záchranné akce, pokud to půjde,“ odpověděl ministr.
„Cože?“ zeptal se Brooken zmateně, ale když chtěl ministr svou žádost opakovat, Brooken ho přerušil mávnutím ruky. „Ano, jistě,“ řekl. „Ano, máte mé svolení. Pokud to půjde… Pokuste se zahájit záchranné akce,“ vypravil ze sebe. Ministr přikývl a na tváři se mu objevil chápavý a účastný výraz.
„Rozumím. Děkuji, pane prezidente.“ Zavěsil. Brooken se ještě chvíli zmateně díval před sebe a potom se zvedl a vyšel z kanceláře.

***

Paul s úlevou vydechl. „Konečně,“ prohlásil tiše. Spojení se Zemí bylo obnoveno a Paul se snažil zjistit, co se vlastně stalo. *No tak,* pobízel němě síť, *já to potřebuju vědět.*
„Ještě se nenačetly aktuální informace z družic,“ řekla Lai. „Ale vypadá to, že na Zemi jsou víceméně v pořádku.“
Paul si povzdechl. „Aspoň že tak.“ Na chvilku se odmlčel, ale potom ho něco napadlo. „Musím zavolat do vlády, aby poslali plošiny,“ řekl.
Lai přikývla. „Dobře. Půjdu zkusit něco dělat.“ Paul kývl. Počkal, až Lai odejde, a zavolal do vlády.
Po chvíli se před Paulem objevil předseda vlády. „To jste vy,“ řekl, a nenechal Paula ani pozdravit. „Nebojte se, nezapomněl jsem.“
Paul zavrtěl hlavou. „Já vás z toho ani neobviňuju,“ opáčil.
Předseda kývl. „Já vím, jen vás o tom ujišťuju. Plošiny jsou připravené, čeká se jen na zprávy o stavu Země. Abychom totiž vůbec měli koho zachraňovat,“ dodal.

Paul potřásl hlavou. „Musel někdo přežít," prohlásil.
Předseda pokrčil rameny. „To není vůbec jisté."
Paul si povzdechl. „Děkuju vám," řekl.
Předseda zavrtěl hlavou. „Není zač. Byl to přece váš nápad."

***

Brown si prohlížel nejnovější satelitní snímky a chtělo se mu plakat. Věděl, že má něco takového čekat, ale když viděl, co Alléktó se Zemí provedla, rvalo mu to srdce. Velká část povrchu byla zdemolovaná, ale Brown věděl, že to nejhorší teprve přijde. Brown se zadíval na zničený zemský povrch a smutně stiskl rty. *Proč?* zeptal se sám sebe a potřásl hlavou. *Proč?*

***

Záchranáři a záchranářští roboti už vstoupili na území Společenství, ale vypadalo to, že nezbylo mnoho lidí, které by mohli zachránit. Většina měst byla zdemolovaná a přežil jen málokdo, protože na území Společenství dopadlo několik úlomků asteroidu, které po sobě zanechaly obrovské krátery, zemětřesení a statisíce mrtvých. Pobřeží bylo zasaženo tsunami a další vlny se ještě chystaly. Přesto se záchranáři snažili najít co nejvíce přeživších. Byla to zdlouhavá a těžká práce a i s přispěním robotů se mohl zachránit jen zlomek lidí. Přeživší lidé se odváděli do podzemí a objevily se už i první plošiny z Insanie. Všichni se snažili, jak mohli, ale zdálo se, že co se týče počtu obětí, bude dopad Alléktó mnohem horší než obě světové války dohromady.

***

„Od dopadu Alléktó, největšího asteroidu, jaký se se Zemí srazil od vyhynutí dinosaurů, uplynulo už několik hodin a neustále se zjišťuje výše škod a počet obětí asteroidu. Na území Východoasijského společenství byly zahájeny záchranné akce. Roboti podrobně prohledávají povrch a pátrají po přeživších. Počet obětí zatím není znám. Záchranáři už dorazili i do Libye, kde se zřítila část podzemních měst. Podle informací, které jsme obdrželi, postižená oblast není příliš rozsáhlá. Příčina selhání krytu se vyšetřuje." Martin vypnul zprávy a složil hlavu do dlaní. Přerývaně se nadechl a promnul si oči. Nejdřív necítil vůbec nic, jenom si uvědomil, že se mu chvějí ruce. Pak pomalu zvedl hlavu. Bylo mu chladno a zdálo se mu, že všechno pozoruje odněkud z dálky. *Takže jsem měl přece jenom pravdu. A kvůli mně umřeli lidé. Kvůli tomu, že jsem je včas nevaroval.* Vstal a narovnal se. *Co budu dělat?* pomyslel si. *Jsem za ně zodpovědný. Jsem zodpovědný za každý život, který kvůli mně předčasně skončil.* Nevesele se pousmál. *Dokážu s tím žít?*

***

Land nespokojeně stiskl rty. Nevěděl, co má dělat. *Tohle se nemělo stát.* Díval se na záběry z pobořeného podzemního města a vrtěl hlavou. *Takže Johnson měl pravdu.* Znovu se zadíval na město a potom vztekle potřásl hlavou.

II.

První den po dopadu

***

David otevřel oči a usmál se na bílý strop. Začínal první den po dopadu asteroidu. *Žiju,* prohlásil k Cizincům. *Ještě pořád žiju.*
My víme.
David se zhluboka nadechl a posadil se. Umyl se, a když snídal, procházel nejnovější zprávy. Už byl znám počet mrtvých a zraněných z propadlého podzemního města a objevily se i zprávy o záchranných akcích ve Společenství. David si povzdechl. *Teď už je docela pozdě je zachraňovat,* pomyslel si. *Na to, že tam umřou lidé, se mělo myslet dřív.*

***

Martin seděl za kuchyňským stolem. Volal mu Land a Martin se nemohl rozhodnout, jestli má hovor přijmout, nebo ne. Nakonec ho s povzdechem přijal.
Objevila se Landova simulace. Land se tvářil rozpačitě a omluvně. „Dobrý den, pane Johnsone," řekl nezvykle krotce.
„Dobrý den," odpověděl Martin chladně a čekal, co bude dál.
Land se nadechl. „Je mi moc líto, co se včera stalo," prohlásil. Znělo to upřímně, i když se zdálo, že mu jde omluva těžce přese rty.
Martin jemně zavrtěl hlavou. „Ne, není," opáčil unaveně. „A jestli je vám něčeho líto, pak toho, že vám váš podvod nevyšel."
Land stiskl rty, ale nic nenamítal. „Podívejte se, já vás chápu," řekl po chvíli. „Ale dělal jste, co jste mohl. Teď už nic nezměníme, ani vy, ani já."
Martin se tiše zasmál. „Ne, nezměníme," souhlasil. „Tak proč mi voláte?"
Land se nadechl. „Já vím, že vás to zasáhlo, ale pořád ještě jste mluvčí projektu. Lidé chtějí vědět, proč kryt nevydržel," prohlásil.
Martin přikývl. „A já jim to mám vysvětlit, že?" zeptal se.
Land přikývl. „Ano," odpověděl.
Martin zavrtěl hlavou. „Ne, pane Lande. Už s vámi tuhle hru nechci hrát. Už nebudu lhát. Jednou jsem to udělal a moje lež stála mnoho lidí život. Úplně zbytečně. Znovu už to neudělám."
„A co chcete dělat?" zeptal se Land.
„Vůbec nic," odpověděl Martin. „Je dobře, že jste mi zavolal. Chtěl jsem se vzdát funkce mluvčího projektu, takže to dělám teď. Berte to jako výpověď, dám vám ji i písemně."
Land pomalu zavrtěl hlavou. „Ale to přece nemůžete," namítl.
„Proč ne?" zeptal se Martin. „Už vám nehodlám sloužit jako hromosvod veřejného mínění. Stejně jsem to dělal příliš dlouho." Land se zdál být zaskočený. Nadechl se, jako kdyby chtěl něco říct, ale Martin ho zarazil. „Ne, nic neříkejte. Nerad bych se s vámi rozešel ve zlém," řekl.
Land se znovu nadechl, ale potom potřásl hlavou. „Nashledanou," řekl a v jeho hlase byl slyšet vztek.
„Sbohem," odpověděl Martin a zavěsil.

***

Na Insanii neustále proudili noví lidé ze Společenství. Mnoho z nich bylo zraněných a v šoku, ale většinou přesun zvládli bez problémů. Předseda insanijské vlády právě mluvil s ministrem vnitra. „Myslíte, že s těmi lidmi nebudou problémy?" zeptal se předseda.

Ministr pokrčil rameny. „Záleží na tom, co máte na mysli pod slovem problém," odpověděl. „Lidí ze Společenství je tady hodně, to je pravda, ale nemyslím si, že by měli chuť začít s terorismem, pokud je tohle to, co vás trápí," pokračoval.
Předseda se trochu pousmál. „Toho se zrovna nebojím. Spíš nevím, jak Insanijané přijmou to, že je tu lidí ze Společenství najednou tolik," prohlásil.
„No, někteří už se proti tomu začali ohrazovat, konec konců, podívejte se na síť, ale na druhou stranu, ti lidé jsou něco jako trosečníci, kterým nikdo jiný nebyl ochotný podat pomocnou ruku. Myslím, že lidé budou za nějakou dobu spíš hrdí na to, že Společenství pomohla právě Insania," odpověděl ministr. „A už dávno se ví, kdo přišel s návrhem poslat do Společenství plošiny i navzdory oficiální politice Federace a Velkého chalífátu. Paul Belner je už natolik známý, že si z něho lidé udělali hrdinu, který navzdory stanovisku Země pomohl lidem bezmocně čekajícím na smrt. To myslím taky pomůže, protože Federace a její postoje přestávají být mezi insanijany populární."
Předseda se znovu usmál. „No, nevím, jestli je to poslední zmiňované pro nás dobrá zpráva, ale každopádně vám děkuju. Všechno se musí řešit pěkně po pořádku."

***

Martin chodil nervózně po bytě a nevěděl, co má dělat. Land už se mu znovu neozval a na síti se objevily první omluvy a vysvětlení selhání krytů. *Land stejně nikdy nepřizná pravdu,* pomyslel si Martin. *A kdybych s ní teď znovu přišel já, buď mi nikdo neuvěří, nebo se budou ptát, proč jsem stáhl varování.* Potřásl hlavou. *Stejně za to můžu já. Byl jsem zodpovědný za zabezpečení měst. Měl jsem je zkontrolovat dřív.* Přerývaně se nadechl a šel si napustit sklenici vody. Napil se, a když ji pokládal zpátky, málem ji upustil a rozbil. Zavrtěl hlavou a opřel se o zeď. Chvíli se jen díval před sebe a potom se odlepil od stěny a šel si sednout. *Takhle to nepůjde,* pomyslel si. Znovu si povzdechl a napojil se na síť.

***

Brooken sledoval, jak se znovu probouzejí k životu kritikové, kteří těsně po dopadu Alléktó ještě mlčeli. Bylo jich snad ještě víc, než před tím. Petrovský zatím mlčel, ale mnoho lidí se na něho odvolávalo. Kromě tradičních témat zahrnujících Janusany a Společenství přibyla ještě probořená podzemní města a obvinění směřovaná na Brookena se jen hrnula. Prezident se je už ani nesnažil odrážet. Věděl, že by to bylo marné, a tak se jen snažil dělat všechno proto, aby udržel zemi v chodu.

***

Paul se právě chystal jít do práce, když zjistil, že mu někdo volá. Trochu si povzdechl a přijal hovor. Objevila se Martinova simulace. Paul se usmál. „Ahoj Martine," pozdravil. „Dlouho jsem tě neviděl," řekl.
Martin mu unaveně úsměv opětoval. „Ahoj Paule," odpověděl. „Je mi jasné, že o všem víš, takže tě nebudu unavovat vysvětlováním. Víš, co jsem udělal, nebo spíš neudělal, a jaké to mělo důsledky." Martin uhnul očima a na okamžik stiskl rty. Potom se znovu podíval na udiveného Paula a pousmál se. „Volám ti proto, že se chci rozloučit," řekl a zvedl ruku, aby přerušil Paula, který se chystal něco říct. „Moc se neznáme, rozhodně ne tak dobře, jak bych chtěl," pokračoval. „Já… doufám, že jsem tobě nebo ostatním nějak neublížil, jestli ano, tak se omlouvám." Na chvilku se odmlčel a povzdechl si. Paul ho nevěřícně sledoval. Martin se trochu zasmál. „No, nechci být sentimentální, ale… zkrátka, měj se dobře. Pozdravuj ostatní a vyřiď jim prosím, že… že jsem se nedokázal rozloučit se všemi, a tak to dělám přes tebe." Znovu se odmlčel. „Tak sbohem," řekl nakonec. „A hodně štěstí v tom, co budeš dělat."
„Počkej!" zavolal Paul, ale Martin byl rychlejší a zavěsil. Paul chvíli jenom stál a nevěřícně zíral před sebe. *Co to mělo znamenat?* pomyslel si. Rychle našel kontakt na Martina a zkusil mu zavolat, ale

Martin si zapnul blokování hovorů. *Sakra!* Paul se hryzl do rtu. *Doufám, že nechce provést nějakou hloupost.*

***

Martin se zhluboka nadechl, otevřel skříň a hmátl do jedné z polic. Vytáhl odtamtud laserovou pistoli. Ani si nepamatoval, kdy na ni naposledy sáhl. Zkontroloval ji a vložil do ní nový zásobník. Potom uklidil krabici a zavřel skříň. Rozhlédl se po bytě. Všechno bylo uklizené a poskládané. Spokojeně přikývl. Nastavil pistoli na smrtící dávku a povzdechl si. Byl rozhodnutý, ale najednou pocítil lítost. *Musím to udělat,* pomyslel si. *Nemohl bych žít s vědomím, že kvůli mně umřelo tolik lidí.* Ještě jednou se rozhlédl po bytě. Uvažoval nad tím celý den. Nejprve ho myšlenka na sebevraždu odpuzovala, ale potom dospěl k názoru, že nic jiného dělat nemůže. *Je to asi špatně,* pomyslel si. *Ale já takhle prostě nemůžu žít. Jestli mě bude po smrti někdo soudit, snad to pochopí.* Ještě si v duchu prošel, jestli udělal všechno, co udělat chtěl a pro sebe se smutně pousmál. *Takhle to nemělo skončit,* pomyslel si. *Ale všechno se nemůže stát tak, jak by člověk chtěl.* Přiložil si pistoli ke spánku. Chvíli čekal, až pomine první nával strachu, a potom rychle stiskl spoušť.

III.

Druhý den po dopadu

***

Paul dočetl zprávu a ztěžka se posadil na židli. Složil hlavu do dlaní a chvíli tak zůstal. *Takže Martin se zabil,* pomyslel si a zvedl hlavu. Martin nechal přání, aby se o jeho smrti kromě rodiny co nejdříve dozvědělo ještě několik dalších lidí včetně dřívějších průzkumníků Insanie. Paul si povzdechl a potřásl hlavou. *Proč to řešil takhle?*
Najednou se ozvalo otevírání domovních dveří a za chvilku do pokoje za Paulem vstoupila Lai. „Ahoj," řekla a Paul z jejího výrazu poznal, že už o Martinově sebevraždě ví.
„Ahoj," odpověděl Paul a trochu pokývl hlavou. „Už víš o Martinovi?" zeptal se.
Lai přikývla. „Vím."
„Dneska ráno," řekl Paul, „pro Martina už to vlastně bylo odpoledne, mi zavolal," řekl. Lai se na něho tázavě podívala. „Říkal, že se chce rozloučit, ale já jsem ho nejdřív nechápal a potom jsem nemohl uvěřit tomu, že by se opravdu chtěl zabít."
„Teď už je stejně pozdě," opáčila Lai.
Paul přikývl. „Je. Teď už je všechno jedno. Martin je mrtvý a už mu nic nepomůže."

***

Na volném prostranství před budovou jedné z poboček Výzkumu stálo cizinecké plavidlo a opodál se vznášeli i samotní Cizinci. Nedaleko plavidla stáli tři lidé oblečení v lehkých skafandrech, ale nesli s sebou jen minimum vybavení. V pozadí stála Kristine a všechno sledovala.
Všechno je pro vás připraveno, ozvali se Janusané.
„Děkujeme," ozval se jeden ze členů posádky.
„Tady je středisko," ozval se hlas ve sluchátcích posádky. „Budeme vás sledovat, kdybyste měli nějaké problémy, hlaste je."
„Rozumíme," odpověděl velitel výpravy.
„Dobře. Můžete nastoupit." Lidé ve skafandrech se pomalu otočili a nastoupili do janusanské lodi. Akce nebyla veřejně přístupná, ale přenášela se na síť, takže ji mohli sledovat jak Insanijané, tak

Pozemšťané. Loď se zavřela. Na vesmírné plavidlo vypadala nesmírně křehce, ale všichni věděli, že je pevná a velmi těžko zničitelná.
Budeme vás očekávat, řekli ještě Janusané a potom se loď bez viditelného zážehu motorů vznesla do vzduchu.

***

„Vážení přátelé! Vidím, že jste mé názory vzali za své, a to mě velmi těší. Doufám, že společně dokážeme odstranit příčiny potíží, které nás v poslední době postihly. Nechci se teď zmiňovat o všech nepříjemných věcech, které se udály po dopadu Alléktó, ale něco přece jen musím zmínit. Proč začala Federace najednou zachraňovat přeživší ze Společenství? Protože už nám nemohou ublížit? Anebo je to jen pokrytecké gesto k upokojení vlastního svědomí i nás? Považujete to za dostatečné odčinění předchozích chyb? Já ne. Toto je ale jen námět k přemýšlení. Chtěl jsem vám říct něco jiného. Od chvíle, kdy dopadla Alléktó, a my jsme přežili, žijeme v novém světě. Nebo alespoň máme možnost začít v novém světě žít. Nemyslím teď Insanii a její obyvatele, myslím nás, Pozemšťany. Myslím nás, kteří jsme tady zůstali a vytrvali až do konce. Jakmile jsem si to uvědomil, tu skutečnost, že jsme se všichni vlastně podruhé narodili, položil jsem si tuto otázku: Chci, aby do tohoto nového světa pronikl ten starý? Chci žít stejně jako předtím? Odpověď zní ne. Zní tak proto, že se domnívám, že když už jsme dostali druhou šanci, měli bychom jí využít. Na Zemi zůstali jen ti, kteří opravdu chtěli, kteří byli natolik stateční, že se dokázali postavit hrozbě čelem. Naše volba se ukázala být správná. Přežili jsme. Možná mě teď považujete za snílka, idealistu, ale byla snad někdy lepší doba k tomu být idealistou? Máme možnost vytvořit nový svět. Možná se nám to nepodaří hned, ale jestli vytrváme, jsem si jistý, že uspějeme. Můžeme postupovat jednotně, už nejsme roztříštění, jako tomu bylo dřív. A proto zní má odpověď ne. Nechci, aby se někteří pokoušeli znovu vybudovat starý svět. Ne. Chtěl bych, abychom na jeho ruinách společně postavili svět nový. Položte si prosím otázku, kterou jsem si položil i já. A až si budete jistí odpovědí, dejte to zřetelně najevo. Nechci vás do ničeho nutit. Ale zkuste být alespoň na chvíli idealisty. A nezapomeňte, že svůj osud držíte v rukou vy sami. Jen vy. Váš Evžen Petrovský.“

***

Land se nervózně hryzal do kloubů na ruce. *Zatracený Johnson,* pomyslel si, ale nešlo mu to od srdce. „Au,“ vyjekl, když si prokousl kůži. Vztekle máchl rukou ve vzduchu. *Tohle jsem přece nechtěl,* pomyslel si. *Co ho to napadlo? Vždyť to nebyla jeho vina.* Od chvíle, co se Land dozvěděl o Martinově smrti, ho trápily výčitky svědomí, a navíc se děsil okamžiku, kdy bude muset čelit dotazům ohledně toho, proč mluvčí projektu podzemních měst spáchal sebevraždu. Land si stiskl spánky a nešťastně zavrtěl hlavou. *Proč to ten blázen udělal?* pomyslel si. Najednou uslyšel oznamovací melodii. Land se podíval, kdo volá. Identita volajícího byla skrytá a Landovi se stáhlo hrdlo strachem. Chvíli váhal, jestli má hovor vůbec přijmout, ale nakonec si vynadal do bláznů a hovor přijal. Když uviděl, kdo před ním stojí, přál si, aby to byl neudělal.
Před ním se objevila Nowakova simulace. Jako vždy vypadal nesmírně příjemně a přátelsky. Měl ruce v kapsách saka a široce se usmíval. „Dobrý den, pane Lande,“ prohlásil.
Land na okamžik zavřel oči a potom Nowakovi úsměv oplatil. „Rád vás vidím, pane Nowaku,“ odpověděl.
Nowak povytáhl obočí. „Opravdu? To mě těší, ale upřímně řečeno, nevypadáte tak.“ Pozorně si Landa prohlédl a potom starostlivě naklonil hlavu. „Poranil jste si ruku?“ zeptal se s účastí v hlase a ukázal na prokousnutou kůži na Landově ruce, ze které trochu tekla krev.
Land stiskl rty. „To nic není,“ odpověděl. „Co ode mě potřebujete?“ zeptal se.
Nowak se znovu usmál. „Vy vždycky jdete rád hned k věci, že?“ opáčil. „No dobrá, i když to není úplně můj styl.“ Na okamžik se odmlčel a potom se zhluboka nadechl. „Nadešel čas na mé poslední přání, pane Lande,“ prohlásil. „Po pravdě řečeno vás velice nerad ztrácím, ale slib je slib. Budu muset najít někoho, kdo vás nahradí.“

Landovi se na obličeji objevil výraz, který byl směsicí obav, úlevy a očekávání. „A co si tedy budete přát?“ zeptal se.
Nowak se usmál. „Nebojte se, hned se k tomu dostanu. Vlastně to ani tak moje přání jako spíš oboustranně výhodná dohoda. Ostatně jako vždy,“ dodal. Land se na něj tázavě podíval. Nowak pro sebe pokýval hlavou. „Dobře. Pane Lande, vím o nepříjemnosti s probořenými městy, ostatně kdo o ní dneska ještě neví, že? No, ale vím i o té nešťastné události, která se stala včera večer, totiž o sebevraždě mluvčího projektu pana Johnsona.“ Nowak účastně pokýval hlavou. „Všichni nemají dostatečně silnou povahu, aby unesli i podobnou odpovědnost.“
„O čem to mluvíte?“ zeptal se Land.
Nowak se krátce zasmál. „Pane Lande, přede mnou si nemusíte na nic hrát. Já vím, proč kryty selhaly a proč se pan Johnson zastřelil. Jsem si tím téměř jistý a divil bych se, kdybych se mýlil.“
„A proč?“ zeptal se Land vzdorovitě.
Nowak povytáhl obočí. „Opravdu to chcete slyšet?“ zeptal se. „No dobře. Ta města selhala kvůli jistému opomenutí při konstrukci výztuží, nemám pravdu? A co se týče pana Johnsona…“
Land zvedl ruce. „Dobře, dobře. A co ode mě chcete?“
„Zanedlouho budete muset vysvětlovat sebevraždu pana Johnsona a určitě se v souvislosti s ním objeví i otázka probořených měst. Chci po vás jen, abyste naznačil, že jste skutečně v konstrukci krytů inkriminovaných měst museli část výztuží vynechat, ale kvůli tomu, že už jste neměli finance. Museli jste to udělat kvůli tomu, že vám vláda neposkytla dostatečné prostředky, a když jste argumentovali tím, že města nemusí vydržet, vláda odpověděla, že podle výpočtů města mohou vydržet i s oslabenou výztuží. Dělali jste tedy, co jste mohli. V panu Johnsonovi se na poslední chvíli probudil strach, a tak se pokusil lidi varovat, ale vláda nepovolila ani evakuaci inkriminovaných míst. Stačí k tomuto prohlášení dodat vhodný tón a budu navýsost spokojený.“ Nowak skončil a usmál se na Landa.
Ten na Nowaka jen nevěřícně zíral. „Cože?“ vypravil ze sebe. „Vy vážně chcete, abych řekl něco takového?“ zeptal se.
Nowak pokrčil rameny. „Proč ne? Vyřeší to vaše problémy a mně to pomůže.“
Land zavrtěl hlavou. „Promiňte, ale tohle je i na mě trochu moc,“ řekl.
Nowak si povzdechl. „Prosím, pane Lande. Nechci vám připomínat, co se stane, když mě neposlechnete. Opravdu vám nechci ublížit. Pomozte mi a já vám už dám pokoj. Tohle je moje poslední přání. A já svoje sliby plním.“
Land potřásl hlavou. „A proč to vlastně potřebujete? Kdo vůbec jste?“ zeptal se.
Zdálo se, že se Nowak zamyslel, ale potom zavrtěl hlavou. „Ne, myslím, že by nebylo dobré se jen tak ukazovat karty. Stejně na to určitě přijdete. A co se týče mého požadavku… Nebojte se, dám vám čas na rozmyšlenou. Odpovíte mi tím, co uděláte. Pokud bude odpověď kladná, už od vás nebudu nic chtít a budu považovat dluh za vyrovnaný. Pokud bude záporná… však vy víte.“ Znovu se usmál. „Nashledanou, pane Lande. Nebo možná už sbohem.“ Zavěsil. Land dotápal k židli a ztěžka se na ni posadil. Potom se zhluboka nadechl a složil hlavu do dlaní.

***

Za dva dny se Jim Land nešťastně se zadíval na zprávu, kterou právě sepsal. Nowak dodržel slib a už se neozval, ale Land nepochyboval o tom, že kdyby ho neposlechl, dodržel by i hrozbu. *Budu mít klid,* pomyslel si Land, ale svědomí ho nepřestávalo hryzat. Zoufale zavrtěl hlavou. *Vrším jedno špatné rozhodnutí na druhé,* pomyslel si. *Ale jak jinak se z toho dostanu ven? Nijak. Musím to udělat.* Znovu se podíval na zprávu a odhodlaně stiskl rty. *Musím se z té smyčky dostat. A když to nejde jinak, musím to udělat i za cenu lži.*

***

„Pane prezidente?“
Brooken vzhlédl k tiskové mluvčí s mírně nepříčetným výrazem v obličeji. „Ano?“ zeptal se pomalu.
Tisková mluvčí si povzdechla.
„Pane prezidente, promiňte, ale musím se vás zeptat, jestli mám něco podniknout,“ pokračovala mluvčí. „Prosím?“ opáčil Brooken nechápavě.
Tisková mluvčí se netrpělivě usmála. „Četl jste tu zprávu?“ zeptala se.
„Ano, jistě,“ odpověděl Brooken.
Mluvčí přikývla. „Takže, mám něco dělat?“ zeptala se.
Brooken se na ni podíval skoro pobaveně. „A bude to k něčemu dobré?“ zeptal se. „No, můžete vydat prohlášení, že obvinění vznesená panem Landem jsou lživá a dokonce ho potom můžeme žalovat,“ prohlásil. „Ale stejně to k ničemu nebude. Teď už ne. Možná bych mě rezignovat. Jen bych to urychlil.“
Mluvčí potřásla hlavou. „Pane prezidente, vydám prohlášení. Potom může vláda oficiálně podat žalobu.“
Brooken se trpce usmál. „Dobře,“ souhlasil. „Udělejte to.“

***

„Vážené spoluobčané! Už je to tady. Naše vláda se brání obviněním, vážným obviněním, ale dělá to pouhým popřením. Došlo na má slova, mohl bych říci, ale nechci být tak domýšlivý. Jisté ale je, že pokud jsou obvinění vznesená proti vládě Federace pravdivá, a já to považuji za více než pravděpodobné, naplnilo by se to, co jsem říkal už dřív. A jestli se plní toto, děsím se toho, že budou pravdivé i moje neblahé předtuchy ohledně Janusanů. Jak víme, že neovládají Insanijany, jak víme, že neovládají naši vládu? Jak víme, že se nesnaží ovládnout i nás, že jen nečekají na vhodný okamžik? Mají tu jen svého vyslance a mluvčího, možná jsou zde příliš slabí. Třeba nás chtějí zničit právě skrze naši vládu. Nechci, opravdu nechci, aby to tak bylo a nerad bych ve vás vyvolával paniku, ale možné je úplně všechno. Přijali jsme mezi sebe mimozemskou rasu, o které víme jen to, co nám o sobě sama řekla. Insanijané už se s ní spřátelili natolik, že pořádají výměnné pobyty, že se od nich učí a učí je. Na Zemi zůstali ti skeptičtější z nás, a pokud se vyplní moje nejhorší noční můry, může se ze Země stát bašta proti zlovůli mimozemšťanů a třeba i zmanipulovaných Insanijanů. Jsem si vědom toho, že tohle jsou silná slova. Prosím, zatím je neberte víc než jako úvahu. Pokud se neprokáže jejich pravdivost, jsou jen děsivou myšlenkou. Ale musíme se připravit na vše, a pravda je, že naše současná vláda už ztrácí legitimitu své existence. Mou důvěru už ztratila dávno a podle vašich reakcí ztrácí také tu vaši. Minule jsem vám řekl o možnosti vytvořit nový svět. Stále věřím v to, že to můžeme dokázat, i přes potenciální hrozbu Janusanů nebo kohokoli jiného. Musíme ale být jednotní. Musíme být jednotní a silní. Po tom, co tato slova zveřejním, se určitě najdou tací, kteří mě za ně budou chtít žalovat. Možná mě budou chtít zatknout a umlčet, ale i kdyby se to stalo, vy už víte všechno. Zvažte všechno, co se v poslední době stalo, a rozhodněte se. Máme možnost vytvořit nový svět. Nepromeškejme ji. Možná už se nikdy nebude opakovat.“

***

Kristine se tvářila sveřepě a pročítala další zprávu, kterou chtěla umístit na síť. Ani nevěděla, proč v tom pořád pokračuje, když na její předchozí výzvy k vyjádření nesouhlasu s Petrovským zareagovalo tak málo lidí, ale nemohla si pomoci a psala další a další zprávy. *Ten blázen chystá puč a já nemůžu dělat nic jiného než psát bezzubé články,* pomyslela si, ale potom vzdorně pohodila hlavou. *Ale třeba nakonec k něčemu budou,* pomyslela si a ještě jednou se začetla do svého výtvoru.
„Není pochyb, o co se Evžen Petrovský snaží, a bohužel na svou stranu získal většinu obyvatel Federace, kteří zůstali na Zemi. Pokud se mu ale podaří provést jeho záměr a skutečně stane v čele

Federace, nemůžeme zůstat sedět s rukama v klíně. Vzhledem k tomu, jak nepřátelský postoj k Insanii zaujal a jak se vyjadřuje o Janusanech, představuje Petrovský pro Insanijany hrozbu. Píšu pro Insanijany, protože jakmile se Petrovský dostane k moci, bude ohrožovat nás všechny, ať už jsme občany Federace národů nebo Velkého chalífátu. Jakmile se Petrovský dostane k moci, nebudeme moci ve vlastním zájmu zůstat rozdělení. Proto, pokud k něčemu takovému skutečně dojde, a já doufám, že ne, jediné možné řešení vidím v osamostatnění Insanie. Toto je pouze námět k přemýšlení, ne výzva. Ale pokud by opravdu Petrovský převzal vládu nad Federací, mohlo by být osamostatnění jediná záchrana. Prosím, jestli souhlasíte, vyjádřete mi podporu, ať je jasné, že proti Petrovskému nestojí jen několik lidí. Kristine Snowriceová."

IV.

Dva týdny po dopadu

***

„Pryč s těmi zmetky! Nechceme je tady!" Lidé stáli namačkaní jeden na druhém, opojení sami sebou, svou domnělou mocí. Opodál stála policie a čekala. Ještě pořád platil výjimečný stav, takže demonstrace jako tato byly zakázané a policie proto čekala na pokyn a na vhodný okamžik k rozehnání davu.
„Pryč s vládou! Pryč s Brookenem!"
„Nechceme tu mimozemšťany!"
„Nechceme, aby nás ovládli!"
„Chceme si vládnout sami!" Ovzduší bylo jako nabité elektřinou, zdálo se, že mezi lidmi musí každou chvíli přeskočit mohutný blesk. Policie se dala do pohybu.
„Petrovský do vlády!" vykřikl někdo.
„Chceme Petrovského!" připojili se další a za chvíli už se městem neslo ohlušující skandování, ve kterém zanikly i výkřiky lidí, kteří se pokusili napadnout policisty.
„Petrovský! Petrovský!" ozýval se řev tisíců lidí.

David přerývaně dýchal. Ráno viděl zprávy z Varšavy a něco podobného jako tam se stalo i v Perthu, i když v mnohem menším měřítku. Lidé se znovu pokusili zaútočit na Cizince. Davidovi se hlavou honily útržky vzpomínek na demonstraci, na pocity svoje i Cizinců, na beznaděj a vědomí, že nemůže nic dělat. *Pryč! Pryč!* znělo mu hlavou. David mimoděk zaťal ruce v pěst. Po čele mu stékal pot a k tomu všemu se ještě začal ztrácet. Bylo to horší, než kdy předtím. Chtělo se mu plakat, ale nevěděl, jestli má ještě vůbec oči, nevěděl, jestli ještě vůbec žije, jen to malé jadérko, které zůstalo z původního Davida Pellera, mu připomínalo, že ještě pořád má tělo, kam se musí vrátit, že ještě pořád dýchá. Najednou ucítil něco chladivého. Ten pocit ho vytrhl z víru, ve kterém kroužil a nemohl se osvobodit, a vrhl jej zpět do těla. S námahou otevřel bolavé oči a uviděl, že se nad ním sklání Jana a přikládá mu na čelo studený obklad.
„Davide," řekla tiše.
David se trochu usmál. Něco v jejím hlase mu přišlo tak nesmírně uklidňující, že se mu na chvilku ztišilo bolestivé tepání v hlavě. „Jano," řekl a nahmatal její ruku. Jana se na něho usmála. David se pevně chytil její ruky a zavřel oči. Potom se najednou tiše rozplakal.

***

Andrew stál s rukama založenýma na prsou před simulací jakési součástky a nespokojeně vrtěl hlavou. „Ne, tak takhle to nepůjde," povzdechl si a vymazal několik posledních změn. Obrátil se na svého spolupracovníka, studenta na praxi. „Co myslíte vy?" zeptal se.

Student pokrčil rameny. „Já nevím, žádnou chybu jsem tam neviděl.“
Andrew se usmál a potřásl hlavou. „Taky tam žádná nebyla. Jenomže takhle sestavený obvod by vyžadoval příliš častou údržbu. Nesmíte myslet jenom na chyby. Musíte taky uvažovat nad tím, co je výhodnější.“ Student přikývl, ale zdálo se, že je myšlenkami někde jinde, a než se Andrew stačil znovu zabrat do přemýšlení, zhluboka se nadechl, jako by chtěl něco říct. Andrew se na něho tázavě zadíval. „Copak?“ zeptal se.
Student mávl rukou. „Já jen… sledujete síť?“ zeptal se.
Andrew přikývl. „Jistě,“ odpověděl. „Vy asi myslíte Petrovského, že?“ zeptal se.
Student váhavě přikývl. „Taky. Ale myslel jsem článek Snowriceové, té od Janusanů.“
Andrew kývl. „Taky jsem ho četl,“ řekl.
„A co si o tom myslíte?“ zeptal se student.
Andrew pokrčil rameny. „Nevím. Nejsem si jistý, jestli by se dalo osamostatnění provést tak, jak si slečna Snowriceová představuje. A pokud by se Petrovský opravdu dostal k moci, určitě by se tomu pokusil zabránit. A co vy?“ zeptal se.
Student se trochu usmál. „Přidal jsem se k ní. Asi to moc nepomůže, ale jestli opravdu bude chtít něco podniknout, nemůže být sama.“
Andrew se usmál. „No uvidíme,“ řekl. „Doufám, že Petrovský se k moci nedostane a osamostatnění nebude potřeba. Alespoň zatím.“

***

Land se díval na oficiální žalobu proti sobě. Měl pocit, že kdyby ho viděl Martinův duch, musel by se smát. Land se ušklíbl. *No, tak je to tady. A co jsem dokázal? Nic. Možná jsem se zbavil Nowaka, ale zase půjdu před soud. A tentokrát už mi Nowak asi nepomůže.*

V.

Dva měsíce po dopadu

***

Petrovský konečně začal vystupovat na veřejnosti i jinak než prostřednictvím sítě. Lidé o něm věděli a souhlasili s ním, ale zřejmě jim chtěl ukázat, že je skutečná osoba z masa a krve a ne jen síťový fantom. Za místo svých vystoupení si zvolil přímo hlavní město Federace. Chodil za lidmi na náměstí a do parků a jeho projevy ze všeho nejvíc připomínaly obrovskou reklamní kampaň na sebe sama. Kdykoliv se rozneslo, že někde na veřejnosti mluví, okamžitě se seběhly davy jeho příznivců. Ukazoval jim v Cizincích a Brookenovi viníky téměř všeho, co v posledních dnech a týdnech zažili, a i když svá obvinění týkající se Janusanů stále formuloval opatrně a spíše jako teorie, mnoho lidí je vzali jako fakt. Dokonce už bylo podáno několik oficiálních peticí žádajících rezignaci vlády a vyhlášení voleb.

***

Byla sobota a Paul se rozhodl, že navštíví Andrewa. Měl trochu špatný pocit z toho, že to neudělal už dřív, ale doufal, že to Andrew pochopí. Andrew nebydlel daleko, Paul byl za dvacet minut u něj. Zaparkoval na jednom z krytých parkovišť a vydal se hledat Andrewův dům. Andrew bydlel v malém bytě v domě, který celý obývali bývalí vězni. Dům byl docela hezký, napolo schovaný v údolíčku mezi travnatými pahorky. Paul na chvilku zastavil přede dveřmi, aby si trochu vydechl. Potom zazvonil na Andrewův byt.

„Pojď dál," ozvalo se z malé obrazovky na stěně. Dveře se otevřely a Paul vešel do chodby vedoucí k jednotlivým bytům. Andrew na něho už čekal a otevřel dveře dřív, než mohl Paul zazvonit. „Ahoj Paule," řekl s úsměvem.
„Ahoj," odpověděl Paul.
Andrew ho zavedl dovnitř a usadil ho na pohodlnou židli. „Dáš si něco?" zeptal se.
Paul zavrtěl hlavou. „Zatím ne, díky," odpověděl.
Andrew se posadil naproti němu. „Tak jak se vede?" zeptal se Andrew po chvilce.
Paul se zasmál. „To samé jsem se chtěl zeptat já," opáčil.
Andrew pokrčil rameny. „Mně se vede skvěle," odpověděl. „Ostatně, jak jinak se mi tady může vést?" dodal. „Už jsem zase robotik, i když s kroužkem na zápěstí." Usmál se. „Ale neodpověděl jsi mi."
„No, vede se mi výborně," řekl Paul.
Andrew zavrtěl hlavou. „To neznělo moc přesvědčivě. Je něco špatně?" zeptal se.
Paul potřásl hlavou. „Ne, to ne," odpověděl. „Já se opravdu mám dobře a byl bych i šťastný, kdybych mohl žít v klidu bez starosti, že se něco ošklivého semele."
Andrew se trochu trpce pousmál. „Ukaž mi někoho, kdo si tenhle luxus může dopřát," opáčil.
Paul přikývl. „Já vím. Jenomže i kdyby všechno bylo sebelepší, já nemůžu spokojeně žít s vědomím, že možná nejsme v bezpečí ani tady, dvanáct světelných let od Země. Že tam někomu ruplo v bedně a několik miliard lidí ho v tom podporuje."
Andrew se ušklíbl. „Mám dojem, že tady se za chvíli začne dít něco podobného. Už několik lidí se mě ptalo na názor na Snowriceovou. Co jsem se díval, pořád se k ní ještě nepřidalo moc lidí, ale jestli to takhle bude pokračovat, změní se to v odboj proti Petrovskému," prohlásil.
Paul si povzdechl. „Taky mám ten dojem," odpověděl.
Chvíli mlčeli, a potom se Andrew zvedl. „Přece jenom udělám aspoň kafe," prohlásil. „Třeba nám to zvedne náladu."

***

Brooken se díval na ministry a na tváři měl podivný rezignovaný úsměv. „Pane prezidente, musíte něco udělat," řekla ministryně vnitra.
„A proč?" zeptal se Brooken.
„Pořád ještě jste hlava téhle země," odpověděl ministr obrany. „Pořád ještě vás lidé musejí poslouchat."
„Opravdu?" opáčil Brooken. „Ale oni si to nemyslí. Podívejte se na síť. Ostatně, podívejte se z okna. Jestli tam není rozzuřený dav, určitě se za chvíli objeví. Oni mě nenávidí, pane ministře, nenávidí. Jsem pro ně ztělesněním všeho zla, které je postihlo. A to už jim nevymluvíte. Petrovský je pro ně jako zjevení, jako anděl spásy, a proti tomu žádné prohlášení nic nezmůže. Chtějí, abych rezignoval, a dříve nebo později to budu muset udělat, nebo sem vtrhnou a odvlečou mě. Kdybych byl král, možná by mě i popravili." Trochu se zasmál. „Jeffrey Brooken Ukrutný," řekl tiše a potřásl hlavou. „Co chcete, abych dělal? Už je pozdě." Chvíli bylo ticho.
„Pane prezidente, uvědomte si prosím, že teď na vás závisí celá vláda. Lidé požadují rezignaci celé vlády, nejen vás. Záleží na tom, jestli se vám podaří přivést je k rozumu," prohlásil nakonec ministr obrany. Brooken se na něho podíval.
„Záleží na mně?" zavrtěl hlavou. „Ne, nezáleží. Klidně bych rezignoval, kdybych měl jistotu, že po mně nenastoupí Petrovský. „Jenomže jestli rezignuji a vy se mnou, přijde sem on. A toho se děsím."
„Tak proč se nepokusíte ho zastavit?" opáčila ministryně vnitra.
„Jak?" zeptal se Brooken. „Jak ho chcete zastavit? Mám nechat střílet do lidí, kteří se okolo něho shromažďují? Mám ho dát zatknout? Vždyť on ani nepotřebuje ochranku. Lidé by roztrhali kohokoli, kdo by se ho pokusil byť jen dotknout. A i kdybych takový rozkaz vydal, kdybych ho dal třeba zabít, myslíte, že by mě někdo poslechl? Vždyť já ani nemám právo vydávat takovéhle rozkazy přímo. Od zatýkání tu máme policii. Jenomže policie už pomalu nejedná bez toho, abych jí každý příkaz osobně nepotvrdil. Jak mám bojovat s někým, kdo mi odloudil mé vlastní lidi?" Ministři mlčeli. „Máte nějaký návrh?" pokračoval Brooken. Nikdo nic neřekl. Brooken si povzdechl a vstal. „Tak vidíte. Pokusím se

vydržet, co nejdéle to půjde. Pokuste se o to se mnou. Snad ti lidé venku nezajdou tak daleko, že by nás násilím tahali z kanceláří."

***

„Petře?" zavolala Kristine.
„Co je?" ozval se Petr z vedlejší místnosti. Kristine si trochu povzdechla a šla za ním. „Petře, viděl jsi poslední projevy toho zmetka?" zeptala se.
Petr se pobaveně pousmál a zavrtěl hlavou. „Ne, ještě jsem se nedíval," odpověděl.
„Tak se podívej," vybídla ho Kristine.
„Něco nového?" zeptal se Petr.
Kristine se ušklíbla. „Ani ne," odpověděla, „ale tohle už se opravdu nebude líbit nikomu. Ani naší vládě," prohlásila. Potřásla hlavou. „Ale já mám pořád hrozně málo lidí na to, abych mohla něco podniknout."
Petr potřásl hlavou. „Jdeš na to moc rychle," odpověděl Petr. „Lidi se ještě ani nestihli pořádně zabydlet, a ty už po nich chceš, aby se zasazovali o osamostatnění Insanie. Nevím, jestli se to podaří takhle brzo."
Kristine potřásla hlavou. „A proč ne?" opáčila. „Na Zemi se pravděpodobně dostane k moci člověk, který nás chce vyhladit i s Cizinci. Copak to lidé nechápou?"
„Je to všechno moc rychlé," opakoval Petr. „Tohle je něco jiného, než když ses zasazovala o pozvání Cizinců na Insanii. Nikdo nemá rád velké změny, a zvlášť ne změny, které by ho mohly poškodit."
„Co tím chceš říct?" opáčila Kristine ostře.
Petr konejšivě zvedl ruku. „Jenom to, že pro Insanijany teď není výhodné tě podpořit. Byl by to velký krok do nejistoty jen s malou nadějí na úspěch. Jestli chceš, aby se k tobě opravdu přidali, musíš pokračovat a počkat do okamžiku, kdy se váhy překlopí a ten krok do nejistoty bude najednou výhodnější i za cenu velkého rizika, že hodně lidí přijde o práci, že se třeba skoro zhroutí ekonomika."
Kristine se nešťastně ušklíbla. „Takže ty mi zase říkáš, že mám čekat," konstatovala.
Petr přikývl. „Ano," odpověděl. „Jestli chceš uspět, musíš čekat na vhodný okamžik. Takhle lidská společnost prostě funguje. Revoluce nastávají až v okamžiku, kdy většina lidí dospěje k názoru, že není jiné řešení. A k tomu, aby tak najednou dospělo ke stejnému názoru několik miliard lidí, je potřeba opravdu silný impulz. A ten impulz musí přijít zvenčí. Ty ho svými články nezpůsobíš, přinejlepším na sebe upozorníš, až k tomu opravdu dojde. A potom, až těch několik miliard lidí dospěje k názoru, že už situaci nejde dál tolerovat, možná si vzpomenou na tebe a na to, že jsi ochotná je vést. Ale nesmíš na to moc spoléhat."
Kristine složila hlavu do dlaní, a potom zvedla obličej k Petrovi. Tvářila se zamyšleně. „Víš, Petře," řekla, „já vlastně nevím, proč to dělám. Dělám to ze vzteku, dělám to, protože se nemůžu dívat, jak nás Petrovský bezdůvodně osočuje, ale v hloubi duše vím, že to dělám taky proto, abych měla moc, abych mohla ovládat lidi. To je přece špatně. Co když mě lidé opravdu podpoří a já skončím jako Petrovský?"
Petr stiskl rty a zavrtěl hlavou. „Každý touží po moci," odpověděl. „Ale jeden rozdíl mezi Petrovským a tebou tu přece jenom je. Ty si uvědomuješ, že touha po moci není nejlepší motivace. On ne. A ujišťuju tě, že kdybych viděl, že si to uvědomovat přestáváš, řekl bych ti to, ať by se ti to líbilo, nebo ne."
Kristine se usmála. „Dobře," řekla. „Spoléhám na tebe."

VI.

Čtyři měsíce po dopadu

***

Brooken se podíval na dokumenty, které mu právě přišly, a zarazil se. *Tak už je to tady,* pomyslel si, když narazil na další petici a přelétl ji očima. *Mám buď rezignovat, nebo zahájí generální stávku.* Ušklíbl se. *A pak možná začnou stavět barikády a nakonec nad Varšavou a celou Federací zavlaje vlajka svobody v podobě Evžena Petrovského.* Povzdechl si. *No dobrá. Tak ještě alespoň sesmolím projev, možná svůj vůbec poslední a počkám, co se stane.* Hořce se zasmál. *Třeba to bude zázrak,* pomyslel si a s povzdechem se pustil do práce.

***

Předseda insanijské vlády vstal. Jednání bylo veřejné, a tak byl sál plný diváků. Jeho prohlášení se přenášelo i na síť, takže za okamžik o něm budou vědět všichni lidé na Insanii a potom i na Zemi. V sále seděli i všichni čestní členové vlády, na dnešní den si vzali volno. Samotné jednání před chvílí skončilo a v sále se ozýval šum vzrušených rozhovorů. Jakmile ale předseda vstal, ruch se pomalu utišil. „Dámy a pánové," začal předseda. „Byl jsem pověřen tlumočit vám rozhodnutí vlády. Ve světle nedávných nepokojů na Zemi jsme nuceni reagovat na výzvy, kterým čelí pozemská vláda Federace národů. Protože v insanijské vládě jsou zastoupeni i občané Velkého chalífátu, museli jsme brát ohled i na stanovisko této země, a protože se v posledních dnech na Insanii zformovalo nové občanské hnutí, brali jsme zřetel i na ně a na jeho požadavky." Předseda se na chvilku odmlčel. Všichni ho pozorovali se směsí očekávání a obav. Předseda se zhluboka nadechl. „Shodli jsme se na následujícím: Rozhodně nesouhlasíme s obviněními, která vznesl pan Petrovský a občanské hnutí, které se okolo něho vytvořilo. Protože žijeme v sousedství mimozemské civilizace, nemáme zájem na tom je dráždit, a protože se vůči nám nechovají agresivně, nemáme ani důvod sdílet obavy pozemských občanů Federace a Velkého chalífátu. Vývoj na Zemi je politováníhodný, ale stále jsme navázáni na Federaci národů a Velký chalífát, proto se musíme řídit rozhodnutími těchto států, pokud se nás nějak dotknou. Zatím nehodláme nic podnikat. Nicméně pokud se situace výrazně změní tak, že by ohrožovala Insanii a její obyvatele, jsme připraveni jednat. Děkuji vám za pozornost."
Jednání skončilo a lidé se pomalu začali rozcházet. Paul ještě chvilku zůstal na svém místě. Nespokojeně zavrtěl hlavou.
„Tak co tomu říkáš?" zeptala se Lai.
Paul se na ni podíval a stiskl rty. „Vždyť nic nového neřekl. Proč s tím dělá takové ciráty?"
„A co jsi čekal?" opáčila Lai. „Že prohlásí Insanii za samostatný stát?"
Paul pokrčil rameny. „Cokoliv by bylo lepší, než tenhle projev, který uvízl někde mezi ano a ne. Jsou připravení jednat, ale co tím myslel? Chtěl naznačit, že by se případnému převratu ani tak moc nebránil, nebo co?"
Lai pokrčila rameny. „Asi nechtěl zbytečně kalit vodu a přitom říct, že jestli Insanijané projeví iniciativu vzít věci vlastních rukou, nebude se tomu příliš bránit."
Paul se jenom ušklíbl.

***

„Vážení spoluobčané. Federace národů je demokratický stát a vy zodpovídáte za to, kdo vám bude vládnout. V posledních dnech jste více než zřetelně dali najevo, že současná vláda vám už nevyhovuje, a že chcete změnu. Je to vaše právo, které vám nehodlám upírat. Nejsem diktátor a ani se jím nechci stát, proto nezůstanu v úřadě prezidenta proti vaší vůli. Než ale vyplním vaši žádost a rezignuji na post prezidenta, chtěl jsem vás ještě o něco požádat. Pokud je skutečně vaším přáním, abychom já a vláda odstoupili, dobře si rozmyslete, koho dosadíte na naše místo. Než dospějete ke konečnému rozhodnutí, ještě jednou zvažte všechna pro a proti. Zamyslete se nad tím, proč chcete jednat tak, jak jste se rozhodli. Rozhodnutí je na vás. Vím, žijete v naději, že se začátkem nové vlády začne i nová doba, že se snad změní k lepšímu to, co dosud nebylo úplně v pořádku. Ale ohlédněte se zpět a posuďte, jestli je něco takového možné, a jestli je to možné tímto způsobem. Ještě jednou zvažte, jestli je vaše rozhodnutí správné, o to jediné vás teď žádám. Jeffrey Brooken, prezident Federace národů."

***

„Už chybí jen jeden krok, jediný krok k dosažení toho, po čem všichni toužíme. Nenechte se zviklat, drazí spoluobčané, nenechte se ničím ovlivnit. Vítězství máme na dosah. Teď máme příležitost ho dosáhnout. Nenechejme si ji proklouznout mezi prsty. Jednejme, dokud je to možné."

***

Brooken stál u okna kanceláře a zachmuřeně se díval ven. Uvnitř byli i ministři a předseda parlamentu. Všichni mlčeli a sledovali dění venku. Před budovou vlády se shromáždil dav. Budova byla zvukově izolovaná, takže lidé v kanceláři neslyšeli, co ti venku křičí, ale viděli jejich rozzuřené obličeje, pěsti létající vzduchem a obrovské transparenty. To bohatě stačilo. Brooken sepjal ruce za zády a sledoval dav vlnící se jako přílivová vlna. Stál tak několik minut, aniž by se pohnul, nebo aniž by někdo porušil mlčení. Všichni čekali, až se stane nevyhnutelné. Najednou Brookenův pohled sklouzl k okrajům davu, kde měli být policisté. Opravdu tam byli. Stáli na kraji davu otočení směrem k budově vlády. Nepřipojili se k lidem v davu, ale ani se je nepokoušeli usměrňovat. Jen tam stáli s obličeji natočenými tím směrem, kde tušili prezidentovu kancelář. Vypadalo to, že čekají. Brooken je chvíli pozoroval, a potom pro sebe přikývl. Pomalu se otočil do místnosti a rozhlédl se. Všichni stáli nehybně, někteří trochu pokývli hlavou. Prezident stiskl rty, povzdechl si a přešel ke stolu. Posadil se a položil ruce na stůl. Ještě jednou se rozhlédl a potom se připojil do sítě, aby vydal své poslední prohlášení v úřadě prezidenta.

***

Paul seděl ve svém pokoji s nohama vyloženýma na stole a četl si. Už byl večer a on byl za celý den unavený. Trochu se zavrtěl, aby se usadil pohodlněji. Podepřel si bradu a znovu se začetl, když do pokoje vešla Lai.
„Paule?" řekla a něco v jejím hlase Paula přimělo, aby se rychle otočil.
„Co se stalo?" zeptal se.
Lai jen stiskla rty. „Brooken rezignoval," odpověděla. „Na síti je jeho prohlášení. Chceš si to poslechnout?" zeptala se. Paul přikývl a Lai zapnula iluzor.
Objevila se Brookenova simulace. „Vážení spoluobčané. Tímto rezignuji na post prezidenta a spolu se mnou rezignuje i celá vláda. Co nejdříve budou uspořádány nové volby. Než se tak stane, bude ještě nějakou dobu vládnout vláda v demisi." Zdálo se, že Brooken chtěl ještě něco dodat, ale potom si to rozmyslel, protože prohlášení skončilo.
Paul mlčky zavrtěl hlavou. „To není dobré. Ale co se dalo čekat jiného?" zeptal se.
Lai si povzdechla. „Myslíš, že bude tak zle? Petrovský bude mít přece pod sebou ještě vládu a parlament. Nemůže si jen tak dovolit uzurpovat všechnu moc pro sebe."
Paul se ušklíbl. „Ne? Asi to neudělá hned, ale můžeš se vsadit, že to k tomu nakonec dospěje. Začínám se klonit k názoru, že nápad osamostatnit se není až tak špatný. Rozhodně by to bylo lepší, než žít pod vládou takového člověka."

***

Když Brookenovo prohlášení skončilo, Jana s Davidem se na sebe mlčky podívali. „Co teď bude?" zeptala se Jana potichu, spíše sama sebe.
„Počítám, že volby budou vyhlášené tak do dvou měsíců. Stejně je jasné, kdo bude prezident, tak proč to prodlužovat. Potom se musí sestavit z poslanců nová vláda, no a potom už začneme pod vedením Evžena Petrovského budovat nový svět," odpověděl David a ušklíbl se.
Jana zavrtěla hlavou. „Ale co bude s tebou? A s Cizinci?" zeptala se.

David pokrčil rameny. „Nevím. Doufám, že všechny ty řeči o Cizincích Petrovskému sloužily jen k získání popularity, protože jestli ne, tak z toho ještě bude velký malér," odpověděl.
Jana stiskla rty. „Davide, musíte odletět, ty i Cizinci, jinak to nedopadne dobře."
David potřásl hlavou. „Nemůžu odletět, Jano. Vidíš, v jakém jsem stavu. Mám pocit, že se ani nedožiju nástupu Petrovského k moci." Povzdechl si. „Pravda ale je, že Cizinci by ve vlastním zájmu měli zmizet. Jenom nevím, jestli se mi je podaří přesvědčit." Zadíval se na Janu. „Možná, že bys měla odletět i ty."
Jana zavrtěla hlavou. „Nemůžu tě tady nechat," prohlásila. „Kromě toho, víš, co jsem ti slíbila. To by se na dálku asi provést nedalo."
David pomalu přikývl. „Máš pravdu. Ale bojím se, aby se ti kvůli mně něco nestalo."
Jana konejšivě položila svou ruku na jeho. „Zatím se ještě nic neděje," prohlásila. „Teprve uvidíme, co bude. Třeba to vůbec nebude tak hrozné, jak si myslíme."

VII.

Pět měsíců po dopadu

***

Paul seděl na zasedání vlády, tentokrát veřejnosti nepřístupném. Nevěděl, proč tam chodí, protože ve věcech, které ho znepokojovaly nejvíc, se na zasedáních stejně nic nevyřešilo. Ale přesto si nemohl pomoci a pravidelně se jednání účastnil. Byl jediný, ostatní čestní členové vlády na zasedání chodili buď velice zřídka, nebo vůbec. Zasedání skončilo a lidé se začali rozcházet. Paul se také zvedl, ale ještě nešel domů. Spěchal za předsedou vlády. Dohonil ho, když už se chystal odejít ze zasedací místnosti. „Pane předsedo!" zavolal Paul.
Předseda se zastavil a otočil. Když poznal Paula, usmál se. „Á, pan Belner," řekl. „Co potřebujete?"
Paul doběhl k předsedovi a zastavil se. „Chtěl bych se vás na něco zeptat," prohlásil.
Předseda povytáhl obočí. „Tak prosím," vybídl Paula.
„Možná to budete považovat za hloupé, ale chtěl bych vědět, jaký je skutečný postoj vlády k tomu, co se děje na Zemi."
Předseda potřásl hlavou. „Náš skutečný postoj? Myslíte, že před lidmi hrajeme divadlo?" zeptal se.
Paul zavrtěl hlavou. „Ne, to ne. Ale přece jen nemůžete mluvit úplně otevřeně, když se o všem dozví Země."
Předseda si trochu povzdechl a přikývl. „Pojďte se projít," řekl. Zavedl Paula ven do aleje. Bylo teplo, ale foukal mírný vítr, takže se Paul cítil příjemně. Ve vzduchu byla cítit zvláštní vůně nesoucí se ze stepi. „Vy asi chcete vědět, jak se jako vláda postavíme k tomu, až moc převezme Petrovský, že?" zeptal se předseda. Paul přikývl. Předseda na okamžik odvrátil hlavu. „Po pravdě řečeno, bude to těžké. Lidé se tady začali zabydlovat, a když už si zvykli, že žijí na planetě dvanáct světelných let daleko od Země a ještě k tomu v sousedství mimozemšťanů, nebudou si chtít nechat mluvit do života někým, jako je Petrovský, zvlášť když hřímá proti Janusanům, se kterými se my musíme snažit vyjít. Pokud bychom měli zůstat loajální Federaci, tedy Petrovskému, situace by byla složitá ještě v tom směru, že insanijská vláda je slepenec zástupců dvou zemí, takže bychom se museli nějak snažit skloubit rozhodnutí Velkého chalífátu a Federace, a kdyby snad jeden stát vyhlásil tomu druhému válku, nevím, co by se mohlo stát. Neměl bych to říkat, ale v tomhle směru je dobře, že se Kristine Snowriceová a její příznivci snaží udělat z Insanijanů opravdu Insanijany. Myslím, že se to zvlášť v téhle situaci může podařit a výsledek bude pravděpodobně lepší, než kdybychom se snažili poslouchat Zemi. Navíc je tady spousta lidí ze Společenství, a pokud se nepodaří všechny spojit za jednu věc, nebo možná spíš proti jedné věci, velice brzy tady s velkou pravděpodobností vypukne konflikt mezi příslušníky jednotlivých států, nebo dokonce národů." Předseda si povzdechl. „Opravdu bych to neměl říkat, ale pravda je taková, že jak já, tak většina vlády jen čeká na okamžik, kdy

Insanijané projeví touhu osamostatnit se. Vzhledem k tomu, co se děje na Zemi, bych se tomu ani nebránil.“ Trochu se ušklíbl. „Přišel bych o výhodné postavení, to ano, ale věřte mi, že radši o takové nejisté postavení přijdu, než abych se na něm snažil udržet za každou cenu. To by se mi taky nemuselo vyplatit.“ Na chvíli se odmlčel a potom se zastavil a Paul s ním. „Ale tohle všechno je jen mezi námi, pane Belnere,“ řekl předseda důrazně. „Většina lidí vidí, jak je tohle uspořádání nestabilní, ale nerad bych, aby se cokoliv z tohohle rozhovoru dostalo ven. Ještě je příliš brzy. Taky by mě někdo mohl žalovat pro vlastizradu,“ prohlásil a trochu pro sebe ušklíbl.
Paul zamyšleně přikývl. „Nebojte se,“ řekl. „Ale děkuju vám za upřímnost.“
Předseda se usmál. „Není zač,“ odpověděl. „Doufám, že jsem neudělal chybu, když jsem vám to řekl.“
Pak ale zavrtěl hlavou. „Ale ne, věřím vám.“
Paul se usmál. „Děkuju,“ řekl.
„Tak já se s vámi rozloučím,“ prohlásil předseda. „Nashledanou.“
„Nashledanou,“ odpověděl Paul a zamyšleně sledoval, jak předseda míří zpátky k budově vlády.

***

Land se zastavil na jednom z perthských náměstí a rozhlédl se. Po davech lidí, které ještě nedávno blokovaly snad všechny větší ulice, nebyla ani stopa. Všude byl klid a lidé se procházeli a spěchali za svými povinnostmi jako dřív. Landa na okamžik napadlo, že se ve skutečnosti nic nestalo, že to všechno byl jen sen, ze kterého se probudil a ani to nezpozoroval. Chvilku se snažil té svůdné myšlence věřit, ale potom nešťastně zavrtěl hlavou. Měl pocit, že ho všichni pozorují, že na něho každým okamžikem někdo ukáže a zakřičí něco jako „Ten to byl, chyťte ho!“, ale nikdo si ho nevšímal. Landa trápily výčitky svědomí a on se jich nedokázal zbavit. Věděl, že všechno, co udělal, mělo své opodstatnění, ale to mu už nepomáhalo. Nedokázal se zbavit myšlenek na Martinovu sebevraždu a čím dál tím víc mu bylo jasné, že ve snaze dostat se z bludného kruhu Nowakova vydírání jen vršil jedno špatné rozhodnutí na druhé. Podíval se nahoru na kopuli podzemního města ztrácející se za mlžným oparem a uvažoval nad tím, co má dělat. Nic ho nenapadlo, alespoň ne nic proveditelného, a tak zase svěsil hlavu a vydal se loudavým krokem dál.

***

Kristine přecházela po pokoji a vrtěla hlavou. *Co mám ještě udělat?* pomyslela si. *Jak mám lidi přimět, aby se probudili?* Znovu energicky potřásla hlavou. *Nemůžu dělat nic jiného než používat síť. Ale co zmůžu na síti?* Povzdechla se. *Abych mohla začít něco dělat, potřebuju si být jistá, že mě lidé podpoří. Jenomže jak to zařídit?* Posadila se na postel. *Copak je nás vážně tak málo, kdo si myslíme, že je potřeba se odtrhnout od Země, jestli tam převezme vládu Petrovský? Copak není Brookenova rezignace dost pádným důvodem k jednání? Petr říkal, že musí přijít velký impulz. Ale jaký další impulz je zapotřebí?* Mimoděk si začala okusovat nehty, a po chvíli se jí na tváři objevil zamyšlený úsměv, který se stával čím dál tím pobavenějším. „No, je to dost zoufalý plán, jestli se tomu vůbec dá říkat plán,“ řekla nakonec, „ale musím to zkusit. Pořád lepší něco, než nic.“

***

Byly to asi nejrychleji uspořádané volby v historii Federace. Od rezignace vlády opravdu uplynuly sotva dva měsíce a už bylo všechno připraveno. Vypadalo to, že vláda v demisi nechce věci zbytečně prodlužovat. Nikdo se neunavoval s předvolebními výzkumy, ani oficiální zpravodajská ústředí. Kromě Petrovského se odhodlali na prezidenta kandidovat ještě tři další lidé, ale nikdo je nebral příliš vážně.

***

David se připojil na síť. Nechtěl si to připustit, ale byl zvědavý na to, jak dopadly volby, i když výsledek mohl odhadnout předem. Nemusel hledat dlouho, všechna zpravodajská ústředí toho byla plná a Petrovského příznivci jásali, nic nezmohli ani insanijští občané Federace, kteří většinou hlasovali pro některého ze zbývajících dvou kandidátů. *No jistě,* pomyslel si David. *Co jiného se taky dalo čekat.* Zavrtěl hlavou a odpojil se ze sítě. *Jestli budou lidi takhle zblblí dostatečně dlouho, mohl by někdo navrhnout, aby se ze dne zvolení Evžena Petrovského, zakladatele nového světa a otce lepšího a svobodnějšího lidstva, stal státní svátek,* pomyslel si a vzdychl.

VIII.

Půl roku po dopadu

***

Brooken stál vedle stolu potaženého bílou látkou. Sál byl plný lidí, pozvaní hosté už seděli na svých místech a všude se proplétali zástupci zpravodajských ústředí. Brooken se zachmuřeně rozhlédl a pro sebe se nevesele pousmál. Každou chvíli se měl objevit Petrovský a Brooken měl ještě jednou oficiálně podepsat demisi. Do sálu konečně vešel Petrovský. Byl oblečený v dokonale padnoucím obleku, široce se usmíval a šířil okolo sebe vlny sebevědomí. Brooken se usmál a pokusil se přeladit svůj výraz tak, aby vypadal alespoň trochu přívětivě. Petrovský zvolna došel až ke stolu a zastavil se naproti Brookenovi. „Pane prezidente," řekl.
Brooken se na něho usmál. „Pane Petrovský," odpověděl. Chvilku se navzájem měřili pohledem, a potom Brooken pokračoval. „Přišel jste sem, abych do vašich rukou vložil úřad prezidenta Federace národů," řekl a ta slova mu šla těžce přese rty. „Doufám, že budete tuto zemi spravovat dobře," pokračoval. *Pitomý ceremoniál,* pomyslel si. Na chvilku se odmlčel, a potom vzal pero a otočil se ke stolu, kde ležel papír s rezignací. Chvilku váhal, ale potom neznatelně potřásl hlavou, rezignaci podepsal a znovu se otočil k Petrovskému. „Úřad je váš, pane prezidente," prohlásil.
Petrovský se usmál. „Děkuji vám," odpověděl a napřáhl ruku. To Brookena trochu překvapilo, a trochu zaváhal, než ji stiskl. Toho zaváhání si ale mohl všimnout jenom Petrovský a ten na sobě nedal nic znát. Potřásli si rukama, a když se pustili, sálem se rozezněl potlesk.

***

Paul se odpojil ze sítě a zavřel oči. Povzdechl si. *Takže skoro celá Země je teď pod Petrovského vládou.* Ušklíbl se. *Takhle to přece nemělo být. Po dopadu Alléktó jsme měli všichni jásat nad tím, že jsme přežili, že jsme dokázali porazit asteroid. Všichni jsme se měli usmířit a uvědomit si, že nemá cenu chovat se jako dřív. Měli jsme si uvědomit, na jak tenkém vlásku visel náš osud, a že kdybychom se nespojili, nikdy bychom neměli šanci přežít. Měli jsme zjistit, jak velkou lekci nám Alléktó udělila – že nás totiž dokáže spojit až smrtelné nebezpečí, a že bychom to měli změnit.* Zavrtěl hlavou. *Očividně to takhle nefunguje. Škoda.*

***

„Drazí spoluobčané! Ještě jednou vám z celého srdce děkuji za podporu, kterou jste mi vyjádřili. Toto je můj první den v úřadě prezidenta, ale už jsem stihl zjistit několik věcí. První z těch věcí bohužel není příliš pozitivní. Ještě nějakou dobu budu muset zachovat výjimečný stav, ale tímto jej zlehčuji na

původní úroveň. Je to nutné, než se situace úplně uklidní. Druhá věc je, že po mém nástupu odstoupilo asi dvacet poslanců. Je mi to líto, ale nemohu s tím nic dělat, jsou to svobodní lidé. Prozatím zůstane počet poslanců snížený. Co nejdříve sestavím novou vládu a potom budou uspořádány volby kvůli doplnění počtu poslanců. Doufám, že mé rozhodnutí pochopíte. Třetí věc se týká Janusanů. Určitě všichni souhlasíte s tím, že není žádoucí, aby se dále zdržovali na Zemi. Proto v nejbližší době požádám jejich zástupce, aby opustil území Federace národů a nejlépe celou naši planetu. Doufám, že se všechny počáteční potíže podaří úspěšně překlenout, abychom se mohli posunout dál. Těším se na spolupráci s vámi. Evžen Petrovský, prezident Federace národů."

***

„Co uděláte?" zeptala se Jana. Už jí nedělalo potíže mluvit k Davidovi v množném čísle. Věděla, že zároveň mluví i k Janusanům.
David pokrčil rameny a zhoupl se na židli. „No, vím, co udělám já. Co udělají Cizinci, to je ještě ve hvězdách," prohlásil a trochu se usmál.
Jana se na něho tázavě podívala. „Jak to?" zeptala se.
David se znovu zhoupl. „Problém je v tom, že já musím zůstat tady. Nedokážu odletět. Jedině že by mě Janusané unesli, a to oni neudělají, ani kdybych je o to požádal. A já nevím, jak mám Janusany přimět, aby odletěli. Možná, že když je Petrovský oficiálně vyzve, aby odešli, udělají to. Nechtějí tady zůstávat proti vůli lidí, ale zároveň tady nechtějí nechat mě." Zavrtěl hlavou. „Dokonce i mně to připadá zvláštní, a to bych se měl v Cizincích vyznat." Na chvíli se odmlčel a zamyšleně se zadíval na Janu. „Teď mě ale spíš trápí, jak se dostaneš ze Země." Jana zavrtěla hlavou a chystala se něco říct, ale David ji nepustil ke slovu. „Počkej, myslím to vážně. Víš, co jsi mi slíbila."
Jana přikývla. „Vím, jenomže je to stejné jako s tebou. Teď nemůžu odejít. Ne, když odletí Janusané a ty tady zůstaneš sám. Zkus se na to chvíli podívat objektivně. Nevíš, co se s tebou stane, až Cizinci odletí, a kdybych tady nebyla já, nezbyl by nikdo, kdo by se o tebe byl ochotný postarat. Vzhledem k tomu, že už nemáš rodiče, musel by ses svěřit lékařům. A nevím, jestli je tohle zrovna to, po čem toužíš."
David stiskl rty. „Máš pravdu, já vím, ale pochop i ty mně. Zůstala jsi tady kvůli mně. A já si tě nechci vzít na svědomí."
Jana se usmála. „Zatím se mě nikdo nechystá zabít a nevidím důvod, proč by v budoucnu měl. Jestli se mi nepodaří odletět ze Země, tak tady zůstanu. Na tom přece nezáleží. O tomhle jsme se už bavili. Kdybych odletěla, nemohla bych splnit svůj druhý slib. A ten je myslím důležitější."
David si povzdechl. „Už jsi jako Janusané," prohlásil. „Dobře. Jestli chceš, zůstaň, jestli ne, nebudu tě tady držet násilím." Na chvilku se odmlčel a potom se znovu zhoupl na židli. „Teď mi zbývá ještě přesvědčit Cizince, aby v zájmu všech odešli. Jinak by všechno mohlo být ještě o dost horší."

***

Byl už večer a Paul si něco četl, když zjistil, že mu někdo volá. Objevila se před ním Kristinina simulace. „Ahoj Paule," řekla.
Paul se usmál a oplatil jí pozdrav. „Co potřebuješ?" zeptal se. Kristine se zdála být trochu v rozpacích, a to Paula překvapilo. *Co může chtít?* pomyslel si.
„Mám na tebe takový dotaz," začala Kristine. Paul ji pohledem vybídl, ať pokračuje. „Možná sis už všiml, že jsem na síti založila skupinu, která usiluje o osamostatnění Insanie." Paul přikývl a Kristine se zhluboka nadechla. „Problém je v tom, že mám málo lidí. Myslím si, že máš Petrovského asi stejně v lásce jako já, a tak mě napadlo, jestli by ses nepřidal."
Paul byl trochu zaskočený. „No já…" začal, ale Kristine ho nenechala domluvit.
„Vím, že jsi mě ještě oficiálně nepodpořil, ale zatím to byly jenom články, jenom kritika. Teď bych chtěla založit oficiální hnutí, které by mělo potenciál něco opravdu změnit."
Paul se tvářil rozpačitě. „A jak bych ti mohl pomoct kromě toho, že bys získala dalšího člena?" zeptal se.

Kristine se hryzla do spodního rtu. „Paule, já vím, že se ti to asi nebude moc líbit, ale potřebuju tě vlastně jako reklamu.“ Když viděla, jak se Paul tváří, rychle zvedla ruce v uklidňujícím gestu. „Počkej, poslouchej mě. Pro lidi tady jsi něco jako symbol. Díky tobě se sem mohli přestěhovat, hlavně díky tobě bylo na poslední chvíli zachráněno tolik lidí ze Společenství, a to i navzdory oficiálnímu stanovisku Federace. Ať se ti to líbí, nebo ne, stává se z tebe všeobecně známý hrdina.“
Paul se snažil tvářit vážně, ale nemohl zakrýt pobavený úsměv. „To myslíš vážně?“ zeptal se.
Kristine přikývla. „Naprosto. Kdyby ses k nám přidal, pomohlo by to přesvědčit lidi, že dělají správnou věc, když chtějí osamostatnit Insanii,“ řekla. „Volala jsem už Henrymu a Ann Foxovým a taky Johnu Evansovi. Všichni tři předběžně souhlasili.“
Paul si povzdechl. „Promyslím si to,“ řekl nakonec. „Tohle rozhodnutí nemůžu udělat hned teď.“
Kristine přikývla. „Dobře. Až se rozhodneš, dej mi vědět. A prober to prosím i s Lai, nepodařilo se mi ji zastihnout.“
Paul kývl. „Tak zatím,“ řekl a zavěsil. Potom potřásl hlavou. *Symbol,* pomyslel si a ušklíbl se. *Tak to by mě v životě nenapadlo.*

IX.

Sedm měsíců po dopadu

***

Už to máme i oficiálně, pomyslel si David. *Petrovský chce, abyste odešli.*
Ale co ty?
Pořád to samé. Nechte mě tady. Copak to nedokážete pochopit? Nemůžu odejít, ale vy odejít musíte.
Nemůžeme tě tady nechat.
Někdy se chováte jako děti. Když tady zůstanete, ničemu neprospějete. Klidně mně tady nechejte. Je to moje rozhodnutí. A navíc budu mít Janu.
Je to těžké. Jsi jedním z nás.
David si povzdechl. *Ano, já vím. I pro mě bude těžké nechat vás jít, ale musíte to udělat.*
Janusané se chvíli přeli, ale potom se konečně rozhodli. *Dobře tedy. Rozhodl ses zůstat a my tvé rozhodnutí nedokážeme změnit. Nemůžeme tu zůstávat proti vůli našich hostitelů, proto odejdeme. Ale ne hned. Musíme se s tebou ještě rozloučit jako s jedním z našich druhů, kterého necháváme osamoceného.*
Dobře. Davidova zaplavila jakási posmutnělá úleva. *Za týden odletíte. Oznámím to Petrovskému.*

***

Ann vešla do obývacího pokoje a nesla tác s koláči. Položila ho na konferenční stolek a sama se posadila na pohovku. „Mám pocit, jako kdybych vstoupila do nějaké konspirační společnosti,“ prohlásila.
Paul se usmál. „Vždyť přesně to jste udělali,“ opáčil.
Henry zavrtěl hlavou a vzal si koláč. „Proč hned tak silná slova?“ zeptal se. „Ale všimli jste si, jak se hned počet členů Kristinina hnutí rozrostl?“ zeptal se.
„To je to kouzlo vašich osobností,“ odpověděl Paul.
Henry si odfrkl. „To určitě. Zvlášť já jsem neodolatelně přitažlivý. A vy se nechystáte do našeho kroužku přidat?“ pokračoval.
„Ještě čekáme. Tedy já čekám a Lai se rozhodla počkat se mnou.“
„A na co, prosím tě?“ zeptala se Ann.
„Kristine chtěla Paula použít jako reklamu, a to se mu nelíbilo, a tak si řekl, že počká, jestli se lidi ke Kristine začnou přidávat i bez reklamy,“ odpověděla Lai.

Henry zavrtěl hlavou. „A proč by měl být zrovna Paul tak vlivný?“ zeptal se.
Paul pokrčil rameny a usmál se. „To by mě taky zajímalo. Ale Kristine si zřejmě myslí, že bych zafungoval jako poutač, a to já nechci. Řekla mi, že jsem pro lidi tady symbol.“
Henry se zasmál. „Cože? No tak to mě podrž. Symbol čeho?“ zeptal se.
Paul pokrčil rameny. „To nevím,“ odpověděl.
Henry potřásl hlavou a podal Paulovi kousek koláče. „Tak symbole, ochutnej. Jsou výborné a ty jsi neměl ještě ani jeden,“ řekl.

***

David seděl zády opřený o stěnu svého pokoje, měl zavřené oči a jemně se usmíval.
Vítáme tě, ozvali se Janusané.
Proč tak obřadně? zeptal se David.
Přišel čas, abychom se s tebou rozloučili.
Ještě neodcházíte.
Ještě ne. Ale jsi jeden z nás a my tě opouštíme. Proto nadešel čas, abychom ti dali dar na rozloučenou. Bude nějakou dobu trvat, než ho přijmeš, proto musíme začít už dnes. David pocítil záchvěv nervozity.
O tomhle nic nevím. Jak to?
Tento dar dáváme pouze svým druhům, které opouštíme na velmi dlouhou dobu nebo které necháváme tak daleko, že už nás s nimi spojuje pouze tenké vlákno příbuzenství. Stalo se to jen několikrát a ty budeš první, kdo tento dar dostane a přitom zůstane v našem dosahu. Chceme ti ho dát, protože jsi příliš slabý, protože tvé tělo sice zůstane zde, ale tvé myšlenky už jsou z větší části zakořeněny v nás. Bez tohoto daru nebo bez naší blízkosti by na Zemi zůstalo pouze tvé tělo a v nás jen bludné myšlenky, jen tvoje ozvěna.
Takže bych jen umřel rychleji.
Ne tak docela. Pohyboval by ses na hranici mezi vědomím a nevědomím, mezi životem a pouhým stínem života. Byl bys ozvěnou sama sebe. Nemůžeš jen tak přetnout pouta, která tě vážou k tělu, stejně jako nemůžeš přetnout pouta, která tě vážou k nám. Nemůžeš odletět, ale my ti nechceme způsobit zbytečné utrpení. Proto prosím přijmi dar, který ti nabízíme. Pomůže ti zůstat déle naživu a dokončit, co dokončit chceš.
David si povzdechl. *Tak dobrá,* odpověděl. *Přijmu váš dar. A děkuji vám za něj.* Místo odpovědi zalila Davida vlna jasného světla.

***

Byla sobota a Paul s Lai se rozhodli udělat si výlet do části Insanie, kde poprvé přistáli. Ann s Henrym jim doporučili návštěvu experimentální farmy, ve které se jakýsi člověk pokoušel chovat komáro-housenky a zpracovávat jejich produkty – hmotu, kterou pokrývaly stěny úlu a kokony, které zůstávaly po vylíhnutí larev – na přírodní barvivo a odolné vlákno. Když už letěli známou krajinou, Paul se zamyšleně zahleděl z okna, a ten pohled v něm vyvolal nečekaně silný pocit stesku. *Už je to tu jiné,* pomyslel si při pohledu na města rozkládající se všude tam, kde si pamatoval louky. *A pořád nevím, jestli jsme měli právo tuhle planetu změnit.* Podíval se na Lai a uviděl, že je stejně zamyšlená jako on.

Když zaparkovali a přistáli, chvíli bloudili, než uviděli ukazatel, který je navedl do správného směru. Šli cestou vedoucí daleko za město, a jakmile se začali blížit k lesu, Paul si pobaveně uvědomil, že to místo zná. Otočil se na Lai. „Pamatuješ?“ zeptal se.
Lai přikývla. „Bodejť by ne. Naše první setkání s komáro-housenkami,“ odpověděla. „Na to se nedá zapomenout.“ Konečně dorazili k farmě. Zepředu vypadala jako obyčejný malý dům, ale vzadu měla přistavěny velké budovy na zpracování produktů, a ještě za nimi, ve skalách, byly úly komáro-housenek.

Paul zazvonil a za okamžik jim otevřel usměvavý malý muž. „Á, Belnerovi," zvolal, když je uviděl. „Čekal jsem vás," řekl. „Jste dneska moji první návštěvníci."
„Dobrý den," pozdravili Paul a Lai.
„Půjdete si rovnou prohlédnout úly? Do továrny bohužel návštěvníky nepouštím."
„To nevadí," odpověděla Lai. „My jsme tady stejně spíš z nostalgických důvodů."
Muž s pochopením přikývl. „Ano, jistě. Tak pojďte dál."
Úly byly opravdu úchvatné. Když procházeli chodbami zářícími všemi barvami, Paul si s úsměvem vzpomněl na vlastní cestu. Muž je přivedl až k hlavnímu sálu, kde byl slyšet bzukot stovek tvorů.
„Jsou úžasní," prohlásil. „A hlavně je můžete ovládat jenom s pomocí obyčejné baterky. Divím se, že ještě nikoho nenapadlo to, co mě."
„Vynáší vám to?" zeptal se Paul.
Muž pokrčil rameny. „No, zatím ne, ale začátky jsou vždycky těžké. Jestli půjdou obchody tak jako dosud, mohl bych se do půl roku vyhrabat z mínusu." Paul přikývl a sledoval komáro-housenky v barevném sále. „Chcete jít ke mně? Odpovím vám, na co budete chtít, i když, vy jste tady vlastně byli ještě přede mnou." Trochu nervózně se zasmál.
„Jestli můžeme, půjdeme rádi," odpověděla Lai.
„Ale jistě," prohlásil muž. „Pojďte," řekl a vedl je zpátky do domu. Usadil je do pohodlných křesel a nalil jim čaj. „Já vím, že byste se asi měli ptát vy, ale zvědavost mi nedá. Jaké to je, vrátit se sem, když už je to tu jiné, než jste to znali?" zeptal se.
„Dost zvláštní," odpověděl Paul. „Je to podivný pocit, že ještě před dvěma lety tady nebyla po člověku ani stopa."
Muž s úsměvem potřásl hlavou a Paul měl nepříjemný pocit, že muže jeho a Lainina přítomnost znervózňuje. „Jsem hrozně rád, že jsem se s vámi setkal," řekl. „Vlastně nevýt vás, nikdy by se mi tohle nepovedlo," prohlásil. Chvíli bylo rozpačité ticho. „Ještě jsem se chtěl zeptat na jednu věc. Jde o to hnutí. Všiml jsem si, kolik je tam známých osobností. Já už jsem se tam přihlásil, ale zarazilo mě, že tam nejste právě vy. Nevěříte Snowriceové?" zeptal se.
Paul se trochu zamračil a zavrtěl hlavou. „Ne, myslím, že se tam také přihlásím. Jen jsem chtěl chvíli počkat."
Muž přikývl. „Myslím si, že je to dobrý nápad, osamostatnit Insanii, ale napadlo mě, že třeba vidíte nějaký problém, když jste se nepřihlásili. Bylo mi to jenom trochu zvláštní."
Paul znovu zavrtěl hlavou. „Ne, žádný problém nevidím. Myslím, že osamostatnit Insanii bude v téhle situaci asi opravdu nejlepší řešení."

***

Jana a David seděli v restauraci a obědvali. S Davidem se dělo něco zvláštního. Už mu zase zářily oči a začínal vypadat tak, jako když ho Jana uviděla poprvé po tom, co se spojil s Janusany. David dojedl a pohodlně se opřel. Jana ho s úsměvem pozorovala. „Co to s tebou provedli?" zeptala se.
David pokrčil rameny. „Abych ti řekl pravdu, tak já sám pořádně nevím. A ještě to není hotové. Myslím, že mi dali něco jako část své životní energie, něco ze sebe. Je to oslabí a mě to posílí, pomůže mi to nějakou dobu přežít bez nich."
Jana zamyšleně stiskla rty. „Jak dlouho?"
„Nevím," odpověděl David. „Nevím, ale každopádně to nezastaví můj rozklad. Umřu stejně, jen mi to pomůže uvědomovat si déle sama sebe."
Jana pokývala hlavou. „Janusané odletí už pozítří, že?" zeptala se.
David přikývl. „Mám z toho trochu strach," prohlásil. „Nejen kvůli mně, i kvůli tomu, co se může začít dít potom, až Janusané odletí."
Jana pokrčila rameny. „To nijak neovlivníš," řekla. „Jestli chce Petrovský s Janusany začít válku, nezabráníš mu v tom."
„Já vím," odpověděl David. „Jenže jestli lidé na Janusany zaútočí, Janusané se začnou bránit. Cizinci by nás mohli zničit, kdyby chtěli. To si přece uvědomuje, ne?" Potřásl hlavou. „Nechápu, o co se to

snaží.“ David si povzdechl a na chvilku se oba odmlčeli. „Jsem rád, že tady zůstaneš se mnou,“ řekl potom David. Jana se jenom usmála.

***

Paul a Lai seděli vedle sebe na terase. Nerozsvítili si, a tak jim osvětlení poskytovala jen jemná záře měsíců a hvězd. Mlčky pozorovali vlnící se trávu a v ní se rozvíjejících několik měsíčních květin. Po chvíli se Lai nadechla. „Mluvila jsem s Davidem,“ prohlásila.
Paul se na ni tázavě podíval. „A?“ zeptal se.
„Chtěla jsem se ho zeptat, jak to bude s tím odletem Janusanů, a jestli přiletí i Jana,“ vysvětlovala Lai.
Paul přikývl. „A co ti řekl?“
„Odletí jenom Janusané,“ odpověděla Lai. „David s Janou zůstávají na Zemi.“
Paul stiskl rty. „Myslel jsem si to,“ řekl.
„Nepřipadá mi to jako rozumný nápad,“ prohlásila Lai.
Paul pokrčil rameny. „To mně taky ne, jenomže David nechce odejít a Jana ho nechce nechat samotného.“
Lai přikývla. „Já vím, těžko se jim to bude dát rozmluvit.“ Na chvilku se odmlčeli.
Jako první promluvil Paul. „Taky ti to přijde tak hrozně nespravedlivé, Lai?“ zeptal se.
Lai se na něho podívala. „Co?“ Paul si povzdechl.
„Všechno tohle. To, co se děje na Zemi, to co se děje tady.“
Lai pokrčila rameny. „Nic s tím nenaděláš.“
Paul se ušklíbl. „Já vím, ale stejně mě to štve. A hlavně mě štve, že Petrovský má v podstatě pravdu. Záleží jenom na tom, z které strany se na to díváš. Na Zemi se bojí, že Cizincům poskytneme důležité informace a oni na lidi potom zaútočí. My žijeme hned vedle Cizinců, takže se bojíme, že je Země vyprovokuje. Opravdu si začínám myslet, že osamostatnění je v téhle situaci jediná rozumná cesta. Ale jak to může skončit? Nevím.“
Lai pokývala hlavou. „Máš pravdu. Jak to může skončit?“ opakovala. „Bojím se, že moc dobře ne.“
Paul pokrčil rameny. „Asi ne. Uvidíme. Doufám, že úplně zle nebude.“
Lai se jemně usmála. „Není to fér, máš pravdu,“ řekla. „Vždycky se stane něco, co se nemělo stát. Vždycky se něco pokazí.“
Paul stiskl rty a přikývl. Na chvíli se odmlčeli. „Přemýšlel jsem nad tím farmářem,“ řekl potom Paul pomalu. Lai se na něho tázavě zadívala. „Nad tím, jak se k nám choval a na co se nás ptal. Vypadalo to, že je v rozpacích z toho, že jsme tam přišli.“
Lai pokrčila rameny. „Musíš se smířit s tím, že jsi známý.“
Paul se ušklíbl. „Abych ti pravdu řekl, spíš mě to děsí.“
Lai se usmála. „Tahle pozornost časem přejde, neboj,“ uklidňovala.
„Doufejme,“ odpověděl Paul a chytil Lai za ruku. *Doufám, že to přestane,* opakoval v duchu. *Protože jestli ne, mohla by mě tahle proslulost hodně změnit. A k lepšímu by to asi nebylo.*

***

David se zamyšleně procházel. Cítil se jako naplněný světlem. Díky daru, který dostal od Janusanů, mnohem víc vnímal sebe i okolí, zdálo se mu, že je víc naživu než kdykoli předtím. Ale Janusany to oslabilo. Spojení jejich pozemského vyslance s Janusem teď nebylo tak silné a Davidovi připadal podivně zmatený a jakoby lidský, jako kdyby ho najednou začal ovlivňovat David a předávat mu některé složky své osobnosti. David se zhluboka nadechl a usmál se na řídké mraky, které se tvořily pod kupolí. Podzemní Perth se mu líbil, i když si pořád uvědomoval, že v podstatě žije v obrovské jeskyni, a že nad jejím stropem teď panuje peklo. *Bude mi bez vás smutno,* prohlásil k Janusanům.
I ty nám budeš chybět.
Lidé vás nenávidí. Píšou, že ty zmetky přece jen tak nenechají odletět a myslí tím vás. Uráží mě to.
Jejich chování je pochopitelné.
Ale ne ospravedlnitelné.

My se na lidi nehněváme. Představujeme hrozbu. Máme moc je zničit.
David si povzdechl. *No dobře. Alespoň, že vás nechají v klidu odletět. Nerad bych, aby se vám něco stalo.* Janusané neodpověděli, a tak se David odmlčel a rozhlížel se po kolemjdoucích. Nikdo ho nepoznal, nebo to alespoň nikdo nedal najevo. Jak tak David procházel okolo lidí a mimoděk vnímal otisky jejich osobností, uvědomil si, jak v nich narůstá nervozita. Možná, že si to ani neuvědomovali, ale shromažďoval se v nich strach. Akumuloval se v ovzduší a všichni ho do sebe vstřebávali. Davidovi se najednou zdálo, že se celá síť tvořená myšlenkami a osobnostmi lidí chvěje. Všechno to byli obyčejní lidé, žádní paranoici. Asi by nepřiznali, že se něčeho bojí. Většinou nepatřili k těm, kteří by chtěli za každou cenu zúčtovat s Janusany. Ale přesto se v nich někde hluboko nepozorovaně hromadil strach. Nebyl konkrétní, ale byl tam a neustále narůstal, nepozorovaně, ale až přesáhne určitou hladinu, začne se projevovat. David se zamračil a stiskl rty. *Myslím, že odlétáte na poslední chvíli,* prohlásil. *Za pár týdnů už by vás ani nebyli ochotní nechat odletět.*

***

Síť se začala plnit zprávami o chystaném odletu zástupce mimozemšťanů a nenávistné osočování ze strany Země i Insanie ještě vzrostlo a přehlušilo běžný síťový provoz. Kdyby byly Insania a Země dvě skupiny lidí stojících proti sobě, už by mezi nimi začalo létat kamení.

***

„Vážení spoluobčané, nemohu jinak a musím odpovědět na požadavky hnutí, které se začalo formovat na Insanii. Od dopadu asteroidu, který mohl zničit celé lidstvo, neuplynul ještě ani měsíc, a přesto místo abychom se snažili navzájem si pomoci, dostává se Země a Insania do vážného sporu. A navíc je to spor o vztahy s mimozemskou civilizací. To, že na Zemi zůstali lidé vůči Janusanům spíše skeptičtí, není tajemstvím, přesto vybízím také Insanijany, aby se zamysleli nad tím, zda jednají správně. Poskytli mimozemšťanům možnost zkoumat lidi, dokonce poslali dobrovolníky na mimozemskou základnu. Obávám se, že k tomuto jednání dala příklad sama Federace, když pozvala zástupce Janusanů na Zemi. Nechci vůči Janusanům vystupovat nepřátelsky, to v žádném případě, mým přáním je uchovat mezi námi mír, ale obávám se, že když necháme Janusany proniknout příliš hluboko do naší kultury, mohli bychom se tím zbytečně oslabit. Jsem si jistý, že i Janusané tuto obavu chápou. Proto jsem požádal jejich zástupce, aby opustil Zemi. Souhlasil, což naznačuje, že Janusané alespoň zatím nemají nepřátelské úmysly. Na Insanii je ovšem situace jiná. Tamní obyvatelé, a zejména někteří nadšenci z řad vědců ve snaze poznat co nejlépe své mimozemské sousedy zašli snad až příliš daleko, a výsledkem je současná situace. Vzniklo hnutí, které na Insanii podvrací autoritu Federace národů i Velkého chalífátu a chce Insanii přiklonit k Janusanům, a s politováním jsem zaznamenal, že se do tohoto hnutí zapojily i vysoce postavené a známé osobnosti, a dokonce i někteří z prvních průzkumníků Insanie. U zrodu tohoto hnutí možná stála ušlechtilá myšlenka vyměnit si s mimozemskou civilizací znalosti a poznat se navzájem, ale rád bych připomněl, že Insanijané jsou lidé, a jako takoví by měli být blíže spíš Zemi než Janusu. Nepochybuji o tom, že za založením onoho občanského hnutí se neskrývá žádný zlý úmysl, nicméně se začíná jevit jako nebezpečné jak Insanii, tak Zemi, hlavně otevřenými požadavky na osamostatnění Insanie. Chci tímto požádat všechny členy hnutí, aby se znovu zamysleli nad svými pohnutkami a cíly, aby si uvědomili, kým jsou a aby zbytečně nevystavovali hrozbě sebe i nás, kteří jsme zůstali na Zemi. A hlavně, aby si uvědomili důsledky svého jednání. Protože jestli se Insania osamostatní, bude sama v sousedství mnohem vyspělejší, potenciálně nebezpečné civilizace. Opravdu toto riziko stojí za dětinské uspokojení ze vzepření se autoritám? Evžen Petrovský, prezident Federace národů.“

***

Lai už skoro usínala, když se jí najednou v hlavě ozval Davidův hlas. *Ahoj Lai,* řekl.
Lai se nejdřív polekala a otevřela oči, ale místo toho, aby uviděla svůj pokoj, se octla v hebké proměnlivé síti myšlenek Janusanů. *Davide?* zavolala. Nikoho neviděla. Síť ji jemně obepínala a Lai se zdálo, že se houpe na konejšivých mořských vlnách.
Promiň, že jsem tě takhle přepadl, pokračoval David. Jeho hlas se ozýval všude okolo ní.
Kde jsi? zeptala se Lai zmateně.
Potřebuješ mě vidět? opáčil David. *Dobře.*
Před Lai se zhmotnila Davidova podoba. Usmál se na ni. *Rád tě zase vidím,* řekl.
Lai trochu zavrtěla hlavou. *Proč jsi mě sem vzal?* zeptala se a skoro proti své vůli fascinovaně sledovala, jak se Davidova podoba prolíná s okolní sítí a zároveň ji tvaruje.
David se zdál být v rozpacích. *Vlastně jsem tě jenom chtěl ještě jednou vidět,* řekl nakonec.
Ale vždyť se se mnou budeš moci kdykoli spojit, nebo ne? opáčila Lai.
To právě nevím, odpověděl David. *Možná ano, možná ne. Janusané odlétají ze Země a já nevím, jestli s nimi třeba neztratím spojení. Neměl bych, protože mi dali něco ze své síly, ale stát se může cokoli.* Stiskl rty. *Prostě jsem tě chtěl ještě vidět.* Lai se napolo zmateně a napolo polichoceně usmála. *Pojď,* řekl David.
Kam? zeptala se Lai, ale to už pluli volným prostorem. Chvíli mlčeli a jen se dívali.
Potom se David zhluboka nadechl. *Chtěl bych, abys něco věděla,* prohlásil. Lai se na něho tázavě podívala. *Mám tě hrozně rád,* řekl David a než mohla Lai něco namítnout, pokračoval. *Ne, neboj se, nechci ti tu vyznávat lásku. Možná bych se do tebe byl zamiloval, ale to je teď vedlejší. Chci ti jen říct, že moje náklonnost k tobě přešla kvůli mně i k Cizincům. Není to láska v pravém slova smyslu, je to jen velmi hluboká sympatie, ale i to je pro Cizince obrovský cit. Chci, abys věděla, že budeš mít u Cizinců vždycky zvláštní postavení. Neřídí se přáními jednotlivců, ale myslím, že u tebe udělají výjimku. A navždycky, i když umřu, v nich přetrvá moje ozvěna, to, co jsem jim dal.* Podíval se na Lai a smutně se usmál. Lai se tvářila překvapeně a nedokázala odpovědět. David jemně zavrtěl hlavou. *Nemusíš nic říkat. Chtěl jsem jen, abys to věděla. A kdybych ztratil spojení s Insanií a s Cizinci, tak se teď s tebou chci rozloučit. Měj se tak dobře, jak to jen půjde. A teď spi.* Lai zavřela oči a začala se pomalu propadat do hlubokého spánku. Ještě než opravdu usnula, zdálo se jí, že na čele ucítila lehký polibek.

X.

Osm měsíců po dopadu

***

David a Jana šli Perthskými ulicemi směrem k místu, kde stála cizinecká loď. Janusané měli za chvíli odletět, a tak se systém města chystal na otevření krytu. David pevně svíral Janinu ruku. Všude okolo cítil nervozitu. Čišela z lidí, které míjeli a David ji nasával jako houba. Jak se blížili, skupinky lidí se zvětšovaly a okolo lodi Janusanů už stál hustý dav. Lidé mlčeli, jen se dívali na plavidlo chráněné silovým polem. Okolo postávalo několik policistů, ale nezdálo se, že by tam byli rozmístění kvůli ochraně Cizinců. David se hryzal do rtu. Cítil se zvláštně a smysly měl jako zastřené. Zdálo se mu, že začíná ztrácet spojení s Cizinci. Asi to bylo proto, že jejich zástupce byl čím dál tím slabší a podivně zmatený, jako kdyby nevnímal tak, jak byl zvyklý. Když David s Janou došli na okraj davu, zastavili se. Jana mlčela, jen Davidovi tiskla ruku, jako by ho chtěla povzbudit. David cítil tupý smutek. *Odcházíte,* pomyslel si.
Ano.
Bojím se, co se stane, až odejdete.

Mrzí nás, že tě tady necháváme. Už byl čas, aby Janusané odletěli, ale ještě nestáhli silové pole, aby mohli vzlétnout. Lidé nevěděli, na co mimozemšťané čekají a začínali se udiveně rozhlížet.
Už byste měli jít, řekl David Janusanům.
Opouštíme tě, ale zůstane s námi to, co jsi nám dal.
Jsem rád, že jste mi umožnili stát se jedním z vás. David se od Janusanů nemohl odtrhnout a stejně tak se zdálo, že oni ho nedokážou opustit. Ještě chvíli zůstali mlčky a potom si navzájem předali něco, čemu říkali Janusané pozdrav. Bylo to jako jiskřička světla. David vydechl. Jana se na něho tázavě podívala a on téměř neznatelně kývl. Janusané začali stahovat štít.

Jakmile to udělali, uvědomil si David, že je něco špatně. Smysly se mu najednou zostřily a chtěl Janusany varovat, ale už bylo pozdě. Byli zmatení a slabí a tak nezaregistrovali hrozbu. Na nechráněné plavidlo dopadlo několik obrovských přísavných výbušnin. David na okamžik zadržel dech. Disky vybuchly v oslepujícím záblesku a potom se najednou svět zastavil. David se vznášel v čirém křišťálovém prostoru. Nic necítil, jen si pozvolna uvědomoval, co se stalo. Křišťál, který ho obklopoval, se začal měnit na světlo, které do něj proudilo. Jakmile se ho dotkly první paprsky, začaly se mu vracet pocity. Jako první ucítil strašlivou bolest, bolest jednoho z Janusanů, který umíral. David slyšel volání o pomoc, cítil utrpení bytosti, které nedokázal pomoci. Bylo to, jako kdyby jeho samého někdo trhal na kusy. A potom se dostavil vztek. David se začal propadat zpět do normálního vědomí, a jak se točil v rudém víru, hledal útočníky. Našel je, jak utíkají pryč od davu a zaťal se do jejich vědomí. Někde v dálce slyšel Cizince, kteří ho chtěli zadržet, ale byli moc daleko. Davidova přirozenost byla příliš silná. Jediné, co chtěl, bylo pomstít bolest, kterou útočníci způsobili. Držel se vědomí prchajících lidí a cítil, jak pomalu povoluje. Uvědomoval si, jak z něho proudí energie, kterou mu Janusané věnovali, jak vyprchává, jak z něho zůstává jen prázdná slupka. Nakonec vědomí prchajících povolilo a David v záchvatu zuřivosti rozmetal jejich mysli na kousky zbytkem síly, kterou mu věnovali Cizinci. Potom se nad ním zavřela tma a on se propadl zpět do těla, do svého zmučeného vědomí, ze kterého zbyly už jen útržky držené pohromadě několika slabými vlákny. Otevřel oči a uviděl nad sebou vyděšený Janin obličej. Každý nádech ho bolel. Zkusil se usmát, ale vznikl z toho jen zmrzačený úšklebek.
„Davide," zašeptala Jana. Znělo to skoro jako otázka.
David se přerývaně nadechl a nahmatal Janinu ruku. Podíval se jí do očí. „Jano," řekl namáhavě. „Teď." Na víc už se nezmohl. Potom zavřel oči a s Janou se zatočil celý svět.

***

Jana seděla na lavičce v nemocniční chodbě a zírala na stěnu před sebou. Byla otupělá a ještě pořád úplně nechápala, co se vlastně stalo. V mozku jí teď vířily vzpomínky, které nebyly její, obrovské množství informací, které se zoufale snažila vstřebat, protože se bála, že jinak zešílí. Tohle úsilí jí zabránilo vnímat okolí a cítit smutek nad tím, co se stalo. Nepamatovala se ani, jak se dostala do nemocnice. Věděla jen, že David je mrtvý a že někdo zabil zástupce Janusanů. Pamatovala si taky, že útočníci zemřeli při útěku. Zavřela oči a pokoušela se vyrovnat s tím, co jí David předal. Nebyly to jeho vzpomínky, i když několik z nich se v Janině hlavě objevilo. Byly to hlavně poznatky o Janusanech, věci, které David nijak nedokázal zpracovat, bezprostřední zkušenosti. Bylo jich ohromující množství a Jana věděla, že až se vzpamatuje, bude se jimi velmi dlouho probírat a asi nevyjde z údivu. Teď ale cítila jen strašlivou únavu. Po chvíli otevřela oči. Už se cítila trochu lépe, ale pocit prázdnoty vystřídal smutek. Přerývaně se nadechla. Najednou se k ní přiblížila zdravotní sestra.
„Paní Kelečková?" zeptala se.
Jana přikývla. „Pan Peller před chvilkou zemřel," prohlásila sestra.
Jana znovu přikývla. „Já vím," řekla ochraptěle.
Sestra se na ni udiveně podívala, ale nic neřekla. „Postaráme se o něho," prohlásila po chvilce.
Jana se zkusila usmát. „Děkuju vám," prohlásila. „Budete mě ještě k něčemu potřebovat?" zeptala se.
Sestra zavrtěla hlavou. „Ne, zdá se, že jste v pořádku. Budete chtít uspořádat pohřeb?" zeptala se ještě.

Jana přikývla. „Ano. Myslím, že David neměl žádné příbuzné."
„Dobře," řekla sestra. „Ještě se vám ozveme."
Jana přikývla a zvedla se. „Ještě jednou děkuju," řekla. „Nashledanou."
„Nashledanou," odpověděla sestra a Jana pomalu vyšla z nemocnice. Než došla domů, všimla si, že na místo incidentu míří hodně aut. Za několik okamžiků bude o tom, co se stalo, vědět nejen celý Perth, ale i celá Zeměkoule. Jana z toho zatím nebyla schopná vyvozovat důsledky. Jediné, co chápala, bylo, že David zemřel a že jí přenechal obrovské množství informací, o kterých chtěl, aby je využila. Když dorazila domů, zavřela za sebou dveře a zničeně se posadila na postel. Nějakou dobu jen seděla, roztěkanýma očima se dívala před sebe a pokoušela se utřídit nové vzpomínky, které jí chaoticky kolovaly v hlavě. Jak ubíhal čas, začínala se cítit vyrovnaněji, a pod zmateným přílivem nových poznatků a palčivým pocitem smutku a toho, že nic není tak, jak by mělo být, začaly prosvítat myšlenky na to, co teď bude dělat. Na to, že musí svým přátelům na Insanii říct, co se stalo, dřív, než se o tom dozvědí z médií a z rozčilených reakcí lidí, na to, co udělá s tím, co jí předal David. Zhluboka se nadechla a připojila se do sítě. Raději se nedívala, co na síti vzniklo ze zpráv o nedávné události, ale rychle našla kontakt na Paula. Nebral jí to a nemohla se dovolat ani Lai a Henrymu s Ann. Povzdechla si a poslala jim vzkaz. Doufala, že je zastihne dřív, než si na síti přečtou pokroucené fámy o tom, co se stalo. Když dokončila vzkaz, nerozhodně se opřela do židle. Nebyla si jistá tím, co má dělat. Věděla, že musí nějak zužitkovat informace, které získala od Davida, ale netušila jak. Všechno to byly bezprostřední zážitky, zkušenosti, o které se dalo jen těžko podělit. Jana se bála, že snaha převést je do podoby srozumitelné i pro jiné lidi jí zabere velkou část života. Nechtěla před tím úkolem couvnout, ale věděla, že jí musí někdo pomoci začít. A ji napadl jenom jeden člověk. Spěšně se znovu obula a vyrazila za Brownem.

***

Lai si zakryla ústa dlaněmi a zavrtěla hlavou. Paul se zachmuřeným výrazem vypnul iluzor a obrátil se na Lai. Zdálo se, že Lai jen s obtížemi potlačuje slzy. „To přece není možné," řekla a odtáhla si ruce z obličeje. „Tohle se přece nemohlo stát." Paul jen stiskl rty a potřásl hlavou. Právě se dodívali na video, které někdo pořídil během nešťastného pokusu o odlet Cizinců. „Proč by to dělali?" pokračovala Lai. „A David přece nemohl umřít."
„Umřel," řekl Paul. „Ale aspoň předtím potrestal ty…" znovu potřásl hlavou. Nebyl nejvhodnější okamžik začít klít.
Lai zavrtěla hlavou. „Nemohl přece takhle umřít, vždyť… vždyť se mnou ještě včera mluvil," vypravila ze sebe.
Paul se na ni překvapeně podíval, ale potom chápavě přikývl. „Se mnou taky mluvil," prohlásil. *Řekl mi, že mám zůstat s tebou,* pomyslel si. *Že tě nemám nikdy opustit, ať se stane cokoliv. Že nemám udělat nějakou hloupost. Jenže teď to nejde. Musím něco udělat, i když se třeba ukáže, že to byla hloupost. Neměl jsem tě nikdy moc rád, Davide, stejně jako ty jsi nijak zvlášť nemusel mě, ale tohle je příliš. Nemůžou jen tak zabít někoho, kdo k nim přišel v míru. Tohle nejde. A ať už byl náš vztah jakýkoli, nemůžu jen tak mávnout rukou nad tvou smrtí. Nemůžu.*

***

Jana ještě chvilku postála u místa, kam byla před chvílí uložena urna s Davidovým popelem. Potom tam položila tulipán, a smutně se pousmála. Na pohřbu bylo jen několik lidí, ale Janu potěšilo, že přišel i Brown. Obecně Davidova smrt nevyvolala větší rozruch. Zato smrt útočníků byla komentována mnohem hojněji a postupně se z nich v očích Pozemšťanů začaly stávat spíše oběti pomsty Janusanů. A aby toho nebylo dost, po síti se začaly šířit obavy, aby ta pomsta neměla ještě vážnější dohru. A jak čas ubíhal a Janusané mlčeli, zdálo se jejich mlčení být čím dál tím hrozivější a obavy přerůstaly v hysterii, která útočila na Insanijany, na Výzkum, na astronauty, kteří Insanii zkoumali, a přivolali tak na lidi hrozbu mimozemšťanů, na Paula Belnera, že realizoval svůj šílený nápad, aniž by pomyslel na důsledky.

***

„Nastala situace, která pro nikoho není lehká a žádného člověka by neměla nechat chladným. Já osobně jsem na vážkách, co si mám o nedávném incidentu myslet. Útok na Janusany je jistě odsouzeníhodný, ale na druhou stranu, mimozemšťané se pomstili smrtí útočníků. Od té doby se neozvali. Mně, stejně jako vám, se jejich mlčení zdá být spíše hrozbou. Žádáte mě, abych pomstil smrt lidí, které Janusané zabili, ale nechci být ukvapený. Nicméně určitá opatření provedu. Ale nejdřív ze všeho bych chtěl jmenovat vládu. Seznam jejích členů je už zveřejněn v oficiální databázi vlády, slavnostní jmenování proběhne zítra. Protože situace je opravdu obtížná, odkládám zatím volby pro doplnění členů parlamentu a zároveň zahajuji jednání s Velkým chalífátem o bližší spolupráci v případě napadení a o jednotném postupu. Vím, že jste asi zklamaní, že se všechno nepodařilo tak, jak mělo. Věřte, i mě mrzí všechny tyto problémy, které musím řešit. Ale věřím také, že společně je všechny překonáme. Jsme přece všichni lidé, jsme příslušníci jednoho druhu, a když budeme opravdu držet pospolu a táhnout za jeden provaz, odoláme i případnému útoku Janusanů. To ale předpokládá osobní statečnost a odhodlanost vás všech, jak těch, kteří zůstali na Zemi, tak lidí na Insanii, které tímto zároveň vyzývám, aby ještě jednou přehodnotili své stanovisko vůči Janusanům. Spoléhám na vás na všechny. Evžen Petrovský, prezident Federace národů.“

***

„Ahoj Paule,“ řekla Lai unaveně, když se vrátila domů. Paul se právě chystal k odchodu. Lai měla předchozí noc pozorování, takže se s Paulem zrovna míjeli.
Paul se usmál a objal ji. „Ahoj Lai,“ pozdravil.
Lai zívla a sedla si ke stolu. „Vypadáš nějak ustaraně,“ prohlásila.
Paul přikývl. „Taky jsem,“ odpověděl.
„Co se stalo?“ zeptala se Lai a usmála se. „Pohádali jste se s Kristine?“
Paul zavrtěl hlavou. „K tomu naštěstí ještě nedošlo. Ne, jenom mi dělá starosti to, co se děje na síti. Z téhle hysterie nemůže vzejít nic dobrého.“
Lai stiskla rty. „Ne, to nemůže, máš pravdu. Všiml sis, kolik lidí tě proklíná?“ zeptala se.
Paul se ušklíbl. „Jasně, že jo,“ odpověděl. „A kolik lidí z Insanie mě obhajuje. Jako kdybych o to stál. Začíná mě to děsit. Za to, co jsem udělal, si přece zodpovídám jenom sám. Nepotřebuju davy obhájců. Navíc to začíná vypadat, jako kdybych to všechno spískal já. A to přece není pravda.“
Když Lai viděla, jak je rozčilený, konejšivě ho pohladila po ruce. „Na někoho se to svést musí,“ řekla.
Paul si povzdechl. „No jo. Když už jsem ten symbol.“ Vztekle zavrtěl hlavou. „Opravdu to teď nechci řešit. Ale mám takový dojem, že to, co se na Zemi začíná dít, se vymklo z ruky i Petrovskému. Jsem zvědavý, jak z toho vybruslí. A taky kdo to odnese,“ dodal.
„Kristine by si měla pospíšit,“ poznamenala Lai.
Paul přikývl. „Možná bychom jí s tím měli pomoct,“ prohlásil a na chvilku se odmlčel. „No, já už musím jít, nebo přijdu pozdě,“ řekl potom.
„Tak ahoj,“ odpověděla Lai.
„Hezky se vyspi,“ řekl Paul a vyšel z domu.

Na chvilku se zastavil a pozoroval oblohu, na které se začínaly kupit mraky. *Asi bude pršet,* pomyslel si mimoděk a zase sklopil oči k cestě před sebou. Do observatoře to měl kousek, a tak mu připadalo zbytečné jezdit autem. Strčil si ruce do kapes a vykročil. Tráva po obou stranách cesty byla svěží a sytě zelená a sem tam v ní byla vidět barevná korunka květu. Paul se usmál. *Je zvláštní, jak je život složitý. A přitom by nemusel být. Jen si ho složitý dělám.* Vzpomněl si na rozhovory, které se o něm na síti objevovaly, a povzdechl si. *Dělají si ze mě figurku na hraní,* pomyslel si. *Ale za to si taky můžu sám. Cpal jsem se do popředí, chtěl jsem všechno udělat sám, a takhle to dopadlo.* Krátce se zasmál. *Kolikrát jsem si řekl, že jediné, co chci, je klidný život? Vždycky to byla lež. Neumím opravdu chtít klid.*

Ale nikdy jsem nechtěl tohle. Kopl do kamene, který se mu připletl pod nohy. *Ne, nezpůsobil jsem to, ale jak daleko sahá zodpovědnost? Co když jsem prostě nepřestal včas?*

***

Jana seděla naproti Brownovi a pomalu upíjela čaj. Prezident seděl naproti ní a zamyšleně mlčel. Po chvilce promluvila Jana. „Promiňte, asi jsem předevčírem mluvila dost zmateně," řekla. „Byla jsem ještě hodně otřesená."
Brown trochu přikývl. „Máte pravdu, moc jsem z toho, co jste mi řekla, nepochopil. A hodně toho nechápu ani teď. Ale je dobře, že jste přišla znovu."
Jana stiskla rty a zadívala se do šálku s čajem. „Slíbila jsem Davidovi, že se pokusím dokončit, co on začal. Musela jsem něco udělat."
Brown přikývl. „To, co teď nosíte v hlavě, by mohlo být velmi cenné," prohlásil. „Rozhodně pro ty, kdo chtějí mimozemšťany pochopit a ne je zničit. Budu rád, když vám budu moci nějak pomoct. Ale nevím, jak dlouho ještě vydržím v pozici prezidenta Výzkumu. Po tom, co se začalo dít ve Federaci, vážně přemýšlím o tom, že rezignuji. Ale zatím bych vám snad nějak mohl pomoci. Říkala jste, že pan Peller měl nějaké záznamy. Mohla byste je přichystat? Dneska už nemám čas, ale přijďte klidně zítra, nebo kdy budete chtít."
Jana mu oplatila úsměv. Prezident vypadal tak zvláštně dychtivě a ustaraně zároveň, že si úsměv nemohla odpustit. „Přijdu," odpověděla. „A ještě jednou děkuju. Sama bych to nezvládla."

***

„Ahoj Kristine," řekla Lai, když Kristine konečně přijala hovor.
„Ahoj," odpověděla Kristine, „co potřebuješ?" zeptala se.
„Promiň, že tě ruším, ale napadlo mě, co kdybychom zašli předsedou vlády?" zeptala se Lai.
Kristine zamyšleně přikývla. „Taky už mě to napadlo," odpověděla. „Jenom nevím, jestli by to k něčemu bylo," odpověděla.
Lai pokrčila rameny. „Možná že kdybychom se zeptali na oficiální stanovisko vlády a ona by přiznala, že je bezmocná, lidi by to povzbudilo. Ostatně, po útoku na Cizince se jich hodně přidalo. Možná bychom to takhle mohli ještě urychlit."
Kristine přikývla. „Možná," odpověděla. „Půjde i Paul?" zeptala se.
Lai se trochu usmála, ale potom zvážněla. „Myslím, že půjde. Davidova smrt ho pěkně dohřála. Ani se mu nedivím."
„Dobře," odpověděla Kristine. „Dohodnu to s ostatními a s předsedou a dám vám vědět."

XI.

Deset měsíců po dopadu

***

„Neměl jsem v úmyslu se znovu zabývat hnutím, které vzniklo na Insanii, ale bohužel jsem k tomu nucen. Množství útoků na mou osobu i na celou vládu Federace a Velkého chalífátu dosáhlo takové výše, že se stává neúnosnou. Poslední týdny byly zvláště pro Insanijany velmi vypjatých očekáváním reakce Janusanů na nedávné události, to ovšem nikoho neospravedlňuje. Kdyby zmiňované útoky směřovaly jen na mou osobu, mávl bych nad nimi rukou. Ale ony ohrožují bezpečí obou planet a obou států a ve chvíli, kdy potřebujeme být jednotní jako snad nikdy v minulosti, se tuto jednotu pokoušejí rozbít. Insania je od Země vzdálená dvanáct světelných let, a snad proto si skupina lidí okolo Krisitine

Snowriceové myslí, že může beztrestně vyzývat k rozvrácení pečlivě budovaného klidu. Ovšem Kristine Snowriceová ani nikdo jiný, kdo se k ní přidal, nemá právo Insanii od Země odtrhnout. Nemají k tomu právo už pro bezpečí Insanijanů, o němž tvrdí, že je ochrání jen osamostatnění Insanie. Ale jak je může ochránit to, že se nechránění vydají všanc obyvatelům Janusu? Žádného rozumně uvažujícího člověka by taková myšlenka nemohla napadnout. O to více mě mrzí, jak rychle se skupina těchto separatistů rozrůstá. A to, že se do ní přidali i původní průzkumníci Insanie, je opravdu alarmující. Nicméně teď se obracím k té hrstce věrných, kteří ještě na Insanii zůstali. V případě nutnosti zasáhnu. A pokud se Kristine Snowriceová a její příznivci nevzpamatují, nebudu váhat sáhnout ani k vojenské intervenci. Evžen Petrovský, prezident Federace národů."

***

Paul vypnul iluzor a úplně bledý se podíval na Lai a na Andrewa, který byl u nich zrovna na návštěvě.
„Tak co tomu říkáš?" zeptal se Andrew.
Paul jenom vrtěl hlavou, neschopný slova. „Ten…ten…" ucedil přes zatnuté zuby. „Tohle dál nepůjde," řekl potom a pečlivě odděloval každé slovo. „Ne. Tohle opravdu už nebudu poslouchat."
„Co chceš dělat?" zeptala se Lai.
Paul se na ni podíval a zavrtěl hlavou. „Nevím," odpověděl. „Ale teď asi nemůžu dělat nic. Musíme to nějak uspíšit. Je mi jedno, jak Kristine bude vládnout, až se dostane k moci, teď na tom nezáleží. Všechno bude lepší než Evžen Petrovský."

***

V Kristinině obývacím pokoji seděli John, Paul s Lai, Ann s Henrym a Petr. Už měli za sebou delší rozhovor ohledně pokračování příprav na osamostatnění Insanie a jejich setkání se chýlilo ke konci.
„Kristine," řekl Paul, když dopil ledový čaj, který Kristine všem připravila, „měli bychom to nějak urychlit. Potom, co Petrovský naposledy zveřejnil, nemusí trvat dlouho, než proti nám opravdu něco podnikne."
Kristine zavrtěla hlavou. „Ještě pořád není jisté, kdo všechno za námi stojí. Zatím se nespokojenost šíří jenom na síti. To nestačí."
„Paul má pravdu," řekl John. „Co když nás dá Petrovský třeba zatknout?"
„Nemyslím si, že to teď udělá," odpověděla Kristine. „Na to už je nás zase příliš moc."
„Chceš riskovat?" opáčil Henry.
Kristine znovu zavrtěla hlavou. „Teď ještě ne. Jestli Petrovský hrozí vojenskou intervencí, může to myslet vážně, a armáda tady by ho ještě opravdu poslechla. Pořád ještě není úplně jasné, odkud hrozí největší nebezpečí."
Paul si povzdechl. „Jak chceš," řekl. „Ale musíme aspoň něco dělat."
Kristine sepnula ruce. „Půjdeme za předsedou vlády a uvidíme, co nám řekne. A až se ozvou Cizinci, mohlo by to taky pomoct."
Paul trochu nepřesvědčeně přikývl. Když odcházeli, podíval se zachmuřeně na Lai. „To nemůže vyjít," řekl.
Lai trochu potřásla hlavou. „Jestli to nevyjde, budeme aspoň vědět, že jsme to zkusili."
Paul se smutně usmál. „Byl bych hrozně nerad, kdyby se ti kvůli tomu něco stalo."
Lai se usmála a zavrtěla hlavou. „Proč si děláš tolik zbytečných starostí? Nikdy nevíš, co se stane." Chytila Paula za ruku. „Zatím je přece všechno v pořádku," prohlásila.

***

Paul si trochu povzdechl a zazvonil.
„Ano?" ozval se po chvilce Andrewův hlas.
„Tady je Paul," odpověděl Paul.

„Pojď dál.“ Paul vešel do budovy a našel dveře Andrewova bytu. Andrew otevřel, ještě než mohl Paul znovu zazvonit.
„Ahoj,“ řekl s úsměvem.
„Ahoj,“ odpověděl Paul a vešel s Andrewem dovnitř.
„Dáš si něco?“ zeptal se Andrew, když Paula usadil.
Paul zavrtěl hlavou. „Ne, díky.“
Andrew se posadil naproti němu a začal si nervózně si proplétat prsty. Chvilku se Andrew snažil o nezávaznou konverzaci, ale Paul ho přerušil. Paul přikývl. „O co jde?“ zeptal se s úsměvem.
Andrew pokrčil rameny. „O co by mělo jít?“
Paul stiskl rty. „No, třeba sis se mnou chtěl jenom pokecat, ale to jsi mě nemusel zvát k sobě domů. Navíc vypadáš moc nervózně na to, abych ti věřil, že jsi mě pozval jenom tak.“ Andrew si povzdechl.
„Donesu něco k pití,“ prohlásil. Když odešel, Paul se rozhlédl. Andrew v bytě moc vybavení neměl. Kdyby si nemohl svoje poznámky psát elektronicky, většinu místa by zřejmě zabíraly papíry, ale takhle byt vypadal jako místo, kde žije někdo, kdo tam většinou jen přespává. Po chvilce se Andrew vrátil se dvěma pohárky žluté tekutiny.
Paul povytáhl obočí. „Co to je?“ zeptal se.
„Ještě jsi to neochutnal?“ podivil se Andrew. Paul zavrtěl hlavou a vzal si pohárek. „Nějaký nadšenec začal vyrábět pití z té tekutiny uvnitř velkých květin,“ prohlásil Andrew. „Je to docela dobré. Má to takovou zvláštní chuť, něco mezi medem a rumem.“
Paul se nedůvěřivě zadíval na žlutou tekutinu. „Doufám, že si ten dotyčný aspoň ověřil, že to není jedovaté,“ řekl.
„Už jsem to pil a nic se mi nestalo,“ uklidňoval ho Andrew.
„Zatím,“ opáčil Paul nedůvěřivě.
Andrew zavrtěl hlavou. „Tak na zdraví.“
„Na zdraví,“ odpověděl Paul a usrkl tekutiny. Vzápětí se rozkašlal a položil pohárek opatrně na stůl. Andrew ho pobaveně sledoval. „Promiň, ale tohle vážně nemůžu pít,“ prohlásil Paul, když kašel odezněl. „Tobě snad musely odumřít chuťové buňky.“ Andrew se usmál a pokrčil rameny. Dopil a položil pohárek vedle Paulova. Paul zvážněl. „Tak o co jde?“ zeptal se. „Doufám, že to není nic vážného.“
Andrew pokrčil rameny. „Jak se to vezme.“ Zapnul iluzor a najednou se objevila simulace insanijského systému i se všemi družicemi a těžebními plošinami. „Potřebuju s tebou něco probrat,“ prohlásil Andrew. Paul se na něho udiveně podíval, ale Andrew sledoval simulaci. „Nedlouho po tom, co jsem přiletěl na Insanii, mě oslovil někdo z vlády a chtěl po mně, abych vymyslel obranu proti Janusanům. Pokusil jsem se o to. Nevím, jestli by něco proti mimozemšťanům zmohla, ale každopádně by dobře posloužila jako obrana, kdyby se někdo rozhodl napadnout insanijské systémy.“
Paul potřásl hlavou. „Proč mi to říkáš?“ zeptal se. „Pochybuju, že by tahle informace byla volně dostupná.“
Andrew se na něho podíval. „Taky není, ale to je jedno. Ví o tom naše vláda, ví o tom na Zemi, vím o tom já a tobě věřím natolik, že si myslím, že bys to mohl vědět taky. Říkám ti to proto, že se snažím vymyslet, jak by se Insania mohla bránit útoku ze Země. Je to možná nesmysl, ale po tom, co začal Petrovský vykřikovat něco o separatistech a rázném zásahu, mě napadlo, že bych taky mohl přispět něčím užitečným. Jestli se Kristine podaří převrat, a je jasné, že se o něho pokusí, jakmile bude mít dostatečnou podporu, mohlo by být tohle potřeba,“ prohlásil a ukázal hlavou na simulaci. Paul chtěl něco namítnout, ale Andrew ho nenechal nic říct. „Nech mě domluvit. Vím, že nejsi robotik ani voják, ale právě proto potřebuju tvůj názor.“
Paul zavrtěl hlavou. „Andrew, já nevím, jestli bych tohle měl vůbec vidět…“ začal, ale Andrew ho přerušil.
„Paule, už jsem řekl, že ti věřím. Viděl jsem, jak tě rozčílil Petrovského poslední projev a pochybuju, že bys někomu z jeho okruhu poskytoval informace. Navíc, takhle obrana bude i pro tebe. A jestli bude potřeba, což si rozhodně nepřeju, chtěl bych, aby byla co nejlepší.“ Paul si povzdechl, ale už mlčel. Andrew přikývl. „Dobře.“ Simulace se změnila. Insania a část jejího okolí teď byla chráněná jakýmsi polem. „Tohle je dosah té obrany,“ prohlásil Andrew. „Zabrání to nabourat se do našich

systémů, a kdybychom do toho pole na oběžnou dráhu umístili i rakety, nedaly by se deaktivovat na dálku. Možná, že by ta obrana mohla zabránit i teleportaci, ale to ještě nevím, budu to muset prokonzultovat s Evansem. I když ale aktivujeme obranu a umístíme na oběžnou dráhu rakety, nebude to stačit. Zavolal jsem tě proto, že jsem se chtěl zeptat, kudy bys zaútočil, kdybys chtěl Insanii dobýt."
Paul potřásl hlavou. „Nevím, Andrew," prohlásil. Nejsem voják," řekl. „K čemu ti bude vědět, kudy bych útočil já, když nejsem stratég a ani nemám zkušenosti s vedením války?" namítl.
„Chci udělat návrh a zkonzultovat ho s pověřenějšími osobami, než jsem já," odpověděl Andrew. „Už jsem něco přichystal, ale potřebuju jiný pohled na věc." Paul si povzdechl. *Dobře. Zkusím si tedy zahrát na vesmírného dobyvatele,* pomyslel si.
„Tak jdeme na to," řekl.

Chvíli strávili tím, že Paul popisoval místa, kde by zaútočil a jak by se pokusil zničit obranu. Andrew všechno zaznamenal do simulace, a když Paul skončil, spokojeně se usmál. „Tak co?" zeptal se Paul. „Uspěl jsem v testu?"
Andrew přikývl. „V podstatě ano. Našel jsi v mé obraně několik slabých míst." Potom v simulaci zobrazil svůj návrh a zanesl do něho Paulova vylepšení. Spokojeně se zadíval na výsledek. „No, řekl bych, že je to dobrá obrana," prohlásil.
Paul zavrtěl hlavou a trochu se usmál. „Připadám si, jako kdybych si hrál s vojáčky. K čemu to bude dobré?"
„Nikdy nevíš," odpověděl Andrew. „Může nám to zachránit život."
Paul chvíli obcházel simulaci a potom s pobaveným úsměvem potřásl hlavou. „Vždyť je to celé absurdní. Radši mi ještě nalij té žluté podivnosti. Nějak mi z té představy vesmírné války vyschlo v krku."

***

Paul přišel k Lai do pokoje a sesul se podél zdi na zem. Lai se na něho udiveně podívala. „Co se děje?"
Paul potřásl hlavou. „Nevím," odpověděl. „Mám starosti."
Lai se usmála a posadila se vedle něho. „Tak povídej," vybídla ho.
Paul si ztěžka povzdechl. „Co když tohle všechno opravdu dospěje k válce?" zeptal se a podíval se nešťastně na Lai. „Jsem naštvaný na toho zmetka, to ano, ale nechci žádnou meziplanetární válku."
„I kdyby to k válce dospělo, ty to stejně nezměníš. Můžeš dělat jen to, o čem si myslíš, že je správné."
„No právě," namítl Paul. „Jak můžu vědět, že je to správné?"
Lai stiskla rty a vzala Paula za ruku. *Nezjistíš to,* řekla beze slov. *Ale pokud se všechno snažíš dělat tak, aby to bylo správné, nemusíš se tím trápit.* Potom vzala Paulovu ruku a něžně mu ji stiskla. *Tohle je správné,* řekla. *A na tomhle jediném záleží.* Paul se usmál a stisk opětoval.

***

Paul se při pohledu na předsedu vlády nemohl ubránit soucitu. Předseda se usmíval, ale bylo vidět, jak mu začíná být vlastní pozice nepříjemná, a že se tváří v tvář lidem, kteří chtěli věci, které byly i v jeho zájmu, ale které nemohl splnit, necítí právě nejlépe. Seděli před ním Kristine, Petr, John, Henry, Ann, Paul, Lai a ještě další tři lidé jako zástupci hnutí, které už získalo tolik příznivců, že je vláda nemohla ignorovat. „A co vlastně chcete, abych udělal?" ptal se právě. „Já vašim požadavkům rozumím a věřte, že ani mně se nelíbí představa, že na nás mimozemšťané zaútočí kvůli tomu, co se děje na Zemi. Ale jsem tady jako zástupce Federace a Chalífátu a tudíž musím prosazovat jejich politiku."
„Můžete s ní alespoň vyjádřit nesouhlas," namítl John.
Předseda se hořce usmál. „Jistě. Ale k čemu to bude?" opáčil.

Paul jemně zavrtěl hlavou. *Ne, nemůže nic udělat, ani kdyby chtěl. Když se vzepře Petrovskému, zničí ho on, když ho bude podporovat, zanedlouho ho zlynčují Insanijané. Nechtěl bych být v jeho kůži,* pomyslel si.
„Takže nic neuděláte?“ zeptala se Kristine.
Předseda zavrtěl hlavou. „Vážená slečno Snowriceová,“ řekl, „opravdu nevím, co bych mohl v téhle situaci udělat. Mohl bych vám vyhovět a prohlásit Insanii za samostatný stát, ale myslíte si, že by to něčemu pomohlo? Dobře víte, že jestli se něco takového stane, většina lidí bude chtít dosadit do čela nového státu vás. Těžko budou chtít žít pod vládou, která jen změnila barvy. Takže jestli bych chtěl opravdu účinně vyjádřit svůj nesouhlas, musel bych rezignovat. Ale bylo by to k něčemu? Řekněte, myslíte si, že kdybych teď rezignoval, odhodlali by se ti lidé, kteří vám na síti tak vehementně vyjadřují podporu, skutečně něco dělat? Nebo by sem byla jen dosazena další vláda závislá na Zemi? Opravdu jste si jistá tím, že kdybyste se teď opravdu pokusila dostat do čela státu, uspěla byste? Myslíte si, že by se za vás postavila armáda? Řekněte.“ Kristine sklopila oči, ale neodpověděla. Předseda si povzdechl. „Tak vidíte. Možná si myslíte, že se nechci vzdát svého výhodného místa, ale můžu vás ujistit, že bych vám s klidným srdcem svoje křeslo přenechal, kdybych měl jistotu, že by to nezpůsobilo víc škody než užitku jak mně, tak i všem ostatním.“
„Takže vláda skutečně nic nepodnikne?“ zeptal se John.
Předseda znovu zavrtěl hlavou. „Ne,“ odpověděl. „Jestli byl účel vaší návštěvy dozvědět se toto, tak už to máte potvrzené. Použijte tuto informaci, jak uznáte za vhodné. Snad vám pomůže.“

***

Všichni, kdo byli v tu chvíli připojení k síti, zažili šok podobný tomu, když se mimozemšťané ozvali poprvé. Téměř celou síť, jak na Insanii, tak na Zemi, najednou naplnil jejich hebký sytý hlas. Museli na to vynaložit obrovské množství energie, ale toto poselství pro ně bylo zřejmě příliš důležité na to, aby je svěřili nějakému tlumočníkovi. *Lidé,* začali. *Když jsme se vám ozvali poprvé, doufali jsme, že vás budeme moci zanedlouho oslovovat jako partnery, možná dokonce jako přátele. Nestalo se tak. Nechceme vám to klást za vinu, protože víme, že u vás společnost ve většině případů nenese zodpovědnost za činy jednotlivců. Proto by bylo nerozumné trestat za činy jednotlivců celou společnost. To, co se stalo, už nejde změnit a my jen doufáme, že s postupem času se změní vaše nazírání na nás. Teď u vás už ale nejsme vítáni. Dlouho jsme se sami se sebou přeli, co máme udělat. Dospěli jsme k názoru, že zřejmě ještě nenastal správný čas na spolupráci. Až se ale rozhodnete nás sami kontaktovat, neodmítneme vás. Do té doby se s vámi nebudeme pokoušet znovu navázat komunikaci. Vám, kteří žijete v našem sousedství, nabízíme, že odejdeme z vaší planety a vrátíme vám druhy, kteří jsou u nás. Pokud se rozhodnete přerušit s námi kontakt, nebudeme vám bránit. Ale chceme, abyste ještě něco věděli. Jsme silnější než vy a dokázali bychom vás zničit. Nechceme to udělat a nechceme vám ani ublížit. Ale pokud nás napadnete, budeme se bránit. Pokud zaútočíte, počítejte s tím, že narazíte na odpor. Neradi bychom zašli tak daleko, ale pamatujte, že dokážeme zabíjet, když jsme k tomu donuceni.*

***

Paul vypnul iluzor a podíval se na Lai. „To neznělo jako výhrůžka,“ poznamenala Lai.
Paul zavrtěl hlavou. „Ne,“ souhlasil, „neznělo. Bylo to jenom varování.“
„Jsem zvědavá, co na to řekne Petrovský,“ prohlásila Lai.
Paul se trochu ušklíbl. „Nejsem si jistý, jestli to chci vědět.“
„Myslíš, že naše vláda přijme nabídku Cizinců?“ zeptala se Lai.
Paul pokrčil rameny. „To záleží na tom, jestli se bude držet Země, nebo přání uchovat si s Janusany přátelské vztahy,“ odpověděl Paul. „Uvidíme.“

***

Kristine soustředěně hleděla před sebe a zamyšleně se hryzala do rtu. *Tak co uděláte?* pomyslela si. *Jak na tohle zareagujete?* Byla napjatá, protože věděla, že její další činnost se bude odvíjet od toho, jak na varování Cizinců zareaguje Petrovský, a na kterou stranu se přikloní insanijská vláda. *No tak,* pomyslela si netrpělivě, když znovu pročítala nejnovější zprávy na síti. *Jste na tahu, tak něco dělejte.*

***

„Janusané se konečně ozvali, a bohužel jejich vzkaz představuje pro lidi hrozbu. Zatím nám nevyhlásili válku a jejich hněv je pochopitelný, ovšem pro vlastní bezpečnost musíme přijmout určitá opatření, a to se týká jak Země, tak Insanie. Proto vyzývám Insanii, aby s mimozemšťany přerušila styky a požádala zástupce Janusanů na Insanii, aby odletěl na Janus. Zároveň tímto vydávám pokyn ke spuštění insanijské obrany proti Janusanům, která jim znemožní dostat se do robotických mozků na Insanii, a případně způsobit sabotáž. A ještě prostřednictvím této zprávy sděluji, že od této chvíle bude jakýkoli projev separatismu tvrdě stíhán, to se týká především Krisitne Snowriceové a skupiny kolem ní. Evžen Petrovský, prezident Federace národů."

***

V malé zasedací místnosti budovy insanijské vlády bylo soustředěné ticho. Předseda se tvářil skoro pobaveně a poklepával si prstem na tvář. „Takže, jak zareagujeme?" zeptal se.
„Země je jednoznačně pro to, abychom s Janusany přerušili kontakt," prohlásil jeden ministr.
Předseda pokýval hlavou. „Ano, já vím," odpověděl. „Ale zdá se, že Insanijané si myslí pravý opak. Po pravdě řečeno, podle mých posledních informací velice důrazně žádají, abychom mimozemšťanům vzkázali, že s nimi chceme i nadále zůstat v kontaktu a že pokud proti tomu nic nemají, chtěli bychom si tu nechat jejich zástupce a dobrovolníky na jejich měsíční základně."
„Myslíte si, že je vhodné nepodpořit Zemi?" zeptala se mladá ministryně.
„Myslím si hlavně, že není vhodné nepodpořit vlastní občany," prohlásil předseda. „A pokud mimozemšťané skutečně představují hrozbu a pokud jsou skutečně silní natolik, že by nás dokázali zničit, myslím, že není nejlepší nápad přerušit s nimi kontakt a začít se chovat nepřátelsky." Ministři souhlasně přikyvovali. Předseda se nadechl. „Dobrá, takže přistoupíme k hlasování."

***

Když přišel Paul domů, Lai ho uvítala s nezvykle širokým úsměvem na tváři.
„Co se děje?" zeptal se Paul. „Neříkej, že snad dorazily nějaké dobré zprávy."
„Žádné bohužel nedorazily, ale zato jsem ti jednu připravila já," odpověděla Lai. „Sice ještě nevím, jak se bude jmenovat, ale myslím, že i tak bys mohl přivítat dalšího člena naší rodiny."
Paul na ni chvilku jenom hleděl, a pak se mu na tváři objevil široký úsměv. „Doufám, že bude po tobě," řekl a pevně Lai objal.

***

Kristine seděla na pohovce s rukama založenýma na prsou a sveřepým výrazem na obličeji. Petr seděl naproti ní a snažil se ji uklidnit. „Tak mi řekni, co mám dělat?" zeptala se Kristine ublíženým hlasem. „Co mám dělat?"
„Už nemusíš dělat nic. Stačí jenom počkat."
Kristine zavrtěla hlavou. „A myslíš si, že to bude stačit?" zeptala se.
Petr přikývl. „Bude. Jestli lidé opravdu chtějí samostatnost, projeví se i bez tvých povzbuzení. Jestli ji nechtějí, už s tím nic nenaděláš."
Kristine si povzdechla. „Asi máš pravdu," odpověděla. „No, tak budu zase čekat," dodala trochu jízlivě.

***

„Vyzval jsem insanijskou vládu, aby aktivovala obranu a vykázala zástupce Janusanů z planety. Vláda mě neposlechla, a učinila tak podle vlastních slov proto, že si to nepřáli Insanijané. Ovšem insanijská vláda je závislá na vládách Federace a Velkého chalífátu, a obě tyto země se shodly na tom, že mimozemšťané představují hrozbu. Proto důrazně insanijskou vládu žádám, aby poslechla mé pokyny, a obyvatele Insanie, aby se jim podřídili. Nestane-li se tak, budu nucen použít k prosazení těchto pokynů vojenskou sílu. Evžen Petrovský, prezident Federace národů."

XII.

Rok po dopadu

***

Kristine nevěděla, jestli se má radovat, nebo mít hrůzu z toho, co pomohla způsobit. Protesty byly čím dál tím silnější, a zdálo se, že celá Insania zanedlouho vybuchne. *Tak tohle byl ten impuls, který lidi přesvědčil, že mají jít do nejistoty?* pomyslela si. *Teď jenom, aby ten impuls nevyšel naprázdno.*

***

„Jestli to takhle bude pokračovat, bude za chvíli ochromena celá planeta," prohlásil předseda vlády.
„A co chcete dělat?" zeptal se jeden z ministrů.
Předseda se usmál. „Lidé chtějí novou vládu, chtějí volby, chtějí samostatnost. Možná bychom jim měli dát, co požadují," prohlásil a v jeho hlase byl slyšet náznak úlevy.

***

Paul seděl s hlavou v dlaních a přemýšlel. Čekal, co se stane. Protesty pokračovaly, ale vláda jim nebránila. Vláda už mluvila s Kristine, a zdálo se, že se chystá vyhlásit něco jako volby, ovšem výsledek už byl dopředu jasný. Kromě Kristinina hnutí vyzvali i další politická uskupení, aby zveřejnila jména svých kandidátů, ale těch, kdo se opravdu přihlásili, nebylo mnoho. Paula také Kristine oslovila, aby kandidoval, ale jemu se to moc nelíbilo. *Převrat à la náš přítel Petrovský,* pomyslel si. *Stejně tak dobře se mohla Kristine s vládou potichu dohodnout, jednoho dne nakráčet do budovy vlády a převzít úřad. No jo, ale my tomu přece chceme dodat punc demokratičnosti a Kristine chce sama sobě namluvit, že jen poslouchá hlas lidu.* Zavrtěl hlavou. *Nelíbí se mi to.*

***

Uplynuly dva týdny, insanijská vláda konečně dospěla k rozhodnutí a předseda se ho právě chystal přednést lidem. Tvářil se vážně a trošku pateticky. Před chvílí spolu s celou vládou podepsal potřebné dokumenty, takže už mu zbývalo jen podat vysvětlení. „Já i celá vláda jsme po důkladném zvážení situace dospěli k závěru, že už nemůžeme vykonávat svůj úřad, protože pokud bychom to udělali, dělali bychom to proti vůli insanijských občanů. Nechceme ohrozit bezpečnost Insanie vyvoláním konfliktu s našimi sousedy, proto nemůžeme aktivovat obranu proti Janusanům, ale zároveň jsme vázáni pokyny ze Země. Protože Insanijané důrazně žádají vlastní vládu, jako nejlepším východiskem se jeví rezignace. Já i celá vláda jsme právě rezignaci podepsali. Tímto zároveň vyhlašuji volby první

skutečně insanijské vlády. Všechny potřebné dokumenty najdete v oficiální vládní databázi. Volby budou uzavřeny za dva dny."

***

Byl už skoro večer a v domě se začínalo šeřit. Paul si povzdechl, vstal a podíval se z okna na tmavnoucí krajinu. „Rozsvítím," řekla Lai a zapnula světla.
Paul se odvrátil od okna a opřel se o parapet. „Nechci tě do toho nutit. Jestli chceš…" začal, ale Lai ho přerušila.
„Do ničeho mě nenutíš. Souhlasím s tebou a rozhodla jsem se sama."
Paul si znovu povzdechl. „Připadám si blbě, když jednou řeknu ano a vzápětí ne, ale problém je ten, že tenhle převrat příliš připomíná Petrovského."
Lai se usmála. „Tak to pořád nerozebírej. Jsme členy vlády v demisi, i když jsme tam jenom pro okrasu. Nebylo by vhodné, abychom zároveň kandidovali do další vlády. Navíc máš pravdu. Příliš to připomíná Petrovského, i když Kristine to asi myslí upřímně."
Paul konečně zvedl koutky úst. „Jo. A navíc bych se měl držet trochu stranou. Někteří lidé ve mně začínají vidět víc, než ve skutečnosti jsem."
Lai potřásla hlavou a posadila se. „Udělal jsi ze sebe hrdinu," řekla. „Teď musíš nést následky."
Paul zavrtěl hlavou a znovu se otočil tváří k oknu. „Ale houby. Já nejsem žádný hrdina," prohlásil. „Nikdy jsem k tomu neměl předpoklady a nikdy je mít ani nebudu." Otočil se, a když uviděl Lainin výraz, taky se usmál. „Já vím," řekl. „Tyhle úvahy k ničemu nevedou. Protože stejně žádní hrdinové neexistují. Existují jenom lidé, kteří se ve správný okamžik zachovali správným způsobem."

***

„Promiň, že tě ruším," řekl Henry, když Lai přijala hovor, „ale tohle musím vědět. Prý jste dali košem Kristine. Je to pravda? A jak to vzala?" zeptal se.
Lai se udiveně podívala do Henryho dychtivé tváře. „Proč nezavoláš Paulovi?" zeptala se. „Ten by ti to určitě vylíčil mnohem barvitěji," prohlásila.
Henry se trochu nespokojeně zašklebil. „Já vím. Jenomže jsem ho nechtěl naštvat. Nevím, v jaké je náladě, a když ho něco naštve, je pěkně nepříjemný."
Lai se usmála. „Já vím. Ale Kristine to vzala celkem sportovně. Pochopila, že nechceme hrát na obě strany, když jsme zároveň členy současné vlády. A co ty a Ann, když už jsme toho?" zeptala se.
Henry mávl rukou. „O nás tak nejde. Taky jsme odmítli, ale přece jenom, nejsme zase tak významní jako Belnerovi, zejména Paul Belner." Lainin úsměv se ještě rozšířil. „Ale jak to, že Paul odolal takové nabídce?" pokračoval Henry. „Jak ho znám, rád se vrhá po hlavě do větších ztřeštěností. Navíc po té záplavě obdivovatelů a zastánců, co se na síti vyrojila, bych čekal, že bude mít radost, že o něho tak stojí."
Lai zvážněla. „Paul si myslí, že právě ten přehnaný obdiv není moc dobrý, a já s ním souhlasím."
Henry přikývl. „No tak dobře. Já jenom doufám, že Petrovský opravdu nezačne s tou svou slibovanou vojenskou intervencí," prohlásil.
Lai zavrtěla hlavou. „Pokud nechce zlikvidovat celou planetu a poslat sem velké rakety, bude si ji muset aspoň trochu připravit. A kdyby chtěl použít insanijskou armádu, asi se mu to nepovede, protože ta přece jenom podléhá naší vládě."
Henry si povzdechl. „Celé to až moc zavání občanskou válkou," řekl. „Pochybuju, že všichni budou z nové vlády nadšení, a jestli se odštěpí třeba část armády, mohlo by to být hodně nepříjemné."
Lai přikývla. „To máš pravdu. Ale snad se povede udržet věci v rozumných mezích."

***

Volby dopadly podle očekávání. Lidé zvolili členy Kristinina hnutí, do vlády se dostali jen asi dva lidé odjinud. Kristine jen zářila. „Ještě budeme muset vytvořit parlament," prohlásila.
Petr přikývl, ale netvářil se tak nadšeně jako Kristine. „Doufám, že až opravdu převezmeš vládu, nezačne tím občanská válka," řekl. „A Petrovský taky nebude moc nadšený z toho, co se tady stalo."
Kristine zavrtěla hlavou. „To nebude. Ale lidi tady chtějí, abych jim vládla. Jinak by mě přece nezvolili. Jestli začne válka, vyprovokuje ji Země, ne Insanijané."
„Jak myslíš," odpověděl nepřesvědčeně Petr.

***

„To, co se včera stalo na Insanii, je neodpustitelné selhání tamní vlády. Puč, který provedla Kristine Snowriceová, nemůžeme tolerovat, a ujišťuji vás, že jak Federace národů, tak Velký chalífát podniknou potřebné kroky ke stabilizování situace. Nová insanijská vláda nebude uznána, a jakožto nelegitimní nemá žádnou pravomoc přijímat jakákoli rozhodnutí. Tímto ujišťuji insanijské bezpečnostní složky, že vzpoura proti nové vládě nebude vnímána jako zrada Federace národů a Velkého chalífátu, naopak jako ochrana jejich zájmů. Evžen Petrovský, prezident Federace národů."

***

Paul seděl spolu s dalšími pozvanými diváky ve velké zasedací místnosti budovy vlády a usmíval se, i když mu moc do smíchu nebylo. Právě byla ustanovena první samostatná vláda a Insania byla prohlášena za nezávislou republiku. U řečnického pultu stála Kristine a mluvila něco o naději a o potřebě spojení všech lidí na Insanii. *Kde už jsem to jenom slyšel?* pomyslel si Paul a trochu zavrtěl hlavou. Zamyslel se, a tak neslyšel, že Kristine skončila. Pobral ho až následující potlesk. Vzápětí k němu Kristine přistoupila. „Paule, musíš jim něco říct," zašeptala naléhavě.
„Cože?" nechápal Paul.
„Musíš jim nějak vysvětlit, že nejsi ve vládě, přestože tě tam chtěli."
Paul zavrtěl hlavou. „Já…"
„Prosím," přerušila ho Kristine.
Paul si povzdechl. „No tak dobře," souhlasil. Postavil se k řečnickému pultu a usmál se na lidi v sále i do kamer. *Co jim mám říct?* pomyslel si. *Nejspíš pravdu. Ale jak, aby to nebrali jako urážku?* „Vždycky jsem snil o tom, že objevím nový svět. Insania takovým světem je. Když jsem ji spolu s dalšími vědci zkoumal, přemýšlel jsem o tom, jaké to bude, až se sem přestěhují lidé. I to se stalo a já mám možnost na svém vysněném novém světě žít. Spousta věcí, které se staly, se neměla stát. Na tom už ale nic nezměníme. Doufám, že osamostatnění Insanie povede k dobrému. To, že jsem nekandidoval ve volbách, neznamená, že bych s osamostatněním nesouhlasil, nebo že bych se chtěl distancovat od toho, co jsem pomáhal připravovat. Důvod je ten, že si netroufám vládnout. Budu se snažit dělat, co bude v mých silách, ale vládu raději přenechám jiným. Doufám, že lidé, které jste si zvolili jako svoje první zástupce, se svého úkolu zhostí dobře." Když Paul odcházel a v uších mu zněl potlesk, připadal si jako pokrytec. Došel k Lai a chytil ji za ruku.
Lai, řekni mi, že si tyhle moje žvásty nikdo nebude pamatovat. Lai se usmála.
Asi si je pamatovat budou. Myslím, že sis právě získal další sympatizanty. Paul si jen povzdechl.

***

Čtrnáct měsíců po dopadu

***

Paul šel jako každý jiný den do práce. Zatím se nedělo mnoho věcí, které by se vymykaly běžnému životu před převratem. Převrat bylo možná příliš silné slovo. Kristine a její vláda moc nepřebraly násilím, ale za podpory většiny obyvatel, a to včetně vojáků Federace a Velkého chalífátu, i když většina z nich to nedávala moc okázale najevo. Na druhou stranu se ale vytvořily i skupiny odpůrců podporované částí armády, které se většinou stáhly do několika měst a prohlásili je za území Federace a Velkého chalífátu nezávislé na nové insanijské vládě. Zatím ale docházelo jen k minimálním střetům, a když k nim nakonec opravdu došlo, většinou se obešly bez obětí. Společnost zatím fungovala dál setrvačností, protože soukromé podniky, i když měly vedení na Zemi, nechtěly přijít o zakázky. Problém byl jen s institucemi vedenými a placenými státem. Ty musela přebrat pod svou správu nová insanijská vláda, a ta zatím mohla disponovat jen penězi, které dorazily z Federace a Velkého chalífátu. Na druhou stranu ale peníze rychle získá, protože už nemusela část příjmů odvádět Zemi. Paul se identifikoval a vešel do budovy. Cestou do kanceláře se pozdravil s několika lidmi a všiml si, že jsou rozrušení. *Bodejť by ne,* pomyslel si. *Žijeme v nové republice.* Trochu se ušklíbl. Dorazil do kanceláře a posadil se. Na okamžik zavřel oči, aby se soustředil, a potom zhluboka vydechl. Pustil se do práce, ale myšlenky mu pořád odbíhaly k nové vládě. Ann a Henry se sice členy vlády nestali, na rozdíl od Paula ale slíbili Kristine, že se zúčastní voleb do parlamentu. John v nové vládě byl a zdálo se, že úkol osamostatnění Insanie a zajištění fungování její společnosti po převratu bere velmi vážně. Andrew stál úplně stranou a téměř nikdo o jeho účasti v hnutí nevěděl, tím méně o tom, že navrhuje insanijskou obranu. Paul se znovu pokusil soustředit na práci, když mu najednou někdo vpadl do kanceláře. Paul se nevrle otočil a chystal se dotyčnému vynadat, že alespoň nezaklepal, ale zarazil se.

Ve dveřích stál student na praxi, který pracoval ve vedlejší kanceláři. Měl vytřeštěné oči. „Viděl jste to?“ zeptal se.

„Co?“ opáčil Paul vyděšeně. „Co se stalo?“

Student zavrtěl hlavou. „Tady nic. Ale podívejte se na síť. Někdo to natáčí a rovnou to posílá na síť.“

„Co?“ opakoval Paul.

„Uvidíte,“ odpověděl student a odběhl.

Paul zavrtěl hlavou a znovu se obrátil ke stolu. Zvědavost mu ale nedala, a tak se připojil na síť. Zmiňovanou reportáž našel hned. Byl to momentálně nejsledovanější příspěvek. Když Paul otevřel video, zděšeně se hryzl do rtu. Budova vlády byla obklopená vojáky. První, co si pomyslel, bylo, že za okamžik vpadnou dovnitř, ale potom uviděl, že za plotem stojí druhá řada vojáků, ale obrácených tváří k těm venku. *No potěš,* pomyslel si Paul. Zatím nikdo nestřílel, obě strany zřejmě čekaly na pokyny. *Ne, tohle ne,* pomyslel si Paul. Vzápětí se v záběru objevili další vojáci směřující k budově. Vůdce těch, co obklíčili budovu, něco říkal směrem k budově vlády, ale přes okolní hluk mu v kameře nebylo rozumět. Na balkon vyšla Kristine. Paul zavrtěl hlavou. *Co to dělá?* pomyslel si. *Copak chce spáchat sebevraždu?* Ale to už dorazila třetí vlna vojáků a namířila zbraně na ty za plotem. „Vzdejte se!“ vykřikl velitel. „Jste obklíčení.“ Vojáci za plotem zazmatkovali, někteří odhodili zbraně, jiní stále mířili na ty na druhé straně, další se otočili na nově příchozí.

Už se zdálo, že se schyluje k masakru, když se najednou ozval Kristinin hlas. „Prosím,“ řekla, ale vůbec to neznělo jako prosba. „Tohle přece není nutné. Nestřílejte. Jenom by zbytečně umřeli lidé.“ Paul se zarazil. V jejím hlase bylo něco, co dokonce i jeho nutilo zvednout ruce na znamení, že se vzdává. „Odložte zbraně,“ pokračovala Kristine a bylo jasné, že tahle slova směřuje k obklíčeným vojákům. Nikoho nenapadlo na ni vystřelit. Všichni jen stáli a dívali se na ni. „Odložte ty zbraně,“ opakovala Kristine. Vojáci ji pomalu poslechli. Zřejmě to udělali s úlevou, protože bylo jasné, že jinak by nemuseli přežít, ale na videu to vypadalo, jako kdyby je Kristine ovládala pouhým slovem. Všichni chvíli stáli v naprostém tichu. Nakonec bylo vidět, že se Kristine trochu pousmála a znovu zašla do budovy. Kouzlo okamžiku pominulo a vojáci začali odvádět své protivníky pryč.

Reportáž skončila a Paul se odpojil od sítě. Zamyšleně potřásl hlavou. *Tak to se ještě máme na co těšit,* pomyslel si. *Hlavně jestli Kristine bude tuhle schopnost využívat ještě jinde než v takhle vypjatých situacích.*

***

Jana se spolu s Brownem dívali na simulaci vznášející se nad stolem. „Tak co?“ zeptal se Brown. „Je to ono?“ Bylo vidět, že má starosti. Na obličeji mu přibyly ještě další vrásky a už se zdaleka neusmíval tolik, jako dřív.
Jana zavrtěla hlavou. „Ne,“ povzdechla si. „Ještě pořád to není úplně ono. Ale už se to mnohem víc blíží modelu, který mi předal David.“
Brown přikývl. „Tak to zkusíme znovu.“ Potřásl hlavou. „Stejně je to zvláštní. Představa, že bych viděl vesmír jako hrozen myšlenek, mě docela děsí.“
Jana pokrčila rameny. „Musí to být úchvatné, vidět, kolik myslících bytostí existuje, a jak ovlivňují prostor okolo sebe.“
Brown si povzdechl. „To ano,“ souhlasil. „A občas i docela děsivé.“ Založil si ruce za zády a pomalu obcházel model, který měl postihnout vesmír, jak ho viděl David očima Janusanů. „Máte pravdu, je to nádherné,“ řekl potom. „Vesmíry uvnitř vesmíru, světy schované v myšlenkách. Možná že právě v tomhle je nějaký smysl.“

***

Na obloze se začínaly kupit mraky a vypadalo to, že se schyluje k další bouřce. Ann se starostlivě zadívala na obzor. „Myslím, že bychom měli jít radši dovnitř,“ prohlásila. Všichni přisvědčili, a tak přestěhovali šálky a talíře s jídlem do obývacího pokoje. Byl pátek a Henry s Ann pozvali Paula a Lai na návštěvu na víkend.
Henry přinesl poslední talíř a pohodlně se usadil se sklenicí v ruce. Usmál se na Paula. „Vyklubala se nám z tebe celebrita,“ prohlásil. „Věříš, že bych to do tebe neřekl?“
Paul se ušklíbl. „Nech si to, jo? Já o to nestál,“ odpověděl.
Henry jen s úsměvem zavrtěl hlavou. „No jo, však já nic jinýho ani netvrdím.“
Lai se usmála. „Však vy jste už taky známé osobnosti.“
„Myslíš naše politické působení?“ zeptala se Ann. Lai přikývla. Ann potřásla hlavou. „Nevím. Mám pocit, že nejlepší by bylo z toho vycouvat, jako jste to udělali vy. Ale už jsme to Kristine slíbili…“
Paul si povzdechl. „A s tou mou slávou to taky není nijak valné. Připadá mi, že ti, co už nemají chuť vylívat si vztek na Kristine, si ho vylívají na mě. A druhá část lidí ze mě dělá málem světce. Ne, že by mi to nelichotilo, ale já se tak opravdu necítím.“
Henry se zasmál. „Ale prosím tě, jasně vidím tu svatozář, co se ti rýsuje okolo hlavy. Sice je ještě malá, ale to se časem spraví.“
Paul po něm hodil ošklivý pohled a natáhl se pro jednohubku. „Henry, myslím, že bys měl občas zkusit mlčet. Možná by ti to prospělo.“ Zavrtěl hlavou. „Proč si takhle nezasedli třeba na Johna?“
Henry potřásl hlavou. „Musíš se prostě smířit s tím, že jsi lepší cíl.“
Paul znechuceně stiskl rty. „Jo, a jsem prý taky symbol. To už jsem taky slyšel. Ale symbol čeho, to už jsem se nedozvěděl.“ Zavrtěl hlavou. „Přestává mě to bavit.“
Lai se usmála. „Ale musíš uznat, že ti to lichotí.“
Paul pokrčil rameny. „To jo. Lichotí,“ uznal.
„Co myslíte, že udělá Země?“ zeptala se Lai.
„Pravděpodobně se spojí Federace s Chalífátem a společně proti nám vykopou válečnou sekeru,“ odpověděl Paul.
Ann pokývala hlavou a potom se nadechla, aby ještě něco řekla. „Já vím, že to zní hloupě, ale stejně nechápu, proč by to musely dělat. Vždyť tím v konečném důsledku poškodí i samy sebe.“
„Prachy, Ann,“ odpověděl Henry. „Ve všem jsou prachy. Federace i Velký chalífát do Insanie investovaly pořádný balík peněz a čekají, že se jim ty peníze vrátí zpátky, pokud možno i s úroky. Jenomže takhle půjdou splátky za přípravu Insanie na civilizaci do kapsy zdejší vlády a Federace s Chalífátem utřou. To by mě taky vytočilo. Vlastně je to od nás trochu nefér. Oni nám zařídili bydlení a infrastrukturu a my jim teď ty peníze, co do nás vložili, nechceme vrátit. Ale dobře jim tak. Než dát peníze takovému zmetkovi, jako je Petrovský, to je radši hodím do kanálu.“

Paul se usmál. „Zřejmě tenhle názor sdílí většina insanijské populace," prohlásil.
Ann potřásla hlavou. „Pojďte se bavit o něčem jiném," navrhla. „Z Petrovského už se mi dělá špatně."
Lai přikývla a chvilku bylo ticho.
Potom se Henry nadechl. „Ještě jsem slyšel, že na Zemi mají celkem potíže. Teď tím nemyslím Petrovského," dodal a usmál se na Ann.
Lai se zamračila. „Co tím myslíš?" zeptala se.
Henry pokrčil rameny. „No, zemětřesení a tak," odpověděl.
Paul se zasmál. „To se ani nedivím, po dopadu Alléktó. Tyhle problémy tam budou ještě hodně dlouho. Hlavně aby vydržela podzemní města."

***

Andrew se trochu rozpačitě zadíval na simulaci insanijské obrany. Byl na ni pyšný, protože si s ní, a zejména s propojením raket s robotickými mozky chráněnými obranou proti Janusanům, opravdu vyhrál, ale zároveň byl trochu v rozpacích. *Tohle je můj zatím největší projekt,* pomyslel si se zamyšleným úsměvem. *Ale v oblasti, ve které jsem nechtěl nic podnikat.* Na obraně už oficiálně spolupracoval s novou vládou a s tou částí armády, která se rozhodla přidat ke Kristine. Andrew si povzdechl a stiskl rty. *Je to divné. Lidé budou bojovat proti jiným lidem, se kterými ještě nedávno žili v míru. A já proti těmhle lidem pomáhám vytvářet obranu.* Vypnul simulaci a potřásl hlavou. *Ale co mám dělat, když svoje problémy neumíme řešit jinak než konfliktem? Insania přece nemůže zůstat bezbranná.*

***

Paul a Lai seděli v autě a usilovně se snažili na sebe nedívat. Byla neděle odpoledne a oni se vraceli domů od Ann a Henryho. Neměli právě nejlepší náladu, protože se před chvílí pohádali. Paul začínal být nervózní z pozornosti, které se mu dostávalo na síti. Lichotilo mu sice, jak si ho lidé cení, ale do jeho databáze stále častěji přicházely i výhrůžky a Paul se začínal opravdu bát. *Dobře, já vím, že jsem předrážděný,* pomyslel si, protože chtěl sám před sebou ospravedlnit nedávnou hádku s Lai. *Jenomže co mám dělat? Vždyť mám o ni strach. Copak to nemůže pochopit?* Povzdechl si. *Asi jsem neměl tak vyskakovat. Vždyť já se nechci hádat. Jenomže když mi lidi, které ani neznám, vyhrožují, že mě i s Lai zabijou? Kdo by nebyl nervózní?* Potřásl hlavou a otočil se k Lai. Ta seděla se stisknutými rty a dívala se upřeně před sebe. Najednou ale vytřeštila oči. Auto zastavilo, dorazili domů. Paul sledoval dráhu Lainina pohledu, a když uviděl, co ji tak rozrušilo, zavrtěl hlavou. „To ne," řekl a vystoupil. Ze zahrady okolo jejich domu se stala spoušť. Útočníci se nedostali do domu, protože byla zapnutá bezpečnostní silová pole, ale zničili, co se dalo. Paul a Lai považovali a zbytečné chránit silovým polem zahradu, ale udělali chybu, protože všechny rostliny byly vyrvané ze země a ty, které se nepodařilo vytrhat, někdo polil silným herbicidem. Paul došel k hranici pozemku a mlčky se díval na tu spoušť.
Po chvilce přišla Lai a chytila ho za ruku. „Proč to udělali?" zeptala se se slzami na krajíčku.
Paul zavrtěl hlavou. „Nevím," odpověděl. „Někdo mi asi chtěl dát najevo, jak moc mě nenávidí." Zadíval se na mrtvou měsíční květinu pohozenou na poničené trávě a pak pevně objal Lai.

***

Land seděl pohodlně opřený v křesle a nohy měl vyložené na stole. Díval se z okna a zdálo se, že nad něčím přemýšlí. Po chvilce zavrtěl hlavou a sundal nohy ze stolu. Opřel se lokty o kolena a složil hlavu do dlaní. *Co jsem to provedl?* pomyslel si. *To, co se teď děje, je i moje vina.* Těžce si povzdechl. *Co jsem to jenom udělal?*

***

Paul vyšel z budovy Výzkumu a zívl. „Ahoj," pozdravil někdo za jeho zády.

Paul se zarazil a otočil se. „Ahoj Andrew," řekl překvapeně. „Co tady děláš?" zeptal se.
Andrew mávl rukou. „Mám tady nějaké zařizování," odpověděl.
Paul povytáhl obočí. „Je to tajné?" zeptal se.
Andrew zavrtěl hlavou. „To ne. Aspoň doufám."
Paul se usmál. „Tak mi to radši ani neříkej." Znovu zívl. „Potřebuju si dát kafe, jinak za chvíli usnu vestoje," prohlásil. „Půjdeš se mnou?"
Andrew pokrčil rameny. „Proč ne," odpověděl.
„O víkendu jsme měli návštěvu," prohlásil Paul, když se vydali k nejbližší kavárně.
„Kohopak?" zeptal se Andrew.
„Někoho, kdo nás strašlivě nenávidí," odpověděl Paul.
Andrew se rozpačitě zasmál. „A proč?"
Paul pokrčil rameny. „To nevím, ale musíme mu s Lai hrozně ležet v žaludku. Zničil nám celou zahradu, a kdybychom neměli silové pole, asi už bychom neměli kde bydlet."
„To mě mrzí," prohlásil Andrew.
Paul zavrtěl hlavou. „To je jedno. Nahlásil jsem to na policii, ale pochybuju, že najdou viníka." Koupili si kávu a pomalu vykročili zpátky.
„Už pojedeš domů?" zeptal se Andrew.
Paul přikývl. „Jo." Zamyslel se. „Tak mě napadá, jak jsi pokročil s tou obranou?"
Andrew se usmál. „Návrh už prošel předběžným schválením povolanějších osob, než jsem já, takže mám radost, že se mi to celkem povedlo."
Paul přikývl. „Takže i moje vylepšení k něčemu byla?" zeptal se.
Andrew přikývl. „Vypadá to, že návrh zůstane tak, jak jsem ho udělal, možná jen malými úpravami. Myslím, že se brzo začnou přemisťovat rakety, aby byla Insania připravená."
Paul se usmál. „Víš, že mi teď vyzrazuješ státní tajemství?" zeptal se.
Andrew zavrtěl hlavou. „Neříkám ti nic, co bys už nevěděl. Ale tohle pro tebe bude novinka. Chystá se odtržení insanijské sítě od pozemské. Jestli se to udělá dobře, nebudou nás moct sledovat."
Paul si povzdechl a potřásl hlavou. „Vůbec se mi to nelíbí."
Andrew pokrčil rameny. „Mně taky ne. Ale aspoň se snažím dělat všechno proto, abychom přežili ve zdraví."
Paul se pousmál. „Taky pravda. Tak se měj."
„Ty taky," odpověděl Andrew a vydal se k budově. Paul ještě chvilku zamyšleně stál, potom pro sebe pokýval hlavou a nasedl do auta.

***

Federace národů a Velký chalífát požádaly o vydání svých diplomatů na Insanii a insanijská vláda jim vyhověla. Odlet diplomatů byl naplánován na středu. Všichni věděli, že to prakticky znamená vyhlášení války, a tak se vláda už ani netajila tím, že chystá vesmírnou obranu Insanie. Zemi bylo podle všeho jasné, že Insanii nezíská jen tak jednoduše zpět. Většina ozbrojených sil na Insanii se připojila ke Kristine. Země mohla Insanii znovu ovládnout jen zásahem zvenčí, a tak všichni čekali, co bude dál.

***

Patnáct měsíců po dopadu

***

„Ahoj," zavolal Paul, když přišel večer domů.
„Ahoj," odpověděla Lai, ale Paulovi se něco v jejím hlase nezdálo v pořádku. Zmateně se zamračil a rychle se vyzul a šel za ní. Lai k němu seděla zády a zdálo se, že si něco čte. „Děje se něco?" zeptal se Paul. Lai mlčky potřásla hlavou, ale neotočila se. Paul jí položil ruku na rameno. „Lai," řekl tiše. „Co se

stalo?“ zeptal se. Lai se k němu konečně obrátila a Paul uviděl, že má obličej mokrý od slz. Vyděšeně pootevřel ústa. „Co je?“ zeptal se. „Co se děje?“ Lai stiskla rty a zavrtěla hlavou. Z očí se jí začaly znovu řinout slzy. Paul si k ní klekl a chytil ji za ruce. „Lai,“ řekl vyděšeně. „No tak řekni mi, co se stalo.“
Lai znovu potřásla hlavou a vymanila se z Paulova sevření. Prudce si otřela oči. „Nic,“ řekla chvějícím se hlasem. „To nic není.“
Paul zavrtěl hlavou. „Kdyby to nic nebylo, tak nepláčeš. Co se stalo?“
Lai se po tváři skoulela další slza. Vzlykla, ale snažila se neplakat, jenže potom už to nevydržela. „Já nevím, Paule,“ odpověděla. „Já jsem nechtěla brečet. Jenomže je toho prostě moc. Já nevím, co mám dělat. Hrozně se bojím. Bojím se, že bude válka, že zase bude všechno špatně, bojím se o naše dítě, bojím se, že tě někdo opravdu zabije…“
Paul zavrtěl hlavou. „Ty sis četla ty vzkazy na síti,“ prohlásil.
Lai přikývla. „Já vím, že to jsou nesmysly, ale nemůžu si pomoct.“
Paul se konejšivě usmál a pevně Lai objal. Položila mu hlavu na rameno, a jak ji Paul něžně houpal, pomalu se utišovala. „Neboj se,“ řekl Paul tiše. „Ty vzkazy jsou jenom nenávistné výlevy lidí, co stejně nic nezmůžou. To přestane. Všechno bude zase dobré.“
Lai najednou zvedla hlavu a hořce se usmála. „Kdybych tomu tak mohla věřit,“ povzdechla si.

***

Kristine seděla potmě ve svém pokoji. Měla zavřené oči, ale nespala. *Jste tam?* zeptala se jen tak do prostoru.
Jsme tu, odpověděli Janusané. *Co potřebuješ?*
Kristine stiskla rty. *Proč aspoň nějak nedáte najevo, že se mnou souhlasíte a že podpoříte Insanii proti Zemi?* zeptala se, ale odpověď znala už předem.
Nemůžeme vám pomáhat v bojích proti vám samým. Tak, jako jsme vám nemohli pomoci s asteroidem, nemůžeme vám pomoci ani s válkou. Nebylo by to správné. Kristine potřásla hlavou.
Nemůžu vás nutit k tomu, abyste nám pomohli. Ale kdybyste to udělali, bylo by všechno snazší.
Neshody, které máte mezi sebou, musíte vyřešit sami. Nemůžeme se vměšovat do vašich záležitostí.
David by mě pochopil.
My tě chápeme. Ale přesto ti nemůžeme pomoci. Kristine přikývla.
Já vím. Ještě chvíli poslouchala šum myšlenek Janusanů, a potom se pomalu propadla do spánku.

***

Paul zívl a vydal se na cestu domů. Bylo ještě šero, ale slunce už zabarvilo oblohu do žluta a oranžova. Paul se vracel z nočního pozorování. Byl unavený a potřeboval se pořádně vyspat. *Dneska je středa,* uvědomil si, když pomalu procházel ještě spícími ulicemi. *Dneska odletí diplomati.* Pro sebe se ušklíbl a potřásl hlavou. *Všechno se žene do horoucích pekel,* pomyslel si. Prošel městem a pomalu se blížil domů. Když zdálky uviděl poničenou zahradu, stiskl rty. *Zajímalo by mě, kdo to udělal,* pomyslel si. Už necítil vztek. Věděl, že by to nebylo k ničemu. Loudal se po cestě k domu, když najednou zpozorněl. Na hranici pozemku stáli tři muži. Paul potřásl hlavou. *Co to je?* pomyslel si. Uvědomil si, že se mu začínají potit dlaně. Došel až k mužům. Mlčky se na něj dívali. „Co potřebujete?“ zeptal se. Jeden z mužů ho obešel a postavil se mu za záda. Druzí dva se posunuli tak, aby Paul stál uprostřed trojúhelníku. Paul se na ně nervózně díval. Mimoděk ho napadlo, že nemá žádnou zbraň. „Co potřebujete?“ zopakoval.
„Pan Belner?“ opáčil jeden z mužů.
Paul přikývl. Potom uslyšel zvuk, který ho přinutil otočit se. Muž za ním svíral v ruce pistoli a mířil na něho. Paul pootevřel ústa. „Co…?“ začal, ale nestihl větu dokončit, protože muž s pistolí vystřelil.

XIII.

Ann se ustaraně dívala na Kristininu simulaci. Zavrtěla hlavou. „Ne, neviděla jsem je. Odjeli od nás v neděli a nedomlouvali jsme se, že by se měli vrátit.“
Kristine stiskla rty. „Podle všeho měl Paul včera volno, protože měl v noci pozorování. Ale Lai prý nepřišla do práce a Paul už taky ne. Navíc nepřijímají hovory.“
„Zkoušel za nimi někdo zajít?“ zeptala se Ann.
Kristine zavrtěla hlavou. „Zatím ne. Potřebovala jsem s Paulem mluvit, takže jsem myslela, že jenom nebere hovory, ale to, že ani on, ani Lai nepřišli do práce, je zvláštní.“
„Doufám, že se jim nic nestalo,“ prohlásila Ann.
Kristine přikývla. „Taky doufám. Vůbec se mi to nelíbí.“ Na chvilku se odmlčela. „Zkusím někoho poprosit, aby k nim zašel.“ Obě ženy se na sebe chvíli jenom tiše dívaly.
„Snad se to vysvětlí,“ řekla nakonec Ann nepřesvědčivě.
Kristine přikývla. „Snad.“

***

Jana seděla nehybně na zemi a opírala se o zeď. Měla zavřené oči, ale zdálo se jí, že vidí víc než kdy předtím. Jak se nořila hloub a hloub do nezměrné paměti, kterou zdědila po Davidovi, začínala chápat, proč si David zvolil pomalou bolestivou smrt výměnou za možnosti být jedním z Janusanů, nebo alespoň být jím tak, jak to dokáže člověk. Jen tím, jak propátrávala zdánlivě bezedné vzpomínky a znalosti, které David stačil nashromáždit, zjišťovala, jak nepředstavitelně složitá je osobnost Cizinců. Bylo to jako dívat se do kaleidoskopu z tisíce střípků barevných zrcadel, ale byl to jen odlesk jejich skutečné mysli. Jana si dokázala živě představit, jaké to je, ztratit se ve skutečném živoucím víru složeném z propojených bytostí, a začínala mít strach, že když bude s Cizinci častěji komunikovat, přesně to se s ní stane. Proto se s nimi příliš často nespojovala a Cizinci se nevnucovali, i když museli cítit, že Jana v sobě má něco z jejich ztraceného lidského druha. Ale přestože se mnohem častěji probírala vzpomínkami, než s Cizinci komunikovala, fascinovali ji čím dál tím víc. Neznali hudbu, neznali obrazy, neznali básně, ale přesto v nich tohle všechno bylo nějakým způsobem přítomné, prostupovalo to veškeré jejich jednání. Jana by to neuměla dost dobře popsat, ale bylo to, jako kdyby ke všemu, co dělali, přistupovali jako k jedinečnému dílu, jako k něčemu skoro posvátnému. Jenže Cizinci by to tak nevyjádřili. Vůbec všechno, co se týkalo jejich duchovna, bylo zvláštně zamlžené, jako by si nepřáli tyto myšlenky s nikým sdílet. Z toho, co Jana pochytila, se nezdálo, že by nějak usilovně pátrali po smyslu své existence, ale ani to nevypadalo, že jen bezmyšlenkovitě žijí a čekají, co přijde. Věděli, že všechno musí zaniknout, i oni, ale přesto se téměř tvrdošíjně vyvíjeli podle svých vlastních složitých pravidel, absorbovali do sebe každou zkušenost a vyvodili z ní pro sebe důsledky. Vnímali bolest, ale nebáli se smrti, protože si uvědomovali, že každá skutečnost ve vesmíru musí být vyvážena – vznik zánikem, narození smrtí, a že vše, co existuje, vyšlo z jednoduchosti a do jednoduchosti se zase vrací. Přestože netápali tolik jako lidé, i když měli mnohem více pochybností o tom, o čem se domnívali, že je to jisté a vypadalo to, že mají mnohem méně nezodpověditelných otázek a mnohem méně iluzí, zdálo se, že věří. Janu to docela překvapilo, protože nečekala, že bytosti jako Cizinci budou schopni něčeho tak veskrze lidského, jako je víra. Ale Cizinci opravdu věřili, byli přesvědčeni, že vesmír není všechno, ačkoli je to všechno, co znají. Věřili, že vesmír byl vytvořen, a že jeho tvůrce není omezen těmi několika rozměry, které byly Cizinci schopní vnímat. A opravdu, když Jana následovala jejich úvahy až do bodu, kdy čas přestal mít význam a stal se jen slupkou pro děje uvnitř sebe sama, nebylo až tak těžké uvěřit, že za tím vším existuje někdo, tvůrce, že u něho, protože je nad všemi rozměry, může být každý okamžik vesmíru okamžikem vzniku i zániku, nebo nekonečným trváním, protože u něho neexistují okamžiky, u něho je jen život, ale ne bytí svázané časem. *Proč by někdo tvořil tak odlišné bytosti, jako jsou lidé a Cizinci?* zeptala se Jana v duchu, když konečně znovu otevřela oči. *Ale musel mít vůbec nějaký záměr? Nemohl prostě dát vesmíru počáteční impulz a potom ho nechat vyvíjet se? Nemohl bytostem v něm vdechnout život a uvědomění si sebe sama,*

nemohl některým z nich dát to, čemu lidé říkají duše a nechat je rozhodovat se a přemýšlet nad tím, kým vlastně jsou? Ale proč vlastně? Na tohle neznají odpověď ani Cizinci. Zná ji vůbec někdo?

***

Andrew zamyšleně odcházel k autu. Byl se podívat, jestli Paul s Lai nejsou doma, ale nenašel je tam. *Co se mohlo stát?* pomyslel si. Paul s Lai zmizeli. Nikdo je neviděl, nikdo nevěděl, kde by mohli být. *Je to zvláštní,* pomyslel si Andrew. Měl o Paula a Lai strach a nedovedl si vysvětlit, co se jim mohlo stát. Nastoupil do auta a nastavil autopilota. Potom se opřel a zavrtěl hlavou. *Doufám, že se to brzo vysvětlí,* pomyslel si.

***

Když se Paul probral, chvíli se bál otevřít oči. Jediné, co si z posledních událostí jasně vybavoval, byla hlaveň pistole mířící na něho, a potom výstřel. Vzápětí se dostavila bolest. Paulovi se zdálo, že se mu snad rozskočí hlava. Chtělo se mu zvracet a cítil se, jako kdyby měl místo krve olovo. *No, to je aspoň důkaz, že nejsem mrtvý,* napadlo ho mimoděk. *Tedy pokud mrtví necítí bolest,* dodal v duchu a pocítil nutkání se rozesmát. Myšlení mu zastírala mlha a on se nedokázal soustředit. Necítil strach, ani nepřemýšlel nad tím, co se vlastně stalo. Uvědomoval si jen to, že leží na zádech a všechno, co chtěl, bylo zbavit se bolesti, která mu tepala v hlavě a zapomenout na všechno. Přece jen se ale přinutil otevřít oči, protože se chtěl alespoň dozvědět, kde to vlastně je. Když ale s námahou zvedl víčka, neuviděl nic než neproniknutelnou tmu. Chvíli zíral nad sebe, ale nakonec znovu pomalu zavřel oči. Nevěděl, kde je, ani proč, ale to mu právě teď nevadilo. Okolo byla tma a on chtěl na všechno zapomenout. Proto se otočil na bok a za chvilku ho přemohl spánek.

***

„Budeme muset požádat policii, aby vyhlásila pátrání," prohlásil Henry. „Dneska je pátek a oni se od středy neukázali ani neozvali."
Kristine přikývla. „Asi budeme muset."
John potřásl hlavou. „Nevím, jestli to k něčemu bude," řekl.
„Jak to myslíš?" obrátila se na něj Ann.
John stiskl rty. „No, jestli je unesli, policie je stejně s největší pravděpodobností nenajde. A jestli odešli dobrovolně…" pokrčil rameny.
„Prosím tě, a kam by odcházeli, nevíš?" zeptal se Henry.
John zavrtěl hlavou. „Nevím," odpověděl. „Jen mě to tak napadlo."
Kristine se na něho podívala. „Jak jsi to myslel?" zeptala se.
„Je to hloupost," odpověděl John.
„Stejně to řekni," vybídla ho Kristine. „Mohlo by nám to pomoct."
John pokrčil rameny. „Mě jen napadlo, že mohli tajně odletět ve středu na Zemi."
„Proč by to dělali?" opáčila Ann.
„Já nevím. Ale Paul se zajímal o obranu…"
„No tak to je teda fakt pořádná hovadina," přerušil ho Henry. „Zrovna Paula a Lai bych z něčeho takového nepodezíral."
„Já jsem říkal, že je to hloupost," ohradil se John.
Kristine zvedla ruku, aby je zarazila. „Je to jedna z možností, i když nepravděpodobná. Požádáme o vyhlášení pátrání. Potom se uvidí."
Ann přikývla. „Doufejme, že se uvidí," prohlásila.

***

Paul otevřel oči. Bolest už odezněla a on mohl znovu přemýšlet. V místnosti už nebyla tma, ale osvětlovalo ji jasné umělé světlo. Paul si v duchu zrekapituloval poslední události a sevřel se mu žaludek. Prudce se posadil. *No, tak to jsem zase v pěkné kaši,* pomyslel si. *Aspoň, že mě ten dotyčný nezabil. Na druhou stranu, kdoví, co po mně budou chtít.* Aby se nějak zaměstnal, prohlédl si místnost. Okamžitě mu připomněla vězeňskou celu. Všechno kromě malého stolu a dvou židlí v rohu místnosti bylo bílé, nebyla v ní okna a naproti posteli byl vidět průchod do koupelny. Na opěradle jedné židle bylo přehozené černé oblečení, které vypadalo docela pohodlně. Paul se trochu ušklíbl, ale potom si na něco vzpomněl. *Lai!* napadlo ho. *Co udělali s Lai? Byli u nás doma?* Sevřel ho ledový strach. *Doufám, že se jí nic nestalo,* pomyslel si. *Třeba chtěli jenom mě.* Zavrtěl hlavou. *Proč se mi zase stalo něco takového?* pomyslel si a zoufale zavrtěl hlavou. Vstal, přešel k židli a vzal do ruky černé oblečení. Povzdechl si a převlékl se. Oblečení bylo opravdu pohodlné, ale on si připadal, jako kdyby na sebe navlékl vězeňskou uniformu. Složil svoje oblečení a položil je na kraj postele. Potom se posadil a složil ruce do klína. Zalykal se bezmocí a chtělo se mu křičet, ale jenom zaťal ruce v pěst a čekal, co přijde.

***

Kristine se zamyšleně hryzala do rtu. Johnův nápad jí nedal pokoj. Věděla, že je to nesmysl, ale přece jenom ji někde uvnitř bodalo podezření. *Zajímal se o obranu,* pomyslela si a potřásla hlavou. *Tohle by Paul přece neudělal. Neprodal by nás.* Po chvilce si ale povzdechla a našla kontakt na Andrewa.
„Dobrý den," pozdravila, když se před ní objevila Andrewova simulace.
„Dobrý den," odpověděl Andrew překvapeně.
„Kolik toho Paul ví o obraně?" přešla Kristine hned k věci.
Andrew se zamračil. „No, trochu mi pomohl a já jsem mu ukázal svůj návrh."
„A návrh se moc nezměnil, že?" zeptala se Kristine
Andrew přikývl a ještě víc se zamračil, jako kdyby věděl, kam Kristine míří. „Nemyslíte si, že…?"
„Ne," odpověděla Kristine. „Zatím si nemyslím vůbec nic. Ale je to jedna z možností."
Andrew zavrtěl hlavou. „To by neudělal," prohlásil.
Kristine pokrčila rameny. „Taky si to myslím. Ale jestli to udělal, musíme se postarat, aby napáchal co nejméně škody." Na chvilku se odmlčela a potom stiskla rty. „Doufám, že nás neprodal, protože jestli ano, tak bych mu to asi nedokázala odpustit. A asi bych nebyla sama." Povzdechla si. „Děkuju za pomoc," řekla. „Nashledanou."

***

Paul už nevěděl, co má dělat. Užíralo ho, že nemá ponětí, kde je a proč se tam octl. Měl hrozný strach o Lai a pořád musel přemýšlet nad tím, kdo ho unesl a co od něj chce. Věděl, že v místnosti nestrávil víc než několik hodin, ale připadalo mu to jako celé dny. Procházel se sem a tam a už začínal nenávidět každý čtvereční centimetr pokoje, co kterého ho někdo zavřel. *No tak co bude?* pomyslel si snad už po tisící. *To mě tady nechají chodit celý den? Mohli by mi třeba říct, co vlastně chtějí.* Nakonec se zase posadil za stůl a složil hlavu do dlaní. Chvilku tak zůstal, ale potom zaslechl zvuk, jako kdyby někdo šel venku po chodbě. Okamžitě zbystřil. Vstal. Vzápětí se otevřely dveře do té doby téměř neviditelné a do místnosti vešli dva lidé. Jako první vstoupil vysoký člověk, který očividně pracoval v něčí ochrance. Za ním vešel muž, kterého Paul dobře znal ze sítě, ale nikdy netoužil setkat se s ním osobně. „Dobrý den, pane Belnere," prohlásil Petrovský s úsměvem. Mezitím druhý muž přistoupil ke stolu, vzal židle a postavil je naproti sobě doprostřed pokoje. Petrovský pokynul Paulovi.
„Posaďte se prosím." Paul nevěděl, co by měl udělat jiného, a tak se posadil. Okamžitě se mu za záda postavil Petrovského strážce. Petrovský se posadil na druhou židli a znovu se na Paula usmál. „Chápu, že nejste v nejlepší náladě…" začal.
Paul na okamžik zavřel oči a povzdechl si. „Mohli bychom přejít k věci, prosím?" zeptal se ostře.
Petrovský povytáhl obočí. „Lituji, pane Belnere, ale nemohli," odpověděl. „Jsem konzervativní člověk a potrpím si na určitou zdvořilost." Paul stiskl rty, ale nic neřekl. „Dobrá," pokračoval Petrovský.

„Takže chápu, že se asi momentálně necítíte právě nejlépe, proto vás dnes nebudu zatěžovat zbytečnými podrobnostmi.“ Na okamžik se odmlčel a pozorně si Paula prohlížel. „Víte,“ řekl potom zamyšleně, „možná, že si ani neuvědomujete, kolik toho máme společného.“
Paula to téměř urazilo, ale zvědavost mu nedala. „A co například?“ zeptal se.
„Například to, že máme mnoho příznivců, kteří se mohou velice rychle proměnit v nepřátele na život a na smrt.“
Paul potřásl hlavou. „Nestál jsem o příznivce,“ opáčil a snažil se z Petrovského obličeje vyčíst, kam míří.
Petrovský naklonil hlavu. „Každý stojí o obdivovatele,“ řekl potom, stále se svým zvláštním, trochu vtíravým úsměvem na obličeji. Znovu se odmlčel. „Toužil jsem se s vámi osobně setkat,“ prohlásil.“ Jeho úsměv byl najednou jako ostří nože. „Mimo jiné proto, že jste mi udělal tlustou čáru přes rozpočet.“ Jeho úsměv se ještě rozšířil. „Zdá se, že vás mají Insanijané rádi,“ řekl, jako by mimochodem. „Musí vám to lichotit. Po pravdě řečeno, i to je jeden z důvodů, proč jsem vás chtěl poznat. Chtěl jsem pochopit, co tak zvláštního z vás vyzařuje, že dokážete nadchnout lidi a přimět je, aby vás obdivovali, i když dáváte okázale najevo, že o to nestojíte.“
Paul se nevesele ušklíbl. „No, tak tady mě máte. Co po mně chcete?“ zeptal se.
Petrovský jemně zavrtěl hlavou. „Ne tak rychle, pane Belnere. Nejdřív si musíte pořádně odpočinout. Absolvoval jste namáhavou cestu. Ale nebojte se, všechno se včas dozvíte. Prozatím řekněme, že se spolu pokusíme napravit škody, které jste bohužel pomáhal napáchat.“ Usmál se. Paul měl chuť do té rozesmáté tváře plivnout. „Mimochodem,“ dodal Petrovský, „vaše manželka je v pořádku a podle mých posledních informací se jí daří celkem dobře.“
Paul se musel přemáhat, aby se na Petrovského nevrhl. *Ničemu by to nepomohlo,* přesvědčoval se, ale kdyby se Petrovský nezvedl, asi by to nevydržel. Petrovský se ale chystal k odchodu. Strážce ho následoval. U vchodu se Petrovský ještě zastavil. „Tak mě ještě napadá… Nepokoušejte se spojit s Janusany a poslat po nich nějakou zprávu,“ řekl. „Nebylo by to od vás čestné. A navíc, kdyby někdo v důsledku té zprávy začal podnikat podezřelé kroky, určitě bych se o tom dozvěděl. A vaší paní by to docela určitě neprospělo.“ Paul se na něho mlčky díval. Petrovský se usmál. „Zatím nashledanou,“ prohlásil a i se strážcem odešel. Paul se snažil uklidnit. Zhluboka dýchal a polykal nadávky, ale stálo ho veškeré sebeovládání, aby nezačal křičet.

***

Land potřásl hlavou. V posledních týdnech měl mizernou náladu, protože ho hryzalo svědomí. Špatně usínal a čím dál tím častěji se mu vracela vzpomínka na Martinovu sebevraždu. Navíc mu poměrně záhy došlo, kdo se ve skutečnosti skrýval za panem Nowakem, a tak i trpěl výčitkami z toho, že pomohl Petrovskému. Stejně ho to ale vždycky znovu přitáhlo na síť. Nacházel v tom dokonce jakési potěšení, možná to bral jako pokání, vidět, co všechno se stalo i jeho přičiněním. Tahle zpráva ho ale téměř pobavila. *Tak Paul se ztratil a vyhlásili po něm pátrání.* Ušklíbl se. *Že by utekl před zástupy svých příznivců?* pomyslel si a trpce se pousmál.

***

„Henry, dělá mi to starosti,“ prohlásila Ann u snídaně. Ani nemusela vysvětlovat, co má na mysli.
Henry stiskl rty a potom potřásl hlavou. „Pátrání chvíli potrvá,“ prohlásil. „Budeme muset počkat, než zjistí, co se stalo.“
Ann nešťastně přikývla. „Kdo by je chtěl unést?“ zeptala se.
Henry pokrčil rameny. „Kdokoliv. Paul je příliš oblíbený.“ Na chvilku se odmlčel. „Jen doufám, že se jim nic nestalo.“
Ann znovu přikývla. „Jestli je někdo unesl, mohl by se ozvat,“ řekla.
Henry váhavě kývl. „Mohl by. Ovšem to záleží na tom, jestli chce výkupné.“
„A co by chtěl jiného?“ zeptala se Ann.

Henry pokrčil rameny. „Nevím," odpověděl. „Ale Paul je tady na Insanii oblíbenec těch, kdo nesouhlasí se Zemí a s Petrovským. Možná ten, kdo Paula a Lai unesl, prostě jen chce zneklidnit lidi."
Ann kývla. Chvíli jedli mlčky. Potom Ann vzhlédla. „Nemyslíš si, že nás prodal, že ne?" zeptala se.
Henry se na ni překvapeně podíval. „Blázníš? Tohle by Paul neudělal. A jestli jo, tak ho vůbec neznám. Jasně, že si nemyslím, že by nás prodal. Problém je v tom, že si to brzy začnou myslet jiní a bojím se, že i Kristine."

***

Jana se procházela po městě s rukama v kapsách a zamyšleně se rozhlížela. Byl už podvečer a umělé slunce začínalo právě tak umělou oblohu barvit do oranžova. Jana uvažovala nad tím, jak to asi vypadá venku. *Asi je tam teď peklo,* pomyslela si. *Kolik takovýchhle neštěstí právě teď asi postihuje ty biliony planet ve vesmíru?* pomyslela si. *Třeba je na nich taky někdo, kdo se s podobnou katastrofou musí vypořádat,* napadlo ji a ta myšlenka jí poskytla jakousi útěchu, že lidé třeba nejsou sami, kdo musí řešit podobnou situaci. *Třeba existují desítky, stovky civilizací, které podobnou krizí prošly. Snad se s ní vypořádáme i my.*

***

Paul ležel na posteli s rukama za hlavou. Snažil se být klidný, ale pořád měl chuť vyskočit a bušit do stěn. Málem šílel bezmocí a strachem o Lai i o sebe. *Co vlastně chce?* znělo mu pořád hlavou. Neustále se mu vracelo Petrovského ujištění, že se Lai daří dobře. *Proč do toho tahá Lai?* pomyslel si a přerývaně se nadechl. *Jestli se jí něco stane, zabiju ho,* řekl si v duchu, a věděl, že je to pravda, že by ho třena uškrtil holýma rukama. Chtěl se spojit s Cizinci a říct jim, co se mu stalo a kde je, požádat jejich prostřednictvím o pomoc, ale netroufal si, nevěděl, jestli by se to všechno podařilo provést úplně nenápadně, a představa, že by Lai ublížili kvůli jeho pokusu o útěk, ho od takových myšlenek spolehlivě odradila. Byl teprve druhý den při vědomí, ale už v tichém malém pokoji nedokázal vydržet. Petrovský se o něho staral dobře, dodával mu jídlo a pití a ráno Paul našel na židli čisté oblečení. Jenže Paul neměl celý den na práci nic jiného než přemýšlení, a to jeho situaci ještě zhoršovalo.

Najednou se zase ozvaly kroky. Paul se posadil a ke svému překvapení si uvědomil, že se na Petrovského návštěvu vlastně těší. Po nekonečném tichu mu dokonce i rozhovor s Petrovským připadal jako vysvobození.
Po chvilce se otevřely dveře a dovnitř vešel nejprve Petrovského strážce a potom i sám Petrovský. Strážce jako předchozí den nachystal židle a za jednu z nich se postavil. Petrovský ale zavrtěl hlavou. „Myslím, že bude lepší, když nás tentokrát necháte s panem Belnerem o samotě," prohlásil a usmál se na Paula. „Jsem si jistý, že mi neublíží." Paul trochu přikývl. Strážce beze slova odešel. Paul se postavil, přešel k židli a posadil se na ni. Petrovský se také posadil a chvíli si Paula mlčky prohlížel. Potom se zamyšleně pousmál. „Máte obdivuhodnou povahu, pane Belnere," prohlásil. „Nevím, co bych dělal na vašem místě. Asi bych nedokázal celý den mlčet. A vy, přestože jste úplně bezmocný, přestože držím i vaši manželku, jste skoro celý den proležel s rukama za hlavou."
„Kde je Lai?" přerušil ho Paul.
Petrovský povytáhl obočí. „Lai? Zajímavá zdrobnělina." Paul mimoděk zaťal pěsti. „Zůstala na Insanii," pokračoval Petrovský. „Bylo by zbytečné převážet ji sem. A je v pořádku, jestli vás to uklidní."
Je na Insanii, pomyslel si Paul. *Tam ji můžou najít. Můžou ji zachránit.* Trochu se uvolnil. „Proč jste mě unesl?" zeptal se.
Petrovský se zhluboka nadechl. „Protože jste mi překazil plány, pane Belnere a nutně potřebuji, abyste to napravil."
Paul se málem rozesmál. „Já jsem vám překazil plány? A jak jsem to dokázal?"
Petrovský se rezervovaně pousmál. „Ne, rozhodně vás nepodezírám, že jste to udělal schválně. Byla to nešťastná náhoda, nicméně následky bohužel padnou na vás. Víte, dlouho, skutečně velmi dlouho, jsem si připravoval cestu k tomu, abych mohl převzít moc nad Federací národů." Na okamžik se

odmlčel a trochu nakrčil obočí, jako by ho samotného překvapilo, co právě řekl. „Nerad bych, abyste mě pochopil špatně, pane Belnere," dodal pak. „Nejsem blázen, který se touží stát pánem světa, aby se mu všichni klaněli. Tedy – alespoň si to o sobě nemyslím. Ale pozoroval jsem, jak se tu všechno rozpadá, jak se Federace vlastní vahou sesouvá k zemi. Dříve nebo později se to muselo stát. Vždycky se to nakonec stane a žádní vládci, byť by měli sebečestnější úmysly, to nemohou zastavit. Vládci prostě umírají se zřízením, které je vyneslo k moci. A já jsem si řekl: proč nevzít věci pevně do rukou, dokud je ještě co zachraňovat? Někdo by to stejně nakonec udělal, a proč čekat na to, až se bude moci začít stavět na troskách, když mám prostředky a vůli předjít samotnému boření? Jenže vy jste mi můj experiment překazil, pane Belnere. Už když se začalo mluvit o přestěhování lidí ze Země, věděl jsem, že to nebude dělat dobrotu, a podívejte se, kam až to došlo. Místo Federace sjednocené pod mým vedením tady máme dva znepřátelené tábory, takže místo kýženého výsledku jsme přibližně tam, kde jsme byli."
Paulovi se na tváři objevil neveselý úsměšek. „Takže proto ten slabomyslný pokus vydírat mě před startem Fortuny?" zeptal se. „Byl jste za tím vy, že?"
Petrovský se ušklíbl. „Pokus, ano," odpověděl. „Zkoušel jsem toho hodně a musel jsem dělat pokusy velmi opatrně. Mrzí mě, že mě teď kvůli tomu nevidíte zrovna ve světle, které bych si přál."
„Nevěřím vám ani slovo," prohlásil Paul.
„To jistě nemusíte, pane Belnere," usmál se Petrovský. „Ale jistě chápete, o co mi jde. Chtěl jsem moc a kvůli vám jsem o půlku přišel. Proto vás musím požádat, abyste mi pomohl postrčit věci zpátky na správnou cestu. Požádáte Federaci národů o azyl a všem řeknete, jak samozvaná vláda Insanie zneužila důvěru Insanijanů. A samozřejmě mi jako dobrý občan budete i nadále k dispozici, a to včetně všech případných znalostí insanijského obranného systému a dalších věcí." Když Paul otevíral ústa k odpovědi, Petrovský zvedl ruku. „Ne, neodpovídejte mi teď. Rozmyslete si to. A zatímco budete přemýšlet, mějte na paměti, že mi skutečně nezáleží na vás ani na vaší manželce. Záleží mi jen na tom, abych dostal, co chci, a na prostředcích mi nezáleží." Pak se ještě jednou srdečně usmál a bez dalšího odešel.

***

Kristine chodila z jednoho rohu místnosti do druhého a nervózně si okusovala nehty. Po Paulovi a Lai nebyla ani stopa a ona nevěděla, co si o tom má myslet. *Kdyby je někdo unesl, ozval by se přece s požadavky. Jen doufám, že je nezabili.* Potřásla hlavou. Od chvíle, kdy vyšlo najevo, že Belnerovi zmizeli, se na síti začaly množit nejrůznější dohady. Většina lidí si myslela, že je někdo unesl a někteří dokonce začali pátrat na vlastní pěst, ale objevily se i názory, že Paul jednoduše prodal Insanii a odletěl na Zemi. Přestože měla Kristine o Paula a Lai strach, překvapeně si uvědomila, že žárlí. Žárlila na to, jak mohutnou odezvu Paulovo zmizení vyvolalo. Chtěla ten pocit zaplašit, ale nešlo to. Žárlila, protože ona byla přece ta, která prosadila samostatnost Insanie, a přesto se lidé mnohem více zajímali o Paula, i když o to ani nestál. I když se ale dokázala oprostit od žárlivosti, nemohla se zbavit neklidu, který pramenil i z toho, že podle všeho Paul ani Lai nereagovali ani na Cizince. *Copak by nás opravdu mohl zradit?* napadlo Kristine. Zavrtěla hlavou. *Ne. Doufám, že ne. Ale jak to můžu vědět jistě?*

***

Paul seděl zády opřený o stěnu a zíral na místo před sebou, kde tušil dveře. Petrovský ten den nepřišel a nechal Paula samotného s myšlenkami. Paul nevěděl, co má dělat. Už prošel všechny možné varianty rozhodnutí a ani jedna z nich se mu nelíbila. *Co si vlastně slibuje od toho, když řeknu, že jsem změnil názor?* pomyslel si. *V čem mu to může pomoct?* Potřásl hlavou. *Vždyť je to jedno,* povzdechl si a promnul si pálící oči. Myšlenka, která ho právě pronásledovala nejpalčivěji, se týkala jeho posledního rozhovoru s Petrovským. *Co když má přece jen pravdu?* pomyslel si. *Co když má přes všechny ty žvásty pravdu? Co když jsem začal něco, co může lidi ohrozit jako nic jiného?* Potřásl hlavou. *Ale i kdyby to tak bylo, tuhle hrozbu Petrovský nevyřeší. Rozhodně ne takhle. Navíc, i když*

obviňuje mě, lidé, kteří se na Insanii přestěhovali, to udělali ze své vůle, a jestli nás Cizinci ohrozí, udělají to kvůli Petrovskému a tomu, co způsobily jeho výzvy na síti, ne kvůli Insanijanům. Zavřel oči a zavrtěl hlavou. *Kdyby se neobjevil ten zatracený asteroid, nic z tohohle by se nestalo. Jenže by se možná staly jiné, horší věci,* pomyslel si, ale příliš ho to neuklidnilo. Smutně stiskl rty. *Lai, tohle jsem nechtěl,* pomyslel si. *Nechtěl jsem, aby se stalo tohle. A kdybych věděl, čím ti teď pomůžu, udělal bych to. Jenomže nemám jistotu, že tě Petrovský pustí, i když udělám, co chce.* Těžce si povzdechl. *Kdybych tak věděl, co mám dělat…*

XIV.

Když Henry přišel domů, práskl za sebou dveřmi.
Vzápětí do chodby vykoukla Ann. „Co se děje?“ zeptala se vyděšeně. Henry vztekle mávl rukou. Ann pokrčila rameny a zašla zpátky do pokoje. Za chvilku tam přišel i Henry a těžce se posadil na pohovku. Ann ho chvilku mlčky sledovala, ale potom už to nevydržela. „Tak co se stalo?“ zeptala se.
Henry se na ni podíval a povzdechl si. „Mám pocit, že se všichni zbláznili,“ prohlásil.
„Jde o Paula?“ zeptala se Ann.
Henry přikývl a ušklíbl se. „Jo. Přeskupuje se obrana, na síti se množí obvinění, a aby toho nebylo málo, volá mi John, jestli si myslím, že nás Paul mohl zradit.“ Prudce zavrtěl hlavou. „Co to do všech vjelo? Nejdřív do Paula hučeli, že se musí zapojit do hnutí, protože je symbol, že ho potřebují, a teď, když ho kvůli tomu někdo unesl, začnou uvažovat, jestli nás třeba neprodal. To se nad tím nemůžou zamyslet? Proč by to asi tak dělal? Co by mu kdo mohl nabídnout? Insania byla jeho plán,. Proč by nás zrazoval?“
Ann mu konejšivě položila dlaň na hřbet ruky. „Máš pravdu, jsou to hlupáci.“
Henry nešťastně zavrtěl hlavou. „Jo, jsou. Ale co když tomu opravdu uvěří? Co když zastaví pátrání a budou si myslet, že se nám Paul a Lai smějí někde na Zemi?“
Ann stiskla rty a povzdechla si. „Nesmíme jim dovolit myslet si něco takového. Hlavně ne Kristine.“
Henry přikývl a nevesele se pousmál. „Tak to se budeme muset hodně snažit. Protože když se Kristine jednou rozhodne, je tvrdohlavá jako mezek.“

***

Paul se vzbudil a upřel pohled na strop. Nepamatoval si, kdy usnul a nechápal, proč se probudil. Nechtěl se vzbudit, nechtěl si vzpomenout, kde je a co bude muset udělat. Ale vzpomínky se mu neúprosně vrátily a on si zakryl oči dlaněmi. Jestli počítal správně, byl tu pátý den, ale zdálo se mu, že v místnosti už strávil celé měsíce. Už nedokázal snášet samotu a zabývat se myšlenkami na to, co je s Lai a na to, že musí zradit buď ji, nebo důvěru lidí, kterých si vážil, že ať tak či onak, bude muset hrát v divadelním kusu pomatence, který si myslí, že celý svět čeká na to, až ho spasí.

***

Andrew sledoval, jak probíhá odpojování insanijské sítě. Nemyslel si, že to bude nějak zvlášť užitečné, protože stejně zůstalo několik komunikačních linek, ale bylo to dobré gesto. Lidé se sice báli, že nebudou moci komunikovat s přáteli, které ještě měli na Zemi, ale to se nemělo stát. Komunikace jen měla být omezenější a víc kontrolovaná. Andrew stiskl rty a povzdechl si. *Šlo to rychle,* pomyslel si. *Od dopadu Alléktó uplynul rok, a už zase chceme bojovat.* Ušklíbl se. *I když, kdo vlastně chce bojovat? Já ne. A většina lidí, které znám, chce jen žít v klidu a pokud možno šťastně a nemyslím si, že na Zemi by to bylo jinak. Kdo tedy chce válku?*

***

Když přišel Petrovský, Paul nervózně přecházel po místnosti. Už se rozhodl, ale chtěl ještě počkat, chtěl čekat co nejdéle. Petrovský vešel sám, svého ochránce nechal venku. Přitáhl si židli a Paulovi mlčky pokynul, aby se také posadil. Paul ale zavrtěl hlavou a zůstal stát. Petrovský pokrčil rameny. „Jak myslíte, pane Belnere," prohlásil. „Už jste se rozhodl?" zeptal se potom.
„Ještě ne," odpověděl Paul.
Petrovský nespokojeně stiskl rty. „Pane Belnere, moje trpělivost není nekonečná." Paul jen mlčky přikývl. Petrovský si povzdechl. „Chápu vás, ale nemůžu vás nechat oddalovat rozhodnutí donekonečna. Máte čas do zítřka. Zítra přijdu pro odpověď." Zvedl se a zasunul židli zpět na místo. „Tak tedy zítra nashledanou," prohlásil. „Vidím, že dnes nemáte náladu na delší rozhovor."
„Počkejte ještě," zarazil ho Paul, když už byl Petrovský skoro u dveří.
Ten se na Paula tázavě podíval. „Ano?" zeptal se.
„Vy si opravdu myslíte, že tímhle vším zachraňujete svět?" zeptal se Paul.
Petrovský se na něj usmál. „Jistě," řekl mírně. „Svět nemůže fungovat sám o sobě. Když ho nikdo neřídí, každý si jde za svým cílem a výsledkem je chaos. Když jsou lidé ponecháni příliš dlouho sami sobě, všechno zničí a pak pláčou, že jim někdo rozbil hračky. Vždycky je potřeba někdo, kdo ukáže směr. Nikdo jiný než já se k tomu neměl. Ano, pane Belnere, to, co dělám, dělám pro dobro všech, abychom vůbec byli schopni přežít. Až dojde na lámání chleba, chci, abychom dokázali jednat jako kompaktní skupina, ne jako tisíc ostrůvků tisíce různých názorů. A protože tomu nikdo nechce rozumět, musím jednat já. Ať se vám to líbí, nebo ne, v čele musí být někdo ochotný lidi vést za ruku. Není ani tak důležité kam, jako to, že ta ruka existuje. Takhle totiž skutečně budeme jednou moci odpovědět vašim janusanským přátelům ve jménu lidstva a postavit se jim tak, jako oni nám, až si rozmyslí to svoje lidumilství. A ano, jistě, toužím po moci, dělá mi dobře obdiv. Jenže já se v té své moci nechci jen tak zhlížet, nechci si kupovat blahobyt, jak si možná myslíte, já tu moc chci skutečně používat a ujišťuji vás, že prospěch, který mám na mysli, není moje pohodlí, ale dobro celku. Ne jednotlivých lidí, ale celku." Na chvilku se odmlčel, a pak dodal: „Vy, pane Belnere, jste pro mě jenom nástroj, a když odmítnete, použiju jiný. Říkám vám to proto, abych vám usnadnil rozhodování. Když budete chtít jednat jako hrdina, ublížíte tím jenom sobě a mě jen zdržíte." A aniž dal Paulovi možnost odpovědět, odešel.

***

Když šla Kristine do budovy vlády, potkala se s Johnem. Měla teď hodně starostí, protože se začaly připravovat volby do parlamentu, Insanijané na vládu neustále chrlili dotazy a ještě musela komunikovat se Zemí. Pozdravila Johna a on jí pozdrav s kývnutím opětoval. Když vešli do budovy, Kristine si povzdechla. „Taky máte pocit, že se všechno točí kolem zmizení Belnerových?" zeptala se.
John pokrčil rameny. „Je to celkem logické. Lidé je mají rádi."
Kristine se trochu ušklíbla. „Já vím, ale to přece neznamená, že na nich stojí svět. Já jim nepřeju nic zlého, ale to, co předvádějí lidi na síti, mi už připadá příliš."
John kývl. „Já stejně pořád nechápu, co se vlastně stalo. Nikdo se neozval. Takže jsou buď mrtví, nebo…"
Kristine zavrtěla hlavou. „Těch možností je pořád víc. Já jenom chci, aby už byli v pořádku zpátky. Tím by se toho hodně vyřešilo."

***

Land vypnul iluzor a zavrtěl hlavou. *To je divné,* pomyslel si. Před chvílí mu totiž padl zrak na zprávu, že Paul a Lai jsou stále nezvěstní, která do pozemské sítě prosákla i přes velmi omezené spojení s Insanií. *Takže to asi nebyl útěk před davy fanoušků,* napadlo Landa. *Třeba mého milého Paula dostihla smůla stejně jako mě svědomí,* pomyslel si. Nevesele se pousmál. *Teď nevím, kdo je na tom hůř.*

***

Paul seděl na židli a díval se na dveře. Celý den čekal, až přijde Petrovský. Teď seděl s pevně sepnutýma rukama a přemýšlel, jestli Petrovský splní, co slíbil. Konečně se otevřely dveře a do místnosti vstoupil Petrovský. Mlčky si přitáhl židli a posadil se naproti Paulovi. Tentokrát se tvářil vážně. „Dobrý den, pane Belnere," prohlásil. „Přišel jsem si pro vaše rozhodnutí."
Paul přikývl a zhluboka se nadechl. „Dostanete ho," řekl. „Ale předtím chci, abyste věděl, že to, co děláte, není správné, že ať už si myslíte cokoliv. Takhle lidem nepomůžete. Možná některým zničíte život, ale to bude všechno."
Petrovský zvolna zavrtěl hlavou. „To bylo zbytečné, pane Belnere," řekl. „Já jsem přesvědčený o své pravdě stejně jako vy o té své. Nemá cenu, abyste se snažil získat mě na svou stranu. Já se už rozhodl. Teď je řada na vás. Takže?"
Paul sklopil pohled ke svým sevřeným rukám. *Je mi to líto,* pomyslel si. *Doufám, že jestli se někdy dozvíte, mezi čím jsem se musel rozhodovat, pochopíte mě.* Potom zvedl pohled k Petrovskému. „Udělám, co po mně chcete," prohlásil. „Udělám to, když pustíte Lai a necháte ji v klidu žít." Když to říkal, cítil se jako zrádce, ale přitom věděl, že nemá jinou možnost. *Jak můžu vědět, že dodrží, co slíbil? Jak můžu vědět, že mě jen nevyužije a potom nezahodí mě i Lai jako nepotřebné věci?* Díval se napjatě Petrovskému do obličeje, a když se na něm objevil úsměv, nejraději by do něj plivl.
Petrovský přikývl. „Myslel jsem si, že to uděláte. Jakmile splníte, co jste mi slíbil, splním i já svou část dohody. Nemůžu vám poskytnout jinou záruku než svoje slovo. Doufám, že vám to stačí. Musíte mi věřit." Nadechl se. „A teď," řekl „mi povykládejte něco o obraně Insanie. Vaše informace už sice budou zastaralé, ale stejně mi mohou být užitečné. A nelžete mi prosím. Bylo by to pod úroveň nás obou." Paul na okamžik zavřel oči a pro sebe zavrtěl hlavou. *Co jsem to zase udělal?*

***

Lai zavrtěla hlavou a povzdechla si. Ať už byli její únosci kdokoli, chovali se k ní dobře. Nebo se spíš zdálo, že nevědí, jak se k ní mají chovat. Každopádně ji nechávali na pokoji. Lai nevěděla, kam ji odvezli a její věznitelé se nezmínili o tom, co s ní chtějí udělat, ale Lai předpokládala, že to má nějakou souvislost s Paulem. Měla o něj strach, ale nedozvěděla se ani kde je, natož proč. Teď to navíc vypadalo, že její únosci mají nějaký problém. Lai několikrát zaslechla něco o přerušené komunikaci, takže zřejmě nemohli dostávat pokyny. Lai přešla k posuvnému oknu, které někdo vybavil silovým polem, takže i když mohla okno otevřít, nemohla z něho vylézt. Podobně to bylo i s dveřmi. Lai se opřela o parapet a chvíli se dívala ven. Jediné, co viděla, byly nekonečné kopce porostlé světle zelenou travou. Znovu zavrtěla hlavou. *Někdo tady poblíž přece musí žít,* napadlo ji. *Jak je možné, že mě ještě nenašli?* Promnula si oči. *Třeba je tady ani nenapadlo hledat.* Stiskla rty. Ráda by se spojila s Cizinci, ale to jí její věznitelé výslovně zakázali. Řekli jí, že jakmile by se dozvěděli, že jim na popud mimozemšťanů někdo přišel na stopu, zabijí ji, a Lai se rozhodla neriskovat. Opřela se o zeď a položila si ruku na břicho. *Co se to stalo, Paule?* pomyslela si. *A proč vlastně?*

***

„A nyní řekne několik slov sám Paul Belner. Zatím odmítl objasnit příčiny svého odletu z Insanie a důvod, proč požádal o azyl ve Federaci národů, ale slíbil, že brzy vše vysvětlí." V záběru se objevil Paulův ztrhaný a nevyspalý obličej. „Ano, přiletěl jsem na Zemi a hodlám požádat Federaci národů o azyl." Znělo to, jako kdyby se musel nutit, aby slova vůbec vyslovil. „Zatím nechci uvádět konkrétnější důvody, ale brzy se dozvíte víc." Zdálo se, že chce ještě něco dodat, ale v záběru se znovu objevila moderátorka. John zastavil simulaci a zachmuřeně se podíval po lidech okolo. Henry a Ann záznam viděli už nejméně počtvrté. Objevil se na síti někdy okolo osmé ráno a už stačil vyvolat vlnu reakcí.
Kristine stiskla rty. „No, tak co tomu říkáte?" zeptala se.
Henry zavrtěl hlavou. „Je to kravina, Kristine, úplná hovadina. Nikdo po mně nemůže chtít, abych tomu věřil."

Kristine pokrčila rameny. „Ale na tom záznamu je docela určitě Paul," namítla.
„Mohla to být simulace," opáčil Henry, ale v hlase mu zněla nejistota.
John zavrtěl hlavou. „To těžko. Protože člověka simulací neoklameš. To by v tom podvodu musela jet i moderátorka."
Ann si povzdechla. „Tak připusťme, že to byl Paul. Co z toho plyne?" zeptala se.
John se na ni nevěřícně podíval. „Co z toho plyne?" zeptal se. „Plyne z toho, že nás Paul zradil," prohlásil.
Henry zavrtěl hlavou. „Tak počkej, Johne. Tohle nemůžeš tvrdit. Proč by to asi tak dělal?"
John pokrčil rameny. „Já nevím, Henry," odpověděl podrážděně John, „ale vždyť jsi to právě viděl. Paul je s největší pravděpodobností na Zemi. Dovedete si představit, co to udělá s lidmi na Insanii?"
Kristine potřásla hlavou. „Ať už to s nimi udělá, co chce, Paul není nikdo důležitý. Vždyť odmítl i členství ve vládě," prohlásila.
„Je to jejich hrdina," namítla Ann.
Kristine stiskla rty. „Na to kašlu! Netočí se přece kolem něho celý svět."
„Ale lidi na to nekašlou," řekl John. „Jestli zradil Paul, můžou znejistět."
Kristine vztekle mávla rukou a chtěla něco říct, ale Ann ji přerušil. „Nevěřím, že to udělal z vlastní vůle," prohlásila. „Viděli jste, jak na tom záznamu vypadá. Kdyby se k něčemu takovému rozhodl dobrovolně, stál by si za tím a rozhodně by se netvářil jako na tom videu. Vždyť to vypadalo, že se musí přemáhat, aby to vůbec vypustil z pusy!"
„A z toho, jak vypadal, vyvozuješ, že ho někdo nutil?" opáčila Kristine.
Ann zavrtěla hlavou. „Tohle by neudělal," zopakovala. „Aspoň ne ten Paul, kterého znám."
Kristine si povzdechla. „Nevím. Možná máš pravdu, doufám, že máš pravdu, ale to nic nemění na situaci, že Paul je na Zemi a chystá se všem říct, že nás zradil." Kristine znovu pocítila bodnutí závisti nad tím, jaký ohlas Paulův osud vyvolává, ale potlačila je a raději se soustředila na to, co by měla udělat.
„Musíme něco podniknout," ozval se Henry.
„Ale co?" opáčil John.
Kristine se nadechla. „Můžeme se zeptat vlády Federace, jestli je to pravda, i když to asi bude zbytečné. A budeme muset čekat."
„Nemělo by se zastavit pátrání?" zeptal se John. Kristine se zamyslela a potom zvolna zavrtěla hlavou. „Ne, zatím ne. Ne dokud nemáme jistotu, že Paul skutečně zradil."

***

Land si nervózně okusoval nehty. Když poprvé uviděl záznam s Paulem, nejprve jen překvapeně zamrkal, ale když si ho přehrál ještě jednou, uvědomil si, že něco nehraje. *Tohle by Paul nikdy neudělal,* pomyslel si. *Vůbec se mu to nepodobá.* Prohlížel si Paulovu ztrhanou tvář a náhle ho něco napadlo. *Neudělal to dobrovolně.* Zavrtěl hlavou a hryzl se do rtu. *Někdo ho k tomu donutil. Ale kdo to byl?* Odpověď se vynořila téměř okamžitě. *Petrovský?* pomyslel si Land a ucítil nepříjemné mravenčení v žaludku. *Že by nás nakonec potkal stejný osud, Paule?* Na tváři se mu mimoděk objevil bolestný úšklebek. Uvědomil si, že vztek na Paula, který v něm byl tak dlouho zažraný, zmizel. *Myslím, že jsme vyrovnaní,* pomyslel si. *Určitě je smazaný aspoň ten dluh, který jsem si myslel, že vůči mně máš.* Chvilku jenom stál a díval se z okna na ulici plnou lidí. Potom se mu na tváři objevil úsměv, jako kdyby došel k nějakému rozhodnutí. *Možná, že je čas, abych splatil svůj dluh i já,* pomyslel si.

***

Paul seděl na posteli a nepřítomně zíral do neurčita. *Co jsem to udělal?* znělo mu hlavou. Chtěl se spojit s Lai, aby se ujistil, že jeho zrada měla alespoň nějaký smysl, ale Lai byla příliš daleko, a on by se s ní bez pomoci Cizinců nedokázal spojit. V hlavě mu bušila tupá bolest a každou myšlenku teď prosytila nenávist k Petrovskému. Když ráno odříkával svoji roli, měl chuť zařvat do mikrofonu, že to Petrovský je zrádce, ne on, že Petrovský je šílenec, který si namlouvá, že je svatý, ale nemohl. Chtělo

se mu plakat bezmocí, ale nemohl dělat nic jiného než odříkat, co odříkat měl a představovat si přitom obličeje svých přátel, až si pustí záznam. *Třeba to pochopí, třeba to nevezmou vážně,* pomyslel si, ale věděl, že to není moc pravděpodobné. Potřásl hlavou, aby zahnal narůstající sebelítost. Řekl Petrovskému o insanijské obraně a teď se za to nenáviděl. Věděl, že nemohl udělat nic jiného, než ho poslechnout, ale pocit viny to nezaplašilo. Sevřel si hlavu do dlaní a lehl si. Chtěl na všechno zapomenout. *Kdybych měl aspoň jistotu, že ti neublíží, Lai,* pomyslel si. *Kdybych aspoň věděl, že jsem to neudělal zbytečně.*

***

Land se zhluboka nadechl a zapnul iluzor. Už se rozhodl, ale nebyl si jistý, jestli je jeho odhad správný. *Co když mu zavolám a on o ničem nebude vědět?* pomyslel si. Zamyšleně stiskl rty, ale potom mávl rukou. *No co,* řekl si. *V nejhorším ze sebe udělám hlupáka. Už jsem provedl horší věci.* Našel číslo na prezidentskou kancelář a začal volat. Původně chtěl zavolat na kontakt, ze kterého se mu Petrovský naposledy ozval, ale nebyl si jistý, jestli kontakt vůbec ještě existuje. Chvíli čekal, a potom se před ním objevila hezká mladá žena. Když se na ni Land zadíval pozorněji, zjistil, že je to simulace. Nový prezident dal na rozdíl od Brookena zřejmě přednost robotické obsluze.
„Dobrý den, dovolal jste se do kanceláře prezidenta Federace národů," prohlásila žena s vřelým úsměvem. „Co si přejete?" zeptala se.
„Dobrý den," odpověděl Land a trochu rozpačitě se usmál. „Chtěl bych mluvit s panem prezidentem," prohlásil.
„Kdo volá?" zeptala se simulace.
„Pošlu vám svá data," prohlásil Land a chvilku počkal, až k simulaci dorazí jeho údaje.
Žena kývla. „Zeptám se," řekla a zmizela.
Land netrpělivě čekal a bál se, že Petrovský hovor nepřijme, ale potom se v iluzoru objevila jeho simulace. Tvářil se překvapeně, ale potěšeně. „Dobrý den, pane Lande," řekl. „Tak jste mě přece jenom odhalil. Co potřebujete?" zeptal se.
„Dobrý den," odpověděl Land. „Chtěl bych s vámi projednat jednu osobní věc."
Petrovskému se na obličeji na okamžik objevil zamyšlený výraz, ale potom zavrtěl hlavou. „Tahle linka není určená pro soukromé hovory," řekl nakonec. „Chvilku počkejte." Zavěsil. Land stiskl rty a netrpělivě poklepával prsty na desku stolu. Po chvilce mu ale zavolal neznámý kontakt. Land hovor přijal a vzápětí se před ním objevila Petrovského simulace. Usmál se na Landa. „Tak co si přejete, pane Lande?" zeptal se. „Po pravdě řečeno jsem si nemyslel, že se mnou ještě někdy budete chtít navázat kontakt," prohlásil.
Land mu úsměv opětoval a pokrčil rameny. „Taky jsem to po pravdě neměl v úmyslu."
Petrovský přikývl. „Takže proč jste své předsevzetí porušil? Říkal jste, že se mnou chcete projednat soukromou věc. Tak tedy? Nebojte se, tahle linka není odposlouchávaná."
Land přikývl a odvrátil pohled v rozpacích, které ani nemusel předstírat. Petrovský ve svém převtělení v pana Nowaka ho pronásledoval tak dlouho, že si Land už zvykl se v jeho přítomnosti spíš krčit a ustupovat, než se mu snažit lhát. Po chvilce se ale očima vrátil k simulaci. „Nejsem si jistý, jestli mi vyhovíte," prohlásil.
Petrovský povytáhl obočí. „Uvidíme," odpověděl. „Ale mluvte už, probudil jste mou zvědavost."
Land trochu kývl. „Jde o Paula Belnera," řekl. „Chtěl bych si s ním promluvit," prohlásil Land. „Máme mezi sebou ještě několik nevyřízených věcí."
Petrovského výraz se nezměnil, jen úsměv se zúžil do tenkého ostří. „No, pokud vím, tak pan Belner požádal Federaci národů o azyl. Pokud s ním chcete mluvit, měl byste se obrátit na ministerstvo zahraničí, snad vám pomohou zprostředkovat setkání. Nerozumím tomu, proč s něčím takovým jdete za mnou."
Land se nervózně zasmál. „No, jak bych to řekl…" začal. „Nechci vás urazit, ale zdálo se mi, že Paulovo prozření nese jasné známky vašeho rukopisu."
Petrovský se na okamžik zachmuřil. Pak se mu tvář projasnila, ale ze srdečného výrazu, který se mu na ní rozprostřel, šla na Landa ještě větší hrůza. „Pane Lande, když tak nad tím přemýšlím, myslím, že

bych pro vás přece jenom něco mohl udělat. Budu vás zítra čekat," řekl a zavěsil. Land trhaně vydechl a pomyslel si, že aspoň zjistí, jak se skutečně cítí člověk, který strčí hlavu do tlamy lvovi.

***

Paul se probudil úplně zpocený. V místnosti byla tma, takže předpokládal, že venku pořád ještě panuje noc. Posadil se a chvíli byl úplně dezorientovaný. Nechápal, proč se vzbudil. Důvod se ale za okamžik objevil. Místnost se chvěla. Paul se pevně chytil za pelest postele a zmateně se zamračil. *Co to je?* pomyslel si. Vypadalo to jako zemětřesení, ale buď hodně slabé, nebo příliš vzdálené na to, aby způsobilo něco jiného než nepříjemné vibrace. Paul počkal, dokud otřesy neodezněly a potom se zase položil na postel. Něco podobného zaznamenal už večer, ale to byly otřesy ještě nepatrnější než teď. *Třeba se na mě zřítí strop,* pomyslel si a ušklíbl se. *Žádná velká škoda by se nestala,* napadlo ho ještě, když už zase usínal.

***

Lai seděla unaveně na židli. Brzy ráno ji únosci sebrali a někam s ní odjeli. Zavázali jí oči, takže neviděla, kde je. Doufala, že je třeba po cestě zastaví policie, ale to se nestalo. A tak už zase seděla v cizím domě a hlídali ji lidé sice ne zlí, ale rozhodně ne přátelští. Chtělo se jí plakat, ale snažila se ovládat. Toužila po tom být doma a vědět, že za chvíli přijde Paul. Chtěla být v bezpečí a mít jistotu, že jim nikdo neublíží. Takhle ale nevěděla, co je s Paulem, ani co chtějí její věznitelé udělat s ní. Nakonec už to nevydržela, složila hlavu do dlaní a tiše se rozplakala.

***

Paul seděl se zkříženýma nohama na posteli. Pocit, který ho teď kupodivu trápil ze všeho nejvíc, byla nuda. Už prošel snad všemi možnými stavy zoufalství a beznaděje. Vztek, který jím cloumal, už trochu vyprchal a zůstala po něm pachuť, o které Paul věděl, že hned tak nezmizí. Nedokázal myslet na nic, protože myšlenky, které se mu neustále vracely, byly příliš bolestivé. A tak jen seděl a čekal a přitom ani nevěděl na co. Občas ho ze strnulosti vyrušily otřesy, které byly čím dál tím silnější, ale vždycky po chvíli odezněly. Díval se na stěnu před sebou a zdálo se mu, že má horečku. Vybavovaly se mu pozapomenuté obličeje, zážitky, o kterých si nepamatoval, že by někdy prožil. Opřel si hlavu o stěnu a nechal svoje myšlenky bloudit vzpomínkami. Strávil tak hodiny, neschopný soustředit se na současnost. Už se ani nezabýval plány na útěk, protože věděl, že jsou všechny marné. Jak tak seděl, pomalu přestal vnímat čas. Nevěděl, jestli je teprve dopoledne, nebo už večer, a bylo mu to jedno. Pomalu začal usínat. Pohyboval někde mezi spánkem a bděním, když tu ho najednou něco vyrušilo. Nejdřív si myslel, že jsou to další otřesy, ale po chvilce si uvědomil, že jsou to kroky. Spustil nohy na zem a zadíval se na dveře. Nevěděl, co udělá, až se v nich objeví Petrovský, ale měl chuť po něm skočit. Zaťal pěsti a čekal. Po chvíli kroky dorazily až ke dveřím. Tam se zastavily, jako kdyby návštěvník váhal, ale potom se pomalu otevřely dveře. Paul se překvapeně zadíval na příchozího. Ten zavřel dveře a potom se o ně opřel. Chvilku se na sebe jenom dívali.
„Ahoj Paule," řekl potom Land.
Paul potřásl hlavou, jako kdyby se chtěl zbavit zlého snu. „Co tady děláš?" zeptal se ostře a vzápětí se mu rty zkřivily do bolestného úšklebku. „No jistě. Petrovský ti dovolil se na mě podívat a pokochat se, co? Tak jsi mě viděl a můžeš zase vypadnout."
Land zavrtěl hlavou. „Paule…"
Paul stiskl rty. „Jime, nehodlám se s tebou bavit. Ne potom, co jsi udělal. Nemyslím teď tu epizodu s mým uvězněním. To byl jenom pitomý pokus o pomstu. Myslím tím propadlá podzemní města a Martinovu sebevraždu. Myslím tím všechny tvoje lži. Opravdu na tebe nemám náladu. Nech mě na pokoji, dobře?"
Land si povzdechl. „Paule, ty to nechápeš…" začal.

„Nechápu?“ opáčil Paul. „Co nechápu? Jsi jen mizerný zmetek, Jime. A jestli ses na mě přišel podívat kvůli pocitu zadostiučinění, jenom ti to nasadilo korunu.“
Land se zamračil. „Necháš mě aspoň domluvit? Komplimenty si můžeme vyměňovat pak. Chci ti pomoct.“
Paul se na něho nevěřícně podíval a zasmál se. „Přeskočilo ti?“ zeptal se. „O co se to snažíš?“
Land si znovu povzdechl. „Hele, já vím, že jsem udělal hodně blbostí, tvým uvězněním počínaje a podzemními městy konče, ale o to teď nejde.“
„A o co jde?“ opáčil Paul vztekle.
Land stiskl rty. „Pamatuješ se na ten soud, kde jsi proti mně svědčil?“ zeptal se.
„Jasně, že si pamatuju,“ odpověděl Paul. „Sám jsi mi ho důrazně připomněl, vzpomínáš si?“
Land kývl. „Jo, já vím. No, tak jak myslíš, že jsem se z toho dostal?“ zeptal se.
Paul se zamračil, ale potom potřásl hlavou. „Nevím a ani mě to nezajímá. Proč jsi přišel? Na kus řeči to asi nebude, takže proč?“
Land jemně zavrtěl hlavou. „Ty mě ani nenecháš domluvit, co?“ zeptal se. „Já vím, že nemáš moc důvodů mi věřit, ale aspoň si poslechni, co ti chci říct.“
Paul se zasmál. „Nemám moc důvodů ti věřit? Nemám k tomu žádný důvod!“ Ukázal na židli. „No tak mluv. A klidně si k tomu sedni, jako doma.“ Land poslechl a přitáhl si židli blíž k Paulovi. Paul se na něho díval se směsí údivu, podezření a pobavení a pak se překvapeně uvědomil, že Land vypadá nervózně.
„No, takže…“ začal Land. „Přišel jsem, protože ses dostal do velice podobné situace jako já. I když, já jsem z ní vyvázl líp, než se to asi podaří tobě, jestli se ti nepodaří utéct. Při tom procesu mi pomohl Petrovský,“ prohlásil. Paul se na něho dál mlčky díval. „Udělal to, protože si chtěl rozšířit síť spolupracovníků a ve mně viděl nějaký potenciál,“ pokračoval Land. „No a potom mě vydíral.“ Trochu se usmál. „I když nepopírám, že když mě požádal, abych mu pomohl tě uvěznit, udělal jsem to s potěšením.“
Paul nevěřícně zavrtěl hlavou. „A teď se mi tady snažíš říct co?“ zeptal se. „Že ses polepšil a zjistil, že jsi zahodil cenné přátelství v podobě mé osoby, a tak jsi přišel všechno napravit?“ Upřímně se zasmál. „Tobě buď opravdu přeskočilo, nebo si ze mě utahuješ a mně uniká pointa toho vtipu.“
Land povytáhl obočí. „Já jsem neřekl, že se s tebou chci usmířit. Pořád trvám na tom, že kdybys mi tenkrát pomohl, hodně věcí by dneska mohlo být jinak.“
Paul se ušklíbl. „No tak to máš výjimečně pravdu. Ale já si zase stojím za tím, že jsem neměl právo ti pomoct. Buď si jistý, že bych proti tobě klidně svědčil znovu.“
Land si povzdechl. „To teď nemá cenu řešit. Snažím se ti vysvětlit, že se pokouším aspoň jednou udělat něco správného. Kvůli mně umřela spousta lidí. Věř mi, že když jsem si to uvědomil, necítil jsem se moc příjemně. Možná, že se ti to bude zdát divné, ale i já mám svědomí. Ani já sám jsem si to moc neuvědomoval do chvíle, než mi připomnělo, co všechno jsem zapříčinil.“
Paul si přetřel oči a povzdechl si. Byl unavený a zoufalý a cítil se mizerně. „Takže kající se hříšník, chceš říct?“ zeptal se. „Promiň, ale nevěřím ti ani slovo. Nejenom proto, že jsi to ty, ale hlavně proto, že to, co tady říkáš, je naprostá kravina. Ty mi chceš namluvit, že jsi sem přišel, abys mě odsud dostal?“ Podíval se na Landa, ale na jeho obličeji nenašel ani stopu po smíchu, který očekával.
Land přikývl. „Chci to aspoň zkusit.“
Paul znovu unaveně zavrtěl hlavou. „Jo. A myslíš si, že jsem takový blbec, že ti na to skočím. Nevím, co má tohle znamenat, ale jestli tě z nějakého důvodu poslal Petrovský, tak mu vyřiď, že už toho mám dost. Že jsem udělal, co po mně chtěl, tak ať mě nechá na pokoji. A jestli jsi přišel sám od sebe a utahuješ si ze mě, tak radši vypadni dřív, než mi povolí nervy.“
„Paule, já ti nelžu.“
„Ne?“ opáčil Paul. „To je zajímavé. A ještě zajímavější je, že mi to celé vykládáš v místnosti, do které mě zavřel Petrovský. Mám takové podezření, že by nás třeba mohl sledovat. A kromě toho, jak bys mě asi dostal ven?“ Unaveně potřásl hlavou. „Prosím tě, běž už pryč. Už tě nechci poslouchat. Běž a nechej mě na pokoji.“
Land zvedl ruku dlaní vzhůru, aby Paula zarazil. „Je mi jedno, co si o mně myslíš, Paule, ale teď mě poslouchej. Přesvědčil jsem Petrovského, aby tě během mé návštěvy nesledoval, protože si s tebou

chci něco vyříkat mezi čtyřma očima. Nepochybuju, že se podívá na záznam, ale to už bude jedno. Myslím, že v tomhle mu můžu věřit. Je to divné, ale když něco slíbí, tak to vždycky dodrží. Takže teď bychom měli mít naprosté soukromí."
Paul se na Landa překvapeně zadíval. „Ty to myslíš vážně?" zeptal se udiveně. „A napadlo tě, že to celé je třeba bouda ušitá tobě přesně na míru? Protože Jime, já jsem přece zbloudilá ovečka, která se rozhodla vrátit domů. Před celým světem jsem prohlásil, že chci Federaci požádat o azyl. Nikdo nemá vědět, že ve skutečnosti trávím dny zavřený v cele čtyři krát čtyři metry. Ať už si Petrovský myslí o důvodech té tvojí návštěvy cokoli, ať už nás teď pozoruje nebo ne, opravdu si myslíš, že tě hodlá nechat odejít po svých? Já se mu zatím hodím, ale že by plakal, kdyby nějaká nehoda potkala tebe? Už mu děláš jenom potíže."
Land se na Paula vzdorovitě podíval. „Jistěže mě to napadlo. Ale stojí za to zkusit aspoň něco, ne? Protože nikdo jiný pro tebe nepřijde."
Paul se na Landa zadíval se smutným úsměvem a pak se natáhl a přátelsky mu poklepal na rameno. „Moc si toho vážím," řekl a myslel to upřímně. „Ale Jime, i kdybys byl kouzelník, já nemůžu odejít. Petrovský drží Lai jako rukojmí. Kdybys mi opravdu chtěl pomoct a nějakou náhodou se dostal ven z těchhle dveří, aniž bys dostal kulku mezi oči, řekl bych ti, leť na Insanii a najdi Lai. Nic jiného se pro mě udělat nedá."
Land otvíral ústa k odpovědi, když se místnost zatřásla. Land se vyděšeně rozhlédl. „Co to je?" zeptal se.
Paul pokrčil rameny. „Třese se to tu už od včerejška. Asi dozvuky naší drahé Alléktó." Další otřes je málem shodil na zem a současně zhasla světla. „Výborně," řekl Paul suše a vzápětí ucítil, že mu Land něco vtiskl do ruky. „Tady máš klíč k mému autu. Pro případ, že by se něco stalo a já nemohl jít s tebou." Než Paul stačil odpovědět, začal Land křičet na strážce venku. Zřejmě se mu podařilo dostat ke dveřím, protože zároveň bylo slyšet duté bušení. Netrvalo dlouho a ozvaly se spěšné kroky. Vzápětí se ozvalo cvaknutí zámku a jako zlověstná odpověď temné praskání z hloubi budovy. Paul sklouzl z postele a po paměti tápal ke dveřím. Vyloupl se z nich strážný se svítilnou. „Rychle," zavolal a nemusel je ani pobízet, protože praskání nabylo na intenzitě. Následovali ho po schodech nahoru a potom spletí chodeb a Paul měl neodbytný pocit, že se co nevidět zřítí strop a pohřbí je. Když se konečně dostali ven, moc velká úleva je nečekala. Svítilo jen nouzové osvětlení a ze všech stran se ozývalo vyděšené ječení. Paul se vyděšeně rozhlížel a nedokázal dělat nic jiného než nehybně stát. Strážce se i v panujícím zmatku rozpomněl na svůj úkol a hmátl po Paulovi. Ale ať už při Paulovi stálo štěstí, nebo to byla pouhá náhoda, hlídač se v ošidném osvětlení zmýlil a chytil Landa, který stál trochu blíž. Paul si nejdřív vůbec neuvědomil, co se stalo, ale potom ucítil, jak do něho někdo strčil.
„Běž, prosím tě," uslyšel Landův naléhavý šepot, který téměř zanikal v hluku řítících se budov a ječení vyděšených lidí, kteří vybíhali na ulici. „Co tady ještě stojíš?"
Paul byl zmatený, ale pak vedení převzaly jeho nohy a on se bez rozmýšlení rozběhl do tmy mezi zmatené lidi. Podařilo se mu najít Landovo auto, a až když seděl uvnitř, došlo mu, co se stalo, a uvědomil si, že je na útěku. Nastartoval a vznesl se, aby se dostal zpátky na místo, ze kterého před chvilkou odběhl, ale i kdyby se chtěl nakrásně vrátit a vzdát se hlídači, ve změti lidí a startujících aut by ho nenašel. Nikde neviděl ani Landa. Příčila se mu myšlenka, že by měl jen tak odletět bez něj, ale nepodařilo se mu ho najít. Chvíli ještě bloudil mezi lidmi a zmateným provozem, křečovitě svíral ovládací páku a snažil se nikoho nesrazit. Nakonec se rozhodl, že ještě jednou přistane, ale puklina v zemi, která se otevřela s dalším otřesem, ho přesvědčila, že to není dobrý nápad. Volky nevolky se musel vznést výš. Pořád ještě zmatený a otřesený, s myšlenkami pálícími hanbou, že dole nechává člověka, který přišel s úmyslem mu pomoci, zamířil spolu s proudem dalších aut pryč z města.

***

Kristine se vzbudila ještě před tím, než jí zazvonil budík. Posadila se na posteli a potom přešla k oknu. Venku bylo nádherně. Opřela se o parapet a zamyšleně se zadívala z okna. Povzdechla si a podepřela si hlavu dlaněmi.

„Dobré ráno," ozval se jí za zády Petrův hlas. „Děje se něco?" Kristine se otočila a zavrtěla hlavou. „Dobré ráno," odpověděla. „Ne, neděje se nic. Jenom přemýšlím nad tím, jestli jsem udělala dobře." Petr povytáhl obočí. „No, s Cizinci a s Insanií…" odpověděla Kristine.
Petr se usmál. „Každopádně jsi to myslela dobře."
Kristine se vrátila do postele. „Jenomže to vždycky nestačí," prohlásila ke stropu. Stiskla rty. „Teď to ale asi bude muset stačit. Protože některá rozhodnutí nejdou vzít zpátky, a kdybych se o to přece jenom pokusila, dopadlo by to hůř, než když budu pokračovat." Ušklíbla se. „Už stejně nemůžu dělat nic jiného."

***

Paul seděl v autě a snažil se uspořádat si myšlenky. Letěl už skoro pět hodin a snažil se zastavovat co nejméně. Jakmile se dostal z Varšavy a z oblasti postižené zemětřesením nebo co to vlastně bylo, zamířil automaticky do Perthu. Věděl, že cesta bude trvat dlouho, ale neměl ponětí, kam jinam by se měl vydat. Musel jen doufat, že ho po cestě nezastaví policie, a že Petrovský bude mít dost starostí sám se sebou a nechá ho alespoň chvíli na pokoji. Už měl příšernou žízeň a byl hladový, ale nemohl si nic koupit, protože neměl iluzor a nechtěl se do sítě zapojit přes veřejná připojení, protože chtěl být co nejnenápadnější. Sledoval proudy aut okolo a pod sebou a přemýšlel nad tím, co se vlastně stalo. *Chtěl mi pomoct Jim Land,* pomyslel si a zavrtěl hlavou. Nevěděl, co si o tom má myslet. *Zůstal tam místo mě. Jenže jak mu můžu pomoct? Do Varšavy se vrátit nemůžu, a jestli se mi podaří utéct, nemůžu se vrátit ani na Zemi.* Povzdechl si a soustředil se na cestu před sebou. Už byl skoro v Perthu. Když vyjel z Varšavy, bylo tam něco okolo tří hodin odpoledne a v Perthu teď bylo šest hodin odpoledne. Paul chtěl jít do budovy Výzkumu, protože nevěděl, kam jinam by mohl jít. Doufal jenom, že zastihne Browna ještě v budově. jel do Perthu a zamířil k budově Výzkumu. Pro případ, že by to jeho případné pronásledovatele zmátlo, zaparkoval v jiné ulici a šel oklikou, ale i jemu samotnému to připadalo směšné.
Šel tedy k Výzkumu pěšky, třásl se vyčerpáním a nervozitou a měl pocit, že ho někdo musí poznat, ale nikdo si ho nevšímal. Pomalu dorazil k budově Výzkumu a nerozhodně se zastavil. Na to, aby mohl vstoupit dovnitř, musel mít buď pozvání, nebo být zaměstnanec, a on neměl pozvánku a nepředpokládal, že by jeho údaje ještě byly v identifikačním systému. Přesto musel něco vyzkoušet. Nevěděl ani, kde bydlí Jana a sám bez jakýchkoli prostředků a připojení na síť by dlouho nevydržel. Přistoupil k panelu a zazvonil na recepci.
Za okamžik se před ním objevila simulace recepční. „Dobrý den, co si přejete?" zeptala se.
Paul zaváhal. Musel říct, kdo je a to se mu nelíbilo, ale tohle byl jen jednoduchý robotický mozek nepřipojený k síti, a tak měl naději, že se nic nestane. „Dobrý den. Jsem Paul Belner a přišel jsem za panem prezidentem," řekl.
„Máte pozvánku?" zeptala se simulace.
„Omylem jsem ji vymazal," zalhal Paul a nešťastný výraz ani nemusel předstírat.
„Potom bohužel."
„Počkejte," řekl Paul zoufale. „Řekněte prosím panu prezidentovi, že jsem přišel. Určitě o mně bude vědět."
Simulace na chvíli zaváhala a Paul si pomyslel, že je to snad živý člověk. „Dobře. Počkejte okamžik," prohlásila a zmizela.
Paul se hryzl do rtu a čekal. *Doufám, že Brownovi dojde, o co tady běží. A doufám, že je ještě uvnitř.* Nervózně se rozhlížel. Připadal si jako nahý. Nějaký hluboko ukrytý kousek v něm se ale přesto celou situací bavil, připadala mu tak absurdní a naděje na záchranu tak mizivá, že to bylo spíš k smíchu, než k pláči.
Za okamžik se znovu objevila simulace. „Pojďte dovnitř. Ale příště si dávejte na pozvánku pozor."
Paul se vděčně usmál a přikývl. „Budu." Vešel do budovy. Byla jiná než ta původní a Paula zaplavila vlna stesku. Prošel vstupní halou plnou lidí a nastoupil do výtahu. Když vystoupil na chodbě, kde měla být Brownova kancelář, zhluboka se nadechl a vykročil ke dveřím prezidentovy kanceláře. Na okamžik zaváhal, ale potom zaklepal.

„Vstupte," ozval se Brownův hlas a Paul se mimoděk usmál při vzpomínce, kolikrát takhle před Brownovou kanceláří už stál. *Tak do toho,* pomyslel si a vešel. Opatrně za sebou zavřel dveře a podíval se na Browna jako vždy sedícího za pracovním stolem. Paul si vzpomněl, jak šel k Brownovi poprvé a zdálo se mu, že se od té doby nic nezměnilo. Kancelář ale byla jiná a Brown zestárl. Na obličeji se mu udělaly nové vrásky a zdál se zvláštně křehký.
„Dobrý den, pane prezidente," pozdravil Paul.
Brown trochu přikývl. „Vítám vás, pane Belnere." Chvilku si Paula mlčky prohlížel a potom se usmál. „Posaďte se," vybídl Paula a tomu se ulevilo, jako kdyby úspěšně prošel zkouškou. Posadil se na židli naproti Brownovi a čekal, až prezident začne rozhovor. „Jsem rád, že vás zase vidím," prohlásil Brown. „I když okolnosti nejsou právě nejpříznivější, že?" Trochu Paulovi pokynul. „Řeknete mi, proč jste tady? Abych byl upřímný, jsem z vašeho jednání poněkud zmatený."
Paul přikývl. „To se vám ani nedivím." Všechno Brownovi pověděl a sledoval, jak se prezident tváří.
Ten, když se dozvěděl o Paulově únosu, si zamyšleně podepřel bradu. „Myslel jsem si něco takového," řekl, když Paul skončil. „Moc se vám nepodobá, abyste opustil přátele v nejtěžší situaci, a tomu, že byste tak najednou a bezdůvodně změnil strany, jsem taky moc nevěřil. Takže Petrovský." Na chvilku se odmlčel. „Jediné co nechápu, je, proč vás ještě nezačal pronásledovat. Jistě, ve Varšavě bylo zemětřesení, ale od té doby už uplynulo pár hodin a škody nejsou příliš rozsáhlé.
Paul pokrčil rameny. „Nevím. Možná se mi ho opravdu podařilo zmást. Nebo chtěl zjistit, kam jsem jel."
Brown přikývl a vstal. „To je samozřejmě možné. Pokud je to pravda, už ví, že jste jel do Perthu a nebude mu dlouho trvat, než si domyslí, ke komu jste zamířil. Recepčnímu robotickému mozku můžu promazat paměť, takže nebude vědět, že jste sem šel, ale vidělo vás hodně lidí a alespoň někteří z nich vás určitě poznali. Takže teď máme dvě možnosti." Na chvilku se odmlčel a založil si ruce za zády. Paul ho pozorně sledoval. „Nejlepší by asi bylo, kdybyste všem řekl, jak to bylo ve skutečnosti," prohlásil Brown.
Paul zavrtěl hlavou. „To nemůžu," řekl.
Brown se na něho udiveně podíval. „Proč?" opáčil.
„Petrovský má ještě pořád Lai," odpověděl Paul. „Bojím se, že jí ublíží."
Brown stiskl rty. „A víte, že jenom neblufoval?" zeptal se.
Paul nešťastně pokrčil rameny. „Nevím. Ale nechci riskovat."
„A myslíte si, že by to něco změnilo, když už jste utekl?" opáčil Brown, ale potom mávl rukou. „Rozumím vám," řekl. „Nikdo kromě Petrovského a mě o vašem útěku neví, ještě má naději, že mu nepřekazíte plány." Povzdechl si.
„Můžete mě dostat na Insanii?" zeptal se Paul prosebně.
Brown pokrčil rameny. „To právě nevím." Znovu si povzdechl, ale potom se mu rozjasnil obličej. „Ale vlastně máte štěstí. Ještě by tady měly být tak tři moduly opatřené teleportem, a protože jsou vedené jako zařízení pro vědecké výzkumy, ještě se o ně nikdo nezajímal. Ale jestli chcete svůj útěk tutlat, budu muset najít důvod, proč jsem ten modul poslal na Insanii. A navíc tady budete muset počkat do doby, než bude teleport nastavený a budou provedeny výpočty." Pochmurně se usmál. „Paul potřásl hlavou. „Nechci vám zbytečně působit potíže…" začal, ale Brown zvedl ruku, aby ho přerušil.
„Nemůžu vás jenom tak vyhodit, když už jste přišel. Navíc vám pořád ještě něco dlužím."
Paul se na něho podíval s upřímným překvapením ve tváři. „Vy mně?" zeptal se.
Brown se usmál. „No ano. Uskutečnil jste to, o čem jsem já jen snil," prohlásil. „Ale nechme toho," dodal a zhluboka se nadechl. „Takže situace je taková, že Petrovský možná pravděpodobně ví, že jste šel za mnou a je si jistý, že mi došlo, že o tom ví. Takže mi to asi dá nějak najevo. Jenomže sem nemůže bezdůvodně poslat ozbrojené komando, ještě ne. Takže se mě bude nějak snažit donutit, abych vás vydal, a abych přitom neprozradil, že jste tu vůbec byl." Zamyslel se. „Dobře. Přespíte tady a já zařídím, abyste byl v alespoň relativním bezpečí." Usmál se. „Nerad to říkám, ale pomyšlení, že tomu kašparovi udělám čáru přes rozpočet, mi působí velmi zlomyslnou radost," prohlásil. „Pokusím se sehnat modul co nejdřív. Myslím, že zítra večer byte mohl odletět."
Paul zavrtěl hlavou. „Nevím, jak vám mám poděkovat," začal.

„Máte ještě dost času si to dobře promyslet," opáčil Brown s úsměvem. Paul mu úsměv oplatil. „Nevím, co bych bez vás dělal," prohlásil. Měl radost, ale míchala se mu do ní i starost o Lai, strach, že všechno nedopadne tak, jak má, i tíživé myšlenky na ubohého Landa. Když Brown zařídil všechno potřebné a nechal Paula samotného, Paul se bezradně postavil doprostřed místnosti. Bojovalo v něm zoufalství a naděje. Nakonec si klekl tváří k oknu. Ani nevěděl, proč to udělal, prostě mu to přišlo správné. Neuměl se modlit, a tak jenom mlčel v tiché důvěře, že je-li někdo, kdo naslouchá modlitbám, může vyslyšet i nevyřčené myšlenky.

XV.

…jsme na pochybách. Udělali jsme dobře?
Všechny věci k našemu rozhodnutí spěly.
Ano, ale naše rozhodnutí nevedlo k výsledku, který jsme očekávali.
Nejsou jako my. Potřebují čas.
Způsobili jsme jim bolest.
Při vývoji je potřeba i bolest.
Zabili jednoho z nás.
Kvůli nám teď budou bojovat.
Ne. Ne kvůli nám. Nedali jsme jim záminku k nesváru. Bojují kvůli tomu, co mají v sobě, ne kvůli nám.
Jsme na pochybách.
Toužili jsme jim pomoci.
Ano. Chtěli jsme pomoci, stejně jako když jsme kontaktovali ealje. Možná že pomoc lidem byla stejně unáhlené rozhodnutí.
Nemohli jsme nechat zemřít trpící bytosti v našem sousedství.
Stále ještě nevidíme celek. Stále ještě se soustředíme na jednotlivosti. Možná že měli zemřít. Možná bylo pro lidi ještě příliš brzo.
Stalo se to. Nemůžeme své rozhodnutí vzít zpět.
Ale co když je naše pomoc zahubí, stejně jako zahubila ealje?
Ne. Ealjové byli omylem našich nevyspělých myslí. Teď už známe víc.
Ale stále děláme stejné chyby. Co když se přese všechno staneme zhoubou i pro ně?
Pokud zaniknou v boji mezi sebou, nebude to naše vina, ale vina toho, co mají v sobě. My jsme jednali s nejlepšími úmysly.
Ano, jednali. Ale posvětí úmysly jakýkoli výsledek?
Jejich mysli se zdály být dostatečně vyspělé.
Možná že jsou. Možná jen potřebují pochopit a pochopí až po zbytečných bojích.
Nemůžeme se jen dívat, jak si způsobují bolest.
Musíme. Nemůžeme zasahovat do dění v jejich světech. Učinili jsme první krok. Jen čas ukáže, zda byl správný, zda jsme se opět nezmýlili. Jejich boje a nenávist, jejichž záminkou jsme se stali, budou buď katalyzátorem, nebo jedem, který je zničí. Nemůžeme mezi ně zasahovat.
Nemůžeme se jen dívat. Máme v sobě kousek z nich.
Musíme ho potlačit. Emoce, které nám zanechal, jsou teď nebezpečné. Ať už se s lidmi stane cokoli, nemáme právo snažit se je vést. Můžeme jen radit, budou-li o to stát. Avšak se sebou si musejí poradit sami. S tím jim nemůžeme pomoci…

***

Kristine stála v čele dlouhého stolu. Seděli za ním členové vlády a pozorně ji sledovali. Před chvilkou skončila dost bouřlivá diskuse o tom, jak by měla Insania postupovat dál. Nakonec dospěli k rozhodnutí, že si sice znepřátelila Zemi a už se k ní nemůže znovu připojit, ale že nebude útočit.

Hlavní bylo zajistit stabilitu insanijské společnosti a válka by k ní nepřispěla. Všechno ale nasvědčovalo tomu, že je jen otázka času, kdy zaútočí Země. Kristine se podívala po lidech okolo stolu. „Dobrá. Takže tedy zapneme planetární obranu. Možná, že to Země bude považovat za nepřátelské gesto, ale nedá se nic dělat. Nemůžeme zůstat bezbranní. To ale pravděpodobně znamená, že z Insanie bude muset odejít zástupce mimozemšťanů, protože jeho spojení s Janusem by se mohlo značně zkomplikovat. Ale to ještě uvidíme.“ Trochu si povzdechla. Musela ještě načít jedno téma, které jí bylo dost nepříjemné. „Promiňte, že vás ještě zdržím,“ prohlásila, „ale musíme ještě projednat pana Belnera. Neobtěžovala bych vás s tím, ale musíme k jeho odchodu zaujmout nějaké stanovisko. Určitě jste si všimli, že lidé chtějí vědět, jak je to doopravdy. Paul Belner se stal jakýmsi idolem. Z toho, co se začalo dít na síti po jeho vystoupení, mám trochu obavy. Pro některé totiž jeho odchod z Insanie znamená zpochybnění převzetí vlády námi a jiní žádají jeho potrestání za zradu. Nechci, aby protesty na síti přerostly v něco horšího, proto navrhuji vydat na Paula Belnera zatykač pro podezření z vynášení tajných informací nepřátelské zemi s tím, že zároveň uveřejníme zprávu, že my sami nevíme, jak to s ním vlastně je a co je pravda a co jenom mystifikace.“ Kristine si povzdechla. „Nelíbí se mi to, protože si nemyslím, že by Paul Belner opravdu dobrovolně udělal něco takového, ale tohle mi připadá jako nejlepší řešení.“ Většina lidí okolo stolu souhlasně přikyvovala, ale někteří se tvářili nespokojeně.
„Promiňte,“ ozval se někdo. „Ale co když to opravdu neudělal dobrovolně? “
Kristine přikývla a nevesele se pousmála. „Já vím,“ řekla. „Není to vůči němu spravedlivé. Jenomže ať už je Paul Belner kdokoli a dokázal cokoli, je to jen jeden člověk. A já opravdu nemůžu dát přednost jednomu člověku před několika miliardami dalších. Je mi líto, ale nemůžu. A jsem si jistá, že by to pochopil.“ Tazatel přikývl.
Kirstine se rozhlédla po tvářích okolo stolu, a když nikdo neměl další námitky, krátce přikývla. „Dobře. Děkuji vám.“

***

Paul stál u prosklené stěny v Brownově kanceláři a díval se na noční Perth. Město zářilo do tmy všemi barvami a Paulovi ty světelné řetězce a shluky připadaly jako podivná souhvězdí na neznámém nebi. Povzdechl si a smutně se usmál. Vzpomněl si, jak takhle stál u Cizinců a díval se do vesmíru. Zdálo se to strašlivě dávno, jako kdyby mezi tím okamžikem a současností uplynuly celé věky, jako kdyby ta vzpomínka patřila někomu jinému. *Tam někde leží nekonečno,* pomyslel si Paul a podíval se nahoru, kde by měly být hvězdy, ale kde viděl jen neproniknutelnou temnotu. *Tam někde za vrstvami hlíny, skály a kovu, za zamořenou pozemskou atmosférou začíná prostor větší než všechno, co si kdy dokážu představit. Jak to říkali Cizinci? Vesmír nás vzrušuje pro to obrovské množství možností, které skrývá. Může tam být cokoliv, nebo taky nic. Co jsem já v tom nekonečnu? Co je můj život v porovnání s trváním vesmíru? Nic. Nic než jeden úder srdce.* Povzdechl si a pomalu se položil na záda. Nemohl spát, strach a bezmoc na něj doléhaly příliš těžce. *Za svůj život nepoznám ani malý zlomek z toho všeho, co existuje nebo by mohlo existovat. Co vlastně záleží na životě člověka? Vesmír funguje i bez něj. Procesy trvající miliardy let neberou ohled na to, že žiju. Ale tahle myšlenka stejně nezbavuje život jeho složitosti. Nekonečno je venku a nekonečno je i uvnitř. Co je to myšlenka? Co způsobuje, že si uvědomuju vlastní malost? Co způsobuje, že mi vědomí, jak jsem malý, ani trochu nepomáhá?* Potřásl hlavou. *Tyhle úvahy jsou zbytečné. Jediné, na čem mi teď v celém tom nekonečném vesmíru záleží, jsi ty, Lai. Chtěl bych tě vzít do náručí a držet tě, ať se stane cokoliv.* Položil si dlaně na oči a pak se lehl na bok, pořád čelem k městu pod sebou. *Doufám, že se v pořádku setkáme. Doufám,* pomyslel si a znovu se zadíval na Perth. *Je to krásné,* pomyslel si skoro mimoděk, a jak se tak díval na světelnou nádheru města, pomalu zavřel oči a usnul.

***

Andrew se trochu znepokojeně díval k obloze. Před chvíli byla zapojena planetární obrana proti pokusům o elektronický útok, a Janusané odlétali. Vláda o zapnutí obrany sice rozhodla teprve včera,

ale protože všechno bylo důkladně připraveno, odklad by byl zbytečný. Janusané s odletem souhlasili a na rozloučenou řekli jen to, že až je lidé budou chtít opět kontaktovat, rádi je přijmou, ale že oni sami se prozatím o další kontakt pokoušet nebudou. Zároveň se zprávou o odchodu mimozemšťanů bylo oznámeno i vydání zatykače na Paula. Andrew potřásl hlavou. *Jsou z nás Janusané zklamaní?* pomyslel si a zavrtěl hlavou. *A dovedou vůbec cítit zklamání?* Odvrátil oči od oblohy, kde se teď rozprostírala neviditelná přikrývka, která by Insanii, nebýt několika družic za hranicí obrany, opravdu úplně odřízla od Země. *Co si o tomhle budou vyprávět lidi za sto, za dvě stě let?* pomyslel si a potřásl hlavou při představě, co všechno se za tu dobu může stát.

***

Bylo kolem poledne, když do budovy Výzkumu konečně přišel Brown. Paulovi někdo donesl snídani, takže prezident zřejmě ohledně Paula vydal pokyny, ale sám za Paulem celé dopoledne nepřišel. Paulovi to dělalo trochu starosti, a tak měl radost, když se Brown konečně objevil. Prezident zaklepal, a když za sebou zavřel, na chvilku se zastavil a usmál se. „Dobrý den, pane Belnere. Doufám, že jste se alespoň trochu vyspal," prohlásil.
Paul mu úsměv opětoval a přikývl. „Výborně," odpověděl. „Po těch několika nocích u Petrovského se mi u vás spalo opravdu skvěle."
Brown pokýval hlavou a přešel k pracovnímu stolu. Posadil se a pohodlně se opřel. „Už po vás byla sháňka," prohlásil. „Sice velmi nenápadná a opatrná, ale byla."
Paul povytáhl obočí. „A?" opáčil.
Brown pokrčil rameny. „No a nic. Nic o vás nevím, a že byste byl ve Výzkumu? Směšné. Co byste tu asi tak dělal. Vždyť přece chcete požádat vládu Federace o azyl, tak proč byste se měl schovávat u mě?"
Brownův úsměv se rozšířil a nabyl na zlomyslnosti. „Nicméně jsem velmi nenápadně naznačil, že ačkoliv o vás nic nevím a rozhodně nic nevím o tom, že byste se zdržoval v budově Výzkumu, mohly by nastat nepříjemnosti, kdyby se vás odsud někdo pokusil odvést."
Paul se zasmál. „Geniální," prohlásil.
Brown s úsměvem zavrtěl hlavou. „Jen mě nepřechvalte," opáčil.
Paul zvážněl. „Jenom doufám, že jsem vám nezpůsobil potíže."
Brown mávl rukou. „S tím si nedělejte starosti," odpověděl. „Už jste mi stejně narušil program. Ale ať už se stane cokoliv, věřte mi, že si tuhle situaci vychutnávám." Paul se jen trochu smutně pousmál, ale nic neřekl. Brown si povzdechl. „No ale k věci. Modul bude připravený okolo čtvrté hodiny. Jestli jsem to pochopil správně, nemůžete se teleportovat přímo na povrch Insanie, protože funguje planetární obrana," prohlásil.
Paul povytáhl obočí. „Takže ji už zapnuli? Potom ano, nemůžu se teleportovat na povrch."
Brown kývl. „Dobrá. Teleportujete se na oběžnou dráhu. Víc pro vás udělat nemůžu. Pak už si budete muset poradit sám."
Paul přikývl. „Stejně toho pro mě uděláte víc než dost. Ani nemám právo něco takového žádat."
Brown zavrtěl hlavou a usmál se. „Na tom přece nezáleží. Chci vám pomoci. Tím je všechno vyřešené."

***

Lai přecházela po místnosti a nervózně si okusovala nehty. Před chvílí slyšela své věznitele mluvit o nových pokynech a z jejich dalšího rozhovoru vyrozuměla něco o Paulově útěku. *Takže utekl,* pomyslela si. Měla radost, ale nevěděla, co to znamená pro ni. *Třeba mě teď zabijí,* pomyslela si a prudce zavrtěla hlavou. Bylo jí špatně a třásla se zimou, i když v místnosti bylo teplo. Nevěděla, co má dělat. *Zabijí mě, jestli k tomu dostanou pokyn,* pomyslela si. *Ale já teď nechci umřít. Ne, teď ještě ne. Jenomže co můžu dělat?* Ztěžka se posadila na židli a složila hlavu do dlaní. Potom ji ale něco napadlo. *Janusané.* Zamyšleně se hryzla do rtu. *No jistě. Janusané. Teď už nemám jinou šanci než riskovat. Jenomže mám jenom jeden pokus. Jestli se mi je nepodaří přesvědčit napoprvé, nepodaří se mi to nikdy.* Vzpomněla si na svůj poslední rozhovor s Davidem. *Jestli mluvil pravdu, tak někde*

v Janusanech je pořád ještě kousek z něho. Třeba by mi mohl pomoci. Narovnala se a pohodlně se opřela. Postupně se jí zklidnil dech a nakonec se jí podařilo spojit s Janusany, i když teď to bylo kvůli zapnuté obraně mnohem obtížnější než dřív.
Vítáme tě, ozvali se. *Jsme rádi, že ses s námi znovu spojila.*
Já taky, odpověděla Lai. *Ale dneska jsem přišla prosit.*
Cítíme ve tvé mysli strach a žal. Co se stalo?
Unesli mě a unesli i Paula. Paul utekl a mě teď možná zabijí. Nastala neočekávaná odmlka.
Chtějí tě zabít?
Lai cítila, jak ji obepínají propojené mysli Janusanů a zjistila, že námahu, kterou musela vyvinout k tomu, aby s Cizinci navázala kontakt, teď z velké části převzali oni. Rozhlédla se a zjistila, že se octla v hebkém moři myšlenek Janusanů. Jenže teď tu nebyl David, aby ji tím bludištěm prováděl. Teď byla sama mezi sice přátelskými, ale stále nesmírně cizími bytostmi. Zmateně se otáčela v pomalu se měnícím proudu a sledovala měkkou sametovou síť, která ji obklopovala.
Nemůžeš teď s námi dlouho zůstat v kontaktu, ozvali se Janusané. Zdálo se, že jejich hlas přichází odevšad. *Příliš by tě to vyčerpalo.*
Chtějí tě zabít? ozval se znovu stejný hlas, ale tentokrát v něm byl slyšet strach. Bylo to jako myšlenka, která do vědomí Janusanů pronikla odněkud z velké hloubky jejich složitých osobností.
Davide? špitla nesměle Lai, která si najednou připadala úplně ztracená.
David byl jedním z nás a jako ozvěna s námi zůstal ve vzpomínkách, ale přešel do světla. Už s ním naším prostřednictvím nemůžeš navázat kontakt.
Pomůžete mi? zeptala se Lai. *Prosím.* Znovu nastala ta zvláštní chvíle ticha, na kterou nebyla u Janusanů zvyklá.
Tvá bolest a tvůj žal v nás vyvolávají odezvu, na jakou nejsme zvyklí. Chtěli bychom ti pomoci, ale nemůžeme.
Lai zavrtěla hlavou. *Ale už jste mi přece jednou pomohli. Pamatujete? Tehdy, když jsme se otrávili a vy jste nás zachránili.*
Ano, odpověděli Cizinci a Lai cítila, že v nich probíhá nějaký boj. *Ano, tehdy jsme ti pomohli, ale teď už nemůžeme. Rozhodli jsme se, že nesmíme zasahovat do záležitostí lidí. Ne tímto způsobem. Musíte se naučit samostatnosti.*
Lai si povzdechla a cítila, jak jí pokleslo srdce. *Rozumím,* řekla. *Rozumím.* Chystala se, že se odpojí, když tu najednou pocítila zvláštní příliv emocí a překvapeně si uvědomila, že ty emoce patří Janusanům.
Ne! Tohle nemůžeme udělat. Chtěli jsme se zříci citů, které v nás zanechal, ale nemůžeme. Nemůžeme je potlačit. Nemůžeme ji nechat zabít.
Její bolest nám způsobuje utrpení.
Kdybychom jí nepomohli, cítili bychom vinu.
Ale nemůžeme přece takto zasahovat do života lidí.
Musíme. Nemůžeme ji nechat zemřít, když jí můžeme pomoci.
Lai stála uprostřed víru hádky mezi Cizinci a fascinovaně je sledovala. Cítila, jak v nich bojují protichůdné pohnutky, emoce se závěry, ke kterým dospěli, nutkání porušit vlastní pravidla s vědomím, že to může vést k něčemu, co nechtěli dopustit. Do Lai narážely jejich rozbouřené myšlenky. Bylo to, jako kdyby se přes ni valilo tsunami, ale připadalo jí to zvláštně povědomé. Zdálo se jí, že mezi Janusany slyší známý hlas, jako kdyby v nich opravdu zůstalo něco z Davida, jakési slabé echo, které náhle nabylo na síle. Bylo to, jako kdyby Janusany do jisté míry polidštil, jako kdyby jim dal schopnost vnímat lidské emoce a rozumět jim. Po nějaké chvíli Lai přestala vnímat nebo možná rozumět tomu, co Janusané cítí a o čem se hádají, jen se jí zdálo, že slyší hučení proudu, který se jí přelévá přes hlavu. A potom najednou zavládlo ticho. Opravdové ticho. Na chvilku neslyšela ani obvyklý šum myšlenek Janusanů v pozadí. Vyděsilo ji to, ale za několik okamžiků se síti, která ji oklopovala, vrátila její obvyklá hebkost a šum cizineckých myšlenek se obnovil. Přesto se Lai zdálo, že je něco jinak. Jako kdyby bouře, která se převalila nitrem Janusanů, něco změnila, nebo možná vyvolala na povrch něco, co chtěli, aby zůstalo skryté. Jako kdyby Janusané dospěli k rozhodnutí, které překvapilo i je samé.

Pomůžeme ti, ozval se znovu hlas. *Pomůžeme ti, i když tím porušíme svá dřívější rozhodnutí. Nechápeme proč, ale nemůžeme jinak. Člověk, kterému říkáš David, nás změnil. Už nejsme jako dřív. Už v nás navždy zůstane něco z lidí. Pomůžeme ti, ale už to po nás prosím víckrát nežádej.*
Lai se trochu zatočila hlava a octla se znovu ve známém pokoji.

***

Paul stál v hangáru u malého modulu s nedávno nainstalovaným teleportem.
„Doufám, že to bude stačit," prohlásil Brown, který stál vedle Paula a zamyšleně se díval na modul.
Paul se usmál. „Bohatě," odpověděl.
Brown mu úsměv opětoval. „Mám pro vás překvapení," prohlásil a otevřel dveře, kterými sem před několika okamžiky vešli. Do hangáru vstoupila Jana.
Paul překvapeně zavrtěl hlavou. „Jano?" řekl. „Co tady děláš?"
„Ahoj Paule," odpověděla Jana. „Chtěla jsem tě aspoň vidět, než odletíš," prohlásila. Obrátila se na Browna. „Pan prezident mi nabídl, že můžu letět s tebou, ale já si myslím, že budu užitečnější tady na Zemi," řekla. Paul se na ni tázavě podíval. Jana se pousmála. „Víš, David, než umřel, mi předal znalosti, které získal od Janusanů. Jenomže ty znalosti se nedají jenom tak lehce převést do srozumitelného jazyka. A s tím mi právě pomáhá tady pan prezident." Zvedla oči a vtiskla Paulovi něco do ruky. Paul se na to zvědavě podíval a zjistil, že je to starý paměťový krystal. Znovu se na Janu tázavě podíval. „Jsou tam výsledky naší dosavadní práce," prohlásila. „Mohlo by se vám to na Insanii hodit."
„Děkuju," odpověděl Paul. Nevěděl, co říct. Rozpačitě si pohrával s krystalem a chystal se, že se rozloučí, když tu k němu najednou Jana přistoupila a objala ho.
„Možná, že už se neuvidíme," prohlásila. „A možná, že spolu už ani nebudeme moci zůstat v kontaktu. Jestli to tak bude, tak až se sejdeš s Lai, pozdravuj ji ode mě. Doufám, že budete moci žít tak, jak byste si přáli." Trochu od Paula poodstoupila. „A pozdravuj taky Henryho a Ann. A Johna. A vyřiď jim, že jsem ráda, že jsem je poznala." Na chvilku se odmlčela. „Jsem opravdu ráda, že jsem s vámi mohla pracovat." Usmála se a okolo očí a úst se jí objevily desítky drobných vrásek.
Paul cítil zvláštní dojetí, jako kdyby se opravdu loučili navždycky, jako kdyby neměl ani Janu ani Browna, dokonce ani Zemi už nikdy uvidět. „Děkuju," řekl tiše a obrátil se k Brownovi. Než mohl něco říct, prezident k němu napřáhl ruku.
Paul ji stiskl, a když si potřásli, Brown se usmál. „No, nechci řečnit jako na pohřbu, ale paní Kelečková má pravdu. Možná, že se už neuvidíme. Nebudu vám opakovat to, co jsem vám řekl už tolikrát, ale abyste neměl špatné svědomí z toho, že vám pomáhám: nebýt vás, nestalo by se hodně věcí, které se stát měly a taky hodně těch, o kterých jsem si vždycky přál, aby se staly." Povzdechl si. „Takže už mi nezbývá nic než popřát vám hodně štěstí. Doufám, že vás doma přivítají, jak si zasloužíte, a že tam nenaletěli na Petrovského trik. A už radši nastupte, nebo vás tady ještě zdržíme do zítřka."
Paul se usmál. „Ještě jednou děkuju," prohlásil. Brown mávl rukou a pobídl ho, aby nastoupil. Paul se ještě jednou na Browna a Janu usmál a nastoupil do modulu. Když se usadil a připoutal, trochu si povzdechl. *Takže domů*, pomyslel si. *Doufám, že tenhle let nepřijde Brownovi moc draho.* Uvědomil si, že pořád ještě v ruce svírá paměťový krystal, a dal si ho do náprsní kapsy. Žaludek se mu sevřel nervozitou. *Tak do toho,* pomyslel si a spustil výpočty.

***

Kristine seděla s hlavou v dlaních a přemýšlela, co ještě by se dalo udělat pro zabezpečení Insanie. *Jestli nás Země opravdu napadne, stejně se budeme muset bránit vším možným i nemožným,* pomyslela si. *Zajímalo by mě, jestli to Cizinci věděli. Jestli to takhle dopadá vždycky, když vyspělejší civilizace objeví jinou, méně vyspělou a chce ji poznat. Vypořádávají se s tím všechny takhle? Nebo je to specifikum lidí, že to, čemu nerozumí, řeší konfliktem?*

***

Paul se probral a chvilku nevěděl, kde je. Potom se ale rozpomněl. Trochu ho brněla hlava, ale ani zdaleka se to nemohlo rovnat bolesti, kterou zažil po první teleportaci. *Aspoň mě ještě nesestřelili,* pomyslel si a rychle zapnul vysílání na všech frekvencích, aby ohlásil, kdo je. „Tady je Paul Belner. Přiletěl jsem ze Země a obíhám po stabilní orbitě Insanie. Ozvěte se prosím," hlásil v pravidelných intervalech.
Po chvíli se ozval mužský hlas. „Slyšíme, pane Belnere. Ověříme si vaši polohu a pošleme pro vás modul."
„Rozumím," odpověděl Paul a čekal. Byl si jistý, že kromě jeho polohy si ověří i to, že jeho modul s sebou nemá zbraně. Po asi dvou hodinách čekání konečně dorazil přistávací modul obsluhovaný robotickým mozkem a připojil se k Paulovu plavidlu. Paul přešel do přistávacího modulu a ten se začal vracet na Insanii. Když přistál a Paul otevřel dveře, první, co uviděl, bylo několik policistů, jak na něho míří zbraněmi. Paul automaticky zvedl ruce. „Co… co se děje?" bylo všechno, co se mu podařilo ze sebe vypravit. Přistoupil k němu jeden z policistů a nasadil mu pouta. Paul se ani nebránil, připadal si jako ve zlém snu.
„Omlouváme se, pane Belnere, ale je to nutné. Byl na vás vydán zatykač."
Paul potřásl hlavou. „Zatykač? Jaký zatykač?" zeptal se.
Policista neodpověděl. „Dovolíte?" zeptal se jenom a zkontroloval Paulovi otisky prstů a sítnice. Potom přikývl. „Ano, odpovídá, je to opravdu Paul Belner," řekl potom.
„Jaký zatykač?" opakoval Paul důrazně.
Policista zavrtěl hlavou. „Všechno se dozvíte. Teď vás musíme odvézt do hlavního města." Nedal Paulovi příležitost pro další dotazy a posadil ho do auta. Paul celou cestu mlčel a nechápal, co se to děje. Měl pocit, že se musí každou chvíli vzbudit. Když dorazili do hlavního města, byla už noc, takže Paula dali do vazby a veškeré vysvětlování a výslech odložili na ráno. Když policisté a dozorce odešli, Paul se ztěžka posadil na postel. Nemohl tomu uvěřit. Před dvěma dny utekl z jednoho vězení jen proto, aby se octl v jiném. Nevěděl, co má dělat, a tak jen tiše seděl v tmavém pokoji a nemohl se rozhodnout, jestli má plakat nebo se smát.

XVI.

Paul seděl pohodlně opřený na židli a zachmuřeně zíral na dveře. *Už mě to nebaví,* pomyslel si. *Nejdřív mě vězní Petrovský a teď moji vlastní lidé.* Ušklíbl se a zavrtěl hlavou. *Ale co jiného taky můžu čekat? Vždyť jsem je prakticky zradil.* Povzdechl si a čekal, až někdo přijde. Nepochyboval, že ho někdo bude chtít vyslechnout. *Kdybych aspoň věděl, že je v pořádku Lai,* pomyslel si. Začal bubnovat prsty na stůl. Do cely oknem proudilo jasné světlo, takže věděl, že už je ráno, ale nebyl si jistý, kolik je hodin. Po chvíli se zvedl ze židle a začal přecházet po pokoji. Byl zvědavý, jak dlouho ho ještě nechají čekat.
Najednou se ale otevřely dveře a do cely vešel policista. „Dobré ráno," pozdravil. „Pojďte se mnou, prosím." Paul přikývl a vyšel z cely. Policista se držel krok za ním. Po chvilce došli ke dveřím kanceláře a policista Paula vybídl, aby vešel dovnitř. Paul poslechl a octl se v místnosti s pracovním stolem, za kterým seděl vyšetřovatel. Na druhé straně stolu byla jedna židle volná.
„Dobrý den, pane Belnere," pozdravil muž. „Posaďte se prosím."
„Dobrý den," odpověděl Paul zmateně a poslechl.
Vyšetřovatel se usmál. „Nejprve vás musím seznámit s vašimi právy," pozdravil.
Paul potřásl hlavou. „Znám je," odpověděl. „Ale nechápu, co má tohle všechno znamenat."
„Byl na vás vydán zatykač," řekl vyšetřovatel.
Paul přikývl. „Ano, já vím, ale proč?" zeptal se.
„Protože jste podezřelý z předávání tajných informací nepřátelské zemi," odpověděl vyšetřovatel s naprosto neutrálním výrazem ve tváři.
Paul stiskl rty. „Jistě," řekl tiše. „Samozřejmě."
„Sepíšeme protokol?" zeptal se vyšetřovatel.

Paul přikývl. „Ano," odpověděl. *Proč to udělali? Vždyť museli pochopit, jak to se mnou je ve skutečnosti. Nebo ne?* pomyslel si. *Ano, předal jsem tajné informace nepřátelské zemi, ale copak jsem měl jinou možnost?*
Vyšetřovatel se usmál a spokojeně přikývl. „Dobrá…" začal, ale Paul ho přerušil.
„Ne, počkejte," řekl. „Nejdřív ze všeho musím najít svou ženu," prohlásil. „Někdo ji unesl. Je v nebezpečí. Můžou ji zabít, a taky to udělají, jestli se rychle něco nepodnikne," prohlásil.
Vyšetřovatel zavrtěl hlavou. „Lituji, ale ohledně toho jsem nedostal pokyny. Nejprve musíme sepsat protokol a musí se ověřit pravdivost vaší výpovědi."
Paul zavrtěl hlavou. „Ne," řekl a přetřel si oči dlaněmi. „Tohle je tak neskutečně pitomé." Ignoroval překvapený vyšetřovatelův pohled a znovu potřásl hlavou. Obrátil oči někam do neurčita ke stropu.
„Kristine, já vím, že tady někde jsi a že mě pozoruješ. Je mi jasné, že jsi vydání zatykače prosadila ty. To mi nevadí, klidně si mě prošetřujte, jak dlouho budete chtít. Než se mnou ale cokoliv uděláte, najděte Lai. Až bude v bezpečí, budu s vámi spolupracovat. Prosím. Nemůžete ji přece nechat někde vydanou napospas lidem, kteří ji zabijí. Kristine, je mi jedno, co si o mně myslíš, klidně si ty i celá Insania můžete myslet, že jsem jenom odporný zrádce, klidně to dej vytrubovat třikrát denně na všech náměstích, ale najděte mi Lai." Vyšetřovatel ho překvapeně pozoroval a chystal se něco říct, když se najednou otevřely dveře a do místnosti vešla Kristine. Když Paul uslyšel otevírání dveří, otočil se a uviděl ji. Byla trochu pobledlá, jako kdyby sama se sebou zápasila. *Proč jsi to udělala?* zeptal se Paul.
Nemohla jsem jinak, odpověděla Kristine. *To přece víš.* Paul jemně zavrtěl hlavou. „Dobrý den," pozdravila Kristine a trochu se usmála. Posadila se na židli u stěny.
„Pan Belner…" začal vyšetřovatel, ale Kristine ho přerušila.
„Já vím, slyšela jsem."
Obrátila se k Paulovi. „Paule, Lai už je v bezpečí. Včera se nám přihlásila. Je v pořádku. Tvrdí, že ji někdo unesl a že to mělo souvislost s tvým zmizením. Dostat se pryč od únosců jí prý pomohli Cizinci. Zatím se vyšetřuje, jak to vlastně bylo."
Paul se rozzářil. „Je tady?" zeptal se. „Můžu ji vidět?"
Kristine zavrtěla hlavou. „Lai je v pořádku, ale bude lepší, když zůstane stranou, dokud v celé záležitosti nebude úplně jasno. Řeknu jí, že jsi tady, ale zatím ji k tobě nemůžu pustit."
Paul si povzdechl. „Hlavně, že je v pořádku. Jenom ji prosím držte v bezpečí."
Kristine se slabě usmála. „Neboj se, hlídáme ji dobře a nikdo zvenčí neví, kde je."
Paul přikývl. Potom se trochu uvolnil a pohodlně se opřel. „Dobrá, řeknu vám, jak to bylo. Dopředu se ale přiznávám, že toho, z čeho mě obviňujete, jsem se opravdu dopustil." Trochu se ušklíbl. „Nejsem žádný hrdina, a i kdybych byl, stejně by to nepomohlo." Zhluboka se nadechl a začal vyprávět.

***

„Paul je ve vězení," prohlásil Henry, když se vrátil domů.
„Já vím," odpověděla Ann a vyšla do chodby za Henrym. Ten se vyzul a vztekle potřásl hlavou.
„Co je to zas za kravinu?" zeptal se.
Ann pokrčila rameny. „Byl na něho vydaný zatykač," připomněla. „Ale za chvíli ho pustí, uvidíš. Nebudou ho tam moct držet, když vysvětlí, jak to všechno bylo."
Henry se ušklíbl. „Doufám. Ale vzhledem k tomu, že v tom má prsty Kristine, moc bych na to nesázel."

***

Paul seděl na posteli s hlavou v dlaních. Neměl sílu dělat nic jiného než právě jen nehnutě sedět a občas se podívat z okna. Byl už večer a do cely proudil chladný vzduch. Paul po chvíli zase zvedl oči k oknu a potom se postavil a opřel se o parapet. Venku už byla tma, do noci zářily jen hvězdy a pouliční osvětlení. Paul se smutně pousmál. *Tak jsem zase doma,* pomyslel si trpce. Pokusil se spojit s Lai, ale nepodařilo se mu to. Možná byla příliš vyčerpaná, nebo ji jenom nemohl najít, ale dělalo mu to starosti. Jemně zavrtěl hlavou. *Proč se to vlastně všechno stalo?* pomyslel si. Najednou uslyšel

otevírání dveří. Otočil se a uviděl, že do místnosti vešli Ann a Henry. Usmál se na ně. „Ahoj," řekl. „Přišli jste navštívit ubohého vězně?
Henry zavrtěl hlavou. „Ahoj Paule," řekl. „Ani nevíš, jak jsem rád, že jste s Lai v pořádku."
Paul se zasmál. „No jo. Jenom já jsem vyměnil jednu celu za jinou," opáčil.
„Nechápu, proč to Kristine udělala," prohlásila Ann.
Paul pokrčil rameny. „Já to chápu," odpověděl. „Jenomže to od ní nebylo zrovna fér. Víte, co se vlastně stalo?" zeptal se.
Henry zavrtěl hlavou. „Ne přesně," odpověděl.
Paul se usmál. „Sedněte si," vybídl je. „To bude na trochu delší povídání," prohlásil.
Ann a Henry se usadili a Paul jim všechno řekl. Když skončil, Henry zavrtěl hlavou. „Petrovský," řekl jenom, ale vložil do toho jména tolik pohrdání, že vystačilo za několik nadávek.
Paul kývl. „Petrovský," zopakoval.
„Takže tě zachránil Land?" zeptala se Ann.
Paul přikývl. „Říkal, že se v něm hnulo svědomí. Ale možná, že zaplatil víc, než si zasloužil."
Henry znovu zavrtěl hlavou. „Já jenom nechápu, co chce Kristine dělat. Dobře, vynášel jsi tajné informace, ale přece nejsi ve vládě ani nikde, kde by ses ty informace mohl dozvědět. Jestli jsi něco vynášel, má na hlavě máslo někdo jiný," prohlásil.
Paul mávl rukou. „Na tomhle vůbec nezáleží," řekl.
„A na čem?" opáčila Ann.
Paul se hořce usmál. „Pro Petrovského jsem jenom jedna z figurek v jeho velké hře," prohlásil. „Nejsem pro něho důležitý. Jsem pro něho jenom pěšák, který splnil svůj účel. Můj únos nic moc neovlivnil, jenom způsobil, že část Insanijanů ztratila idol. To je všechno, co se mnou chtěl dokázat, a taky dokázal. A Kristine mě musí buď exemplárně potrestat, aby ukázala, že zrádce bude potrestán, i když je to Paul Belner, anebo musí dokázat, že jsem nevinný, a tudíž je vlastně všechno v pořádku, protože ten zlý je Petrovský. Jenomže pro tohle tvrzení nemá jiný důkaz než moje a Lainino slovo. A navíc, chápu, že si nemůže být jistá ničím. Ani já si nejsem jistý, jestli tohle není jen další Petrovského manipulace. Asi jsem jenom paranoidní, protože nevím, co by tím chtěl dokázat, ale zdá se mi, že můj útěk šel příliš snadno. Až podezřele snadno." Znovu se trpce usmál a povzdechl si.
„Budeme se snažit, aby vás s Lai pustili," prohlásila Ann a Henry přikývl.
„Budeme na Kristine tlačit, jak jen budeme moct," prohlásil.
„Děkuju," odpověděl Paul. „Děkuju." Potom se usmál. „Ale abych nezapomněl, tohle bude mnohem zajímavější než moje povídání," prohlásil a vstal. Vzal ze stolu paměťový krystal, který tam předchozího uložil, a podal jej Henrymu.
„Co to je?" zeptal se zvědavě Henry.
„To je část vědomostí, které se Davidovi podařilo získat od Janusanů. Dala mi to Jana. Prý jí David před smrtí předal svoje vzpomínky a ona se je teď s Brownem snaží převést do srozumitelné podoby. Necháte si to zatím u sebe? Mohlo by to být užitečné."
„Proč to nedáš Kristine?" opáčila Ann. „Ona je tady odborník na Janusany."
Paul zavrtěl hlavou. „Nějak zatím nemám náladu jí to dávat. Myslím, že u vás to bude stejně bezpečně uložené jako u ní."
Henry přikývl. „Spolehni se. Něco takového si nenechám ukrást."
Paul přikývl. „Dobře. Až přestane tohle šílenství okolo Petrovského, mohlo by to pomoct při poznávání toho, kdo Janusané vlastně jsou."

***

Paul se zamyšleně díval na Kristine sedící naproti němu. Mlčeli, ale jejich mlčení bylo nabité otázkami. Cela byla naplněná jasným světlem pozdního dopoledne a slunce dělalo z Kristininých vlasů svatozář. Pozorovala Paula, jako kdyby ho odhadovala. „Paule, doufám, že to chápeš," prohlásila nakonec.
Paul se opřel hlavou o zeď a trochu se usmál. „Jistě," odpověděl. „Ale nechápu, proč jsi za mnou zase přišla," odpověděl.
Kristine sepjala ruce. „Nechtěla bych, aby sis myslel, že tě tady držím jako nějaké rukojmí…" řekla.

Paul se na ni překvapeně podíval. „A co jiného děláš? Přiznal jsem se a udělám to klidně znova. Jestli mě chceš nechat soudit, udělej to," prohlásil. Kristine zavrtěla hlavou a chtěla něco říct, ale Paul ji přerušil. „Já vím, ty nechceš. Nechceš to udělat, protože oficiálně jsem naprosto bezvýznamný člověk, který se k tajným informacím ani neměl jak dostat." Zavrtěl hlavou. „Já to chápu. Musím být ve vězení. Tak proč jsi přišla?" zeptal se.
Kristine si rozpletla prsty a znovu se na Paula podívala tím odhadujícím pohledem. „Přišla jsem, protože nevím, jestli ti můžu věřit." Paul ji dál mlčky pozoroval. „Jakmile se na síti objevila zpráva, že ses vrátil na Insanii a že se prošetřuje, co se vlastně stalo," pokračovala Kristine, „zareagovala Země tím, že jsi byl z Federace unesen a my tě teď vězníme, protože se ti chceme pomstít."
Paul se usmál a zavrtěl hlavou. „A co dál?" zeptal se.
Kristine se nadechla. „Pro většinu Insanijanů jsi teď zrádce. A Federace požaduje tvoje vydání."
Paul znovu zavrtěl hlavou. „Neříkej," prohlásil. „Jak vidím, přece jenom se ze mě stala významná osobnost."
Kristine stiskla rty. „Paule," řekla, „nevím, jestli tohle celé není nějaká Petrovského špinavá hra a jestli s ním z nějakého důvodu nespolupracuješ. Proč jinak by tě nechal tak snadno uprchnout?"
Paul unaveně pokrčil rameny. „Kristine, já nevím. Třeba to je Petrovského hra. Klidně si mysli, že jsem jeho špeh. Klidně. Je to hovadina, ale nemám už sílu ti to vymlouvat. Je mi to jedno. Jediné, co chci, je být zase s Lai a moci žít v alespoň relativním klidu. Všechno, co jsem chtěl udělat a co jsem udělal, se zvrhlo a já nedokážu odhadnout, jak to skončí. Jestli jsem teď pro Insanijany zrádce a jestli jsem se stal součástí hry, které nerozumím, na tom mi teď nezáleží. Jediné, co chci, je klid."
Kristine se zvedla. „Ten ti teď dát nemůžu," prohlásila. „Je mi líto, že se k tobě musím takhle chovat, zrovna k tobě, ale jinak to nejde."
„Našli jste aspoň ty grázly, kteří unesli Lai?" zavolal za ní Paul, když už byla na odchodu.
„Ne," odpověděla Kristine. „A to je další věc. Máme tu unesenou Lai bez jediného škrábnutí a po únoscích ani stopa. A oba jste zmizeli a objevili se skoro současně. Zvláštní náhoda," řekla a bez dalšího slova odešla a Paulovi nezbývalo než spolknout hořkost, která se mu drala na rty.

***

„Udělal jsem to už mnohokrát a marně, přesto ještě jednou vyzývám obyvatele Insanie, aby nepodporovali lidi, kteří si nad nimi uzurpovali vládu. Chápu, že Insanijané byli obelháni a podvedeni a namísto právoplatné vlády se dosadili lidé, kteří chtějí pomocí manipulací získat veškerou moc, ale právě proto vyzývám Insanijany, aby dali najevo svůj odpor. Lidé, kteří si teď říkají insanijská vláda, prohlásili Insanii za samostatný stát, což však ani Federace národů, ani Velký chalífát už kvůli bezpečnosti Insanie a jejích obyvatel nemohou uznat. Kristine Snowriceová a její klika jsou nebezpeční. Vládnou pod vlivem Janusanů, a už to samo o sobě by mělo být varováním. Dalším znakem toho, že současný insanijský režim není v pořádku, byl nedávný únos Paula Belnera, který chtěl ve Federaci najít útočiště. Nechci vyhrožovat, ale pokud se věci nezmění, Země bude nucena zasáhnout. Ani Federace národů, ani Velký chalífát nechtějí válku, ale zdá se, že nebudeme moci jednat jinak. Evžen Petrovský, prezident Federace národů."

***

Kristine nespokojeně stiskla rty. Na síti se zase začaly množit zprávy zabývající se Paulem, jenže teď se role obrátily. Většina Insanijanů považovala Paula za zrádce, který prodal svou zemi, a požadovala jeho trest, a Země se ho zase zastávala a požadovala po Insanii, aby Paula vydala. Petrovský Paulovo uvěznění využil k tomu, aby upozornil na to, že pokud je insanijský režim schopen něco takového udělat člověku, jako je Paul Belner, kdo ví, co udělá příště. *Petrovský chce začít válku,* pomyslela si Kristine. *Chce vyvolat konflikt, a když mu k tomu už nestačí Cizinci, používá Paula. Jestli mu Paul pomáhá dobrovolně, nebo ne, je vedlejší.* Povzdechla si. *Co mám dělat? Jestli bude takhle Petrovský pokračovat, válka vypukne a my se budeme muset bránit.*

***

Paul ležel na zádech a měl zavřené oči, ale nespal. *Už jsem tady třetí den,* pomyslel si. *A pořád se nic neděje.* Povzdechl si. *Kdyby to tak chtěli skončit. Kdybych se aspoň mohl vidět s Lai.* Pořád ještě se mu nepodařilo s ní spojit. Nechápal, proč to tak je a doufal, že je to způsobené jen únavou. Bylo něco okolo desáté ráno, ale Paulovi připadalo, že už je pozdě večer. Chtělo se mu spát a byl otupělý. Už necítil ani vztek, jen rezignaci. Když se otevřely dveře, ani neotevřel oči. Předpokládal, že je to zase Kristine, která se bude znovu snažit zjistit, jestli Paul nepracuje pro Petrovského.
„Ahoj Paule," ozval se váhavý mužský hlas.
Paul se překvapeně posadil a potěšeně se usmál na příchozího. „Andrew," řekl. „Rád tě vidím."
Andrew se nesměle usmál. „Je mi to líto," prohlásil a udělal gesto zahrnující celu.
Paul mávl rukou. „Už jsem si zvykl," odpověděl. „Sedni si," vybídl Andrewa. Andrew poslechl a posadil se na židli. „Tak co, jak to tam venku vypadá?" zeptal se Paul.
Andrew pokrčil rameny. „Zatím po sobě všichni hážou velkohubé žvásty," prohlásil. „Bojím se, že za pár dnů už to bude horší."
Paul přikývl. „A já se bojím, že jsem k tomu velkým dílem přispěl."
Andrew se nevesele usmál. „Vypadá to tak. Ale nic si z toho nedělej. Možná že je dobře, že se do sebe pustíme teď, když ani jedna strana ještě nemá tolik prostředků k pořádnému masakru."
Paul se ušklíbl. „Všechno je špatně," prohlásil. „Kdybych věděl, že osídlení Insanie povede k válce, tak bych…" Zavrtěl hlavou a mávl rukou. „No jo, já vím. Stejně bych na tu konferenci šel a stejně bych tam svůj nápad přednesl." Povzdechl si. „Možná by bylo lepší, kdyby nám s Lai tehdy Lendt neslíbil pomoc, a kdyby se Brown v mém nápadu tak nezhlédl."
Andrew zavrtěl hlavou. „Teď už je to přece jedno," prohlásil. „Ostatně zrovna mně něco vykládej o špatných rozhodnutích."
Paul se na něho podíval a usmál se. „Vlastně máš pravdu. Nebýt osidlování Insanie, nemohl bys zase dělat robotika."
Andrew se pousmál a přikývl. „Třeba to nakonec všechno bude k něčemu dobré," řekl.
Paul přikývl. „Třeba."
Na chvíli se odmlčeli, ale zdálo se, že Andrew chce něco říct. Nakonec se odhodlal. „Já vím, že to možná není moc vhodné téma k hovoru, ale prý jsi Petrovskému řekl něco o obraně," prohlásil.
Paul přikývl. „Řekl," přiznal a potřásl hlavou. „Musel jsem. Já…"
Andrew ho přerušil. „Nic mi nevysvětluj. Na tvém místě bych to udělal taky. Já jen potřebuju vědět, co všechno jsi mu řekl. Dostal jsem totiž nápad, jak ještě posílit obranu. Ale k tomu potřebuju vědět, co všechno ví."
Paul přikývl. „Dobře. Neřekl jsem mu všechno a stejně jste toho už asi většinu změnili, ale jestli ti to pomůže, beze všeho," prohlásil a dal se do vyprávění.

***

Skončila porada vlády a v místnosti zůstala jen Kristine, Andrew a John. „Myslíš, že dokážeš těžební plošiny přeprogramovat včas?" zeptala se Kristine.
Andrew pokrčil rameny. „Snad. Nebude to nic těžkého. Je otázka, jestli to vůbec k něčemu bude, ale snad se s jejich pomocí opravdu podaří monitorovat celou soustavu. Mluvil jsem s Paulem o tom, co všechno Petrovskému řekl a zdá se, že Petrovskému Paulovy informace k ničemu moc nebudou. Dozvěděl se z nich o několika slabinách, které jsme ještě nevyřešili, ale pokud tam nasadíme plošiny třeba i osazené zbraněmi, tak nám Paul spíš pomohl, protože víme, kudy pravděpodobně přijde…" zasmál se, „no, skoro se mi to nechce vyslovit, ale kudy přijde invazní flotila." Potřásl hlavou. „Zní to tak neskutečně hloupě. Jako kdyby Země opravdu měla nějakou invazní vesmírnou flotilu." Zavrtěl hlavou. „Ale o tom jsem teď nechtěl mluvit." Obrátil se na Kristine. „Proč držíte Paula ve vězení?" zeptal se. „Já chápu, že lidé ho mají za zrádce a že ho Petrovský použil jako figurku ve své hře, ale to není důvod. Proč ho vězníte? Nepřipadá mi to vůči němu spravedlivé."

John zavrtěl hlavou. „Tady nejde o to, jestli je to spravedlivé nebo ne. Lidé ho mají za zrádce, a proto ho nemůžeme jen tak pustit. Vždyť vidíte, co kvůli němu vyvádějí na Zemi."
Andrew chtěl něco namítnout, ale Kristine ho nepustila ke slovu. „John má pravdu. Nemůžeme ho pustit. Nelíbí se mi, jak se k němu musím chovat, ale tady musí city stranou. Za chvíli možná vypukne válka a Petrovský používá Paula jako záminku, jako odůvodnění, že naše převzetí moci bylo špatné."
„A proto ho držíte ve vězení?" opáčil Andrew.
Kristine si povzdechla. „Pořád je tady možnost, že Paul spolupracuje s Petrovským."
„A vy tomu věříte?" zeptal se Andrew. „A neříkejte mi, že o tohle nejde. Jde o to. Insanijané mají Paula za zrádce i proto, že je ve vězení. Nemyslíte, že by bylo vhodnější udělat vstřícné gesto a pustit ho na svobodu? Zavřeli byte tak pusu Petrovskému a Insanijanům byste ukázali, že Paul je nevinný."
„Jenže on není," opáčil John.
Andrew se na něho obrátil. „Jak můžete něco takového říct? Vy byste v jeho situaci dělal něco jiného? Vy byste se zachoval jinak, kdyby vám někdo unesl ženu a vyhrožoval, že ji zabije?" zeptal se.
John zkroušeně zavrtěl hlavou. „Ne, asi ne," přiznal.
Kristine pohodila hlavou. „Nemůžu ho nechat jen tak jít. Ne, dokud si nebudu opravdu jistá, že mluvil pravdu. Co když toho Petrovskému řekl víc? Co když nám prostě a jednoduše lže?"
Andrew potřásl hlavou a stiskl rty. „Zbytečně mu zničíte život. Petrovský používá Paula jako záminku, to máte pravdu. Tak proč mu tu záminku nevezmete?" Kristine jen stiskla rty. Andrew se na ni s očekáváním zadíval, ale potom mávl rukou. „Vidím, že vám to nevysvětlím. No, tak dělejte, co považujete za nejlepší," prohlásil a odešel.

***

„A ty tomu opravdu věříš, Kristine?" zeptal se Paul. Bylo krásné slunečné ráno, ale v cele panovalo napjaté ticho, ve kterém zněly občasné otázky a odpovědi jako výstřely z pušky.
Kristine potřásla hlavou. „Já nevím, Paule," odpověděla skoro lítostivě, „já nevím."
Paul seděl na posteli, opíral se o zeď a objímal si rukama kolena. Sledoval Kristine s rezignovaným výrazem na tváři. Smutně se usmál a zvolna zavrtěl hlavou. „Kdybych ti to mohl nějak dokázat…" řekl. „Co třeba Brown?" zeptal se se slabou nadějí v hlase. „Ptali jste se ho? Dosvědčí, že mi pomáhal při útěku."
Kristine zavrtěla hlavou. „Brown včera rezignoval," prohlásila. „Nedá se s ním spojit." Paul na okamžik zavřel oči. *Takže ho můj útěk opravdu přišel příliš draho,* pomyslel si. *Kolika lidem ještě zničím život, když jsem jim přitom chtěl pomoct?* zeptal se v duchu a znovu se podíval na Kristine. Ta si povzdechla a vstala ze židle. „Paule, já nevím, co mám dělat," prohlásila. „Já bych ti chtěla věřit, opravdu, ale nemůžu. Nemůžu vědět, jestli mi říkáš pravdu. Lai tvrdí, že ji unesli a že jí pomohli Cizinci, ale Cizinci teď přestali úplně komunikovat. A navíc, proč by jí měli Cizinci pomáhat, když jinak tak okázale odmítají zasahovat do našich záležitostí? Neříkám, že Lai udělala něco špatného, ale třeba tě prostě kryje a já nemám, jak to zjistit. Ty tvrdíš, že tě unesl Petrovský, že tě přinutil s ním spolupracovat a že tě zachránil člověk, který měl spíš důvody pomáhat Petrovskému." Potřásla hlavou. „Nevím, co si o tom mám myslet." Paul jenom pokrčil rameny a sledoval, jak Kristine přechází po pokoji. Po chvíli se zastavila a zahleděla se na Paula. „Nezazlívám ti, že jsi Petrovskému řekl o obraně. Jestli to bylo tak, jak říkáš, neměl jsi ani jinou rozumnou možnost a navíc je chyba spíš na straně vlády a Smithe, protože jsi o detailech obrany správně neměl nic vědět. Mě trápí to, že můžeš z nějakého důvodu pořád spolupracovat s Petrovským."
Paul zavrtěl hlavou. „Proč bych to dělal?" opáčil a bylo vidět, že tu větu říká už poněkolikáté.
Kristine pokrčila rameny. „Nevím," odpověděla. „Ale používá tě ke svým záměrům a já musím zjistit, jestli to nedělá s tvým souhlasem a jestli jsi mu neřekl víc, než tvrdíš."
Paul se nevesele zasmál. „A jak to chceš zjistit? Řekl jsem ti, že s ním nespolupracuju. Jestli mě k něčemu používá, nedělá to s mým vědomím. To mě chceš mučit, abys zjistila pravdu?" zeptal se.
Kristine zavrtěla hlavou. „Nechci tě mučit," odpověděla. „Chci ti jen říct, že tě nemůžu pustit, dokud nemám jistotu. Bude válka a já nemůžu riskovat, že když tě pustím, uděláš něco, co by mohlo vést ke katastrofě."

Paulovy rysy zkameněly. „Bude válka?“ zeptal se tiše. „Už se to ví jistě?“
Kristine přikývla. „Federace a Velký chalífát dneska ráno zveřejnily ultimátum, že pokud insanijská vláda nerezignuje, vymůžou si svoje právoplatné území násilím.“ Trochu se ušklíbla. „Není to tam formulováno takhle a není tam ani otevřeně řečeno, že to dělají hlavně kvůli ušlým ziskům, ale i přes spousty květnatých vznešených frází o uzurpaci vlády a o tom, že jsem spolu se svými komplici podvedla ubohý insanijský lid mluví ta zpráva dost jasně. A jeden z požadavků je, abys byl vydán Zemi.“
Paul zavrtěl hlavou. „To se ze mě stala tak důležitá osoba?“ opáčil sarkasticky. „Doufám, že mě nehodláš vydat?“ zeptal se.
Kristine zavrtěla hlavou. „Ne,“ odpověděla. „Ale jakmile se tahle zpráva dostala do sítě, zvedla se vlna požadavků na to, abys byl exemplárně potrestán. Protože lidé tohle považují za důkaz, že jsi zrádce.“
Paul stiskl rty a povzdechl si. „Exemplárně potrestán,“ řekl tiše a zavrtěl hlavou.
„Už chápeš, že tě nemůžu pustit?“ zeptala se Kristine.
Paul nešťastně přikývl. „Chápu. Chtějí mě potrestat…“ Znovu zavrtěl hlavou. „Copak můžou vymyslet lepší trest než to, že se musím dívat, jak se můj sen mění na noční můru?“ prohlásil a ztěžka si povzdechl. „Ne, já vím, že se jenom zbytečně lituju,“ řekl pak. Podíval se na Kristine a najednou se téměř pobaveně usmál. „Tohle všechno je tak neskutečně hloupé,“ prohlásil. „A k čemu vlastně?“
Kristine si trochu povzdechla. „Já nevím,“ odpověděla.
Paul se zadíval na protější stěnu, a na chvíli se oba odmlčeli. Potom se Paul nadechl. „Kristine, já vím, že mě nepustíš, a taky je mi celkem jedno, co si o mně myslíš, ale proč se nemůžu vidět s Lai?“
Kristine zavrtěla hlavou. „Paule, pochop, jestli mi lžeš, nemůžu tě nechat…“
Paul ji přerušil. „Nemůžeš mě nechat co? Ovlivňovat ji? Copak řekla něco, co by mou verzi nepotvrzovalo?“
Kristine zavrtěla hlavou. „Ne,“ odpověděla a chystala se něco dodat, ale Paul jí novu skočil do řeči.
„Kristine, při vší úctě k tobě, nemyslíš, že to trochu přeháníš?“ zeptal se.
„Co?“ opáčila Kristine uraženě.
Paul si povzdechl. „Chováš se, jako bys trpěla stihomamem,“ prohlásil.
Kristine potřásla hlavou a zvedla se ze židle. „Já si to nemyslím,“ opáčila a odešla.

***

„Poté, co byla zveřejněna zpráva, že Země vyhrožuje Insanii válkou, vyšli někteří lidé do ulic na protestní manifestaci. Předmětem protestů se stal i požadavek Země na vydání Paula Belnera. Většina občanů se domnívá, že pokud skutečně vynášel důležité informace, měl by být řádně potrestán a mnoho lidí si myslí, že policie vůči němu postupuje příliš mírně a nerozhodně.“ Kamera zabrala několik desítek lidí shromážděných na náměstí jakéhosi města.
Ann zavrtěla hlavou a vypnula iluzor. Protestujících nebylo mnoho, ale když už se nespokojenost přenesla ze sítě do reálného světa, začínalo to být vážné. „Jako kdyby mohl za to, že bude válka,“ řekla Ann polohlasně a potřásla hlavou.

***

„A co chcete, abych udělala?“ zeptala se Kristine a v hlase se jí zachvěl nepatrný náznak hysterie.
Henry zavrtěl hlavou. „Říkám ti to celou dobu.“
Kristine si zakryla oči dlaněmi a zavrtěla hlavou. „Proč se najednou všichni zajímáte o Paula? Copak je středobod vesmíru? Proč vám tak záleží na tom, abych ho pustila?“
„Protože ho vězníš úplně zbytečně,“ odpověděla Ann.
Kristine si stáhla ruce z tváře a znovu zavrtěla hlavou. „Ne, zbytečně ne. Dělám to nejlepší, co můžu.“
Henry si povzdechl. „Kristine, co to ovlivní? Stejně dobře víš, že s Petrovským nespolupracuje. Proč ho nenecháš v klidu žít?“
Kristine se otočila k Ann a Henrymu zády. „Já to chápu. Já chápu, že chce normálně žít, ale copak ho můžu pustit, když si nejsem jistá, jestli nás nezradí?“

Ann jemně zavrtěla hlavou. „Kristine, bude válka. Jestli na nás Země opravdu zaútočí, nikdo neví, co se může stát. I kdybys Paula pustila, co by ještě mohl ovlivnit? Řekni, co?“ Kristine potřásala hlavou a ani se neotočila. „Nemyslíš, že by bylo lepší ukázat trochu důvěry?“ pokračovala Ann. „Je zbytečné Paula takhle trápit. Ptala ses, jestli je středobodem vesmíru. Ne, není. Ale zvrhlo se něco, pro co dlouho pracoval a za co bojoval. Proč mu bereš i zbytek? Je možné, že zradil, i když o tom pochybuju, ale nechceš i v tom případě ukázat alespoň trochu soucitu? Lidé ho mají za zločince, nejradši by ho viděli celý zbytek života za mřížemi, myslí si, že přispěl k válce. Jak ještě ho chceš trestat? Vezmeš mu ženu, vezmeš mu rodinu, budeš ho opravdu celý zbytek života věznit jen proto, že si nejsi jistá? A co když je nevinný? Na tohle nemáš právo, Kristine.“ Kristine sklonila hlavu, ale neodpověděla. Ann ještě chvíli čekala, ale potom potřásla hlavou. „Aspoň nad tím přemýšlej,“ řekla a i s Henrym odešla.

***

Kristine ležela na posteli a doširoka otevřenýma očima se dívala do stropu. Nemohla usnout, hlavou jí pořád zněla Annina slova. *Co když má pravdu?* pomyslela si a zavrtěla hlavou. *Ne. Udělala jsem to s nejlepším svědomím. Nemůžu ho pustit.* Slyšela pokojné Petrovo oddechování a chvíli se neklidně převalovala. Nakonec už to nevydržela, vstala a vyšla na balkon. Venku bylo chladno a měsíce i hvězdy byly zakryté tmavými cáry mraků. Kristine se opřela o zábradlí a mlčky se dívala na tichou krajinu před sebou. Vlasy jí cuchal jemný vánek a Kristine zhluboka dýchala voňavý vzduch. Nakonec zavřela oči a zaposlouchala se do nočních zvuků.
Po chvíli se jí v hlavě ozval cizí hlas, slabý, ale zřetelný. *Slyšíš nás?*
Kristine se skoro polekala. Janusané se už dlouho neozvali, a tak teď pro ni byl skoro šok slyšet je.
Ano, odpověděla a snažila se soustředit na slabý šum jejich hlasů.
Nemůžeme s tebou zůstat ve spojení dlouho. Vyčerpává nás to a tebe také.
Kristine přikývla. *Proč jste se tak dlouho neozvali?* zeptala se.
Nebyli jsme si jisti sami sebou. Prodělali jsme změnu a museli jsme zjistit, jak rozsáhlá je a jak bude ovlivňovat náš život.
Změnu? podivila se Kristine.
Ano. Pamatuješ se na svého druha jménem David? Zůstalo v nás něco z něho, něco, co nás dělá lidštějšími než bychom si občas přáli.
Kristine potřásla hlavou. *Dělá vás to lidštějšími?*
Ano.
Kristine se pro sebe smutně pousmála. *Dělá vás to natolik lidskými, že byste nám byli ochotní pomoci?*
Ne. To, co se ti teď jeví jako pomoc, by bylo zbytečné a možná by to vedlo k horšímu výsledku, než když vám nepomůžeme. Nemůžeme pomáhat jedné části lidí bojovat proti druhé. Taková pomoc by byla bezcenná. Své spory musíte vyřešit sami. Za tím si stojíme. Pokud tato válka povede k vašemu vyhubení, budeme toho litovat, ale nic nezmůžeme.
Kristine si povzdechla. *Kdyby existovala možnost, jak bych válce mohla zabránit, udělala bych to.*
To musíš vědět ty sama. Každý jedinec musí vědět, proč to či ono dělá a být připraven nést následky svých činů. I ty.
Kristine přikývla. *Já vím,* odpověděla.
Vidíme, že tvou mysl něco trápí. Na něco se nás chceš zeptat. Co je to?
Kristine se nadechla. *Pomohli jste Lai?* zeptala se.
Janusané zaváhali. *Ano,* odpověděli nakonec. *Víme, že se to může zdát zvláštní, ale udělali jsme to. Nevíme, zda to povede k dobrému nebo ke zlému, ale museli jsme to udělat kvůli citu, který jsme dříve neznali a který v nás zanechal tvůj druh.* Kristine přikývla a překvapeně si uvědomila, že se jí ulevilo, protože to znamenalo, že pravdu zřejmě mluvil i Paul. *Je to zvláštní. Nad tímto jsme museli dlouhou dobu uvažovat. I když jsme rozhodnuti neposkytnout vašemu druhu pomoc ve vzájemné válce, nevidíme rozpor mezi tímto rozhodnutím a rozhodnutím pomoci trpícímu jednotlivci, který naši pomoc potřebuje. Nikdy dříve jsme si to neuvědomili, ale teď se nám zdá, že jsou velká rozhodnutí a uvnitř těchto rozhodnutí jsou rozhodnutí malá, která určují, jaký bude výsledek těch velkých. Jako*

kdybychom se mohli rozhodnout pro velkou věc, ale zároveň se rozhodovat ve věcech malých úplně odlišně, aniž by to cíl velkého rozhodnutí porušilo. Jako kdybychom žili ve velkých událostech, které můžeme ovlivňovat nebo zapříčiňovat, ale zároveň s těmi velkými událostmi žijeme i události malé. A není to tak, že velké události jsou vždy důležitější, někdy se důležitost přesune na události zcela nepatrné. Co je to jedna bytost mezi miliardami? Nic než plamínek v požáru. A přesto někdy záchrana jednoho plamínku může převážit nad úvahami o tom, zda by pro všechny ty ostatní nebylo nakonec lepší nechat ho zhasnout. A pokud ten plamínek zachráníme, nikdy si nebudeme vyčítat, že jsme to udělali, i kdybychom později zjistili, že jeho záchrana stála příliš mnoho. Jako kdyby občas na ceně nezáleželo. Jsou to nebezpečné myšlenky, které mohou vést ke změně naší osobnosti, myšlenky, které v nás zanechal tvůj druh. Ale díky nim jsme vás možná zase o trochu více pochopili. Možná že už chápeme, proč jste tak nestálí. Myslíme si, že vaše mysli jsou zaměřeny na malé události, na ty, které si dokážete představit, které dokážete vnímat a nemůžete si uvědomit, nebo nechcete, jaká bude cena malých činů, o kterých víte, že jsou správné. Neříkáme, že je to špatně. My zase občas nedokážeme vnímat dílčí události, které ale mohou pomoci celku nebo jej naopak úplně zničit. Musíme, my stejně jako vy, najít rovnováhu mezi velkým a malým, blízkým a vzdáleným. Pamatuješ, jak jsme jednou hovořili o víře? Přikládáš tomu slovu velkou důležitost. Ale myslíme si, že existuje víra a důvěra a to, co v tobě vyvolává tak velkou odezvu, je ve skutečnosti představa důvěry, ne víry. Víra je velká, vznešená a často i chladná. Víra je předpokládání něčeho velkého, co se nedá obsáhnout smysly ani rozumem. Víra nutně nepředpokládá vztah s tím, čemu věříte, je to jen uznání existence něčeho, co nemůžete vnímat nebo pochopit. Důvěra je naproti tomu blízká a žhavá. Je to předpoklad, že ten, v koho důvěru skládáte, vás neopustí, že vás nezradí. Pokud máte opravdovou důvěru, může být daleko silnější než víra. Pokud máte důvěru, nepotřebujete se pídit po důkazech a spolehnete se právě jen na ni. Fascinuje nás to. Fascinuje nás, jak znovu a znovu dokážete důvěřovat, jak dokážete znovu a znovu tvořit takováto pouta. My neumíme důvěřovat. My jen věříme, ale bojíme se spolehnout. To je jeden z hlavních rozdílů mezi našimi druhy. Doufáme, že vyřešíte svůj spor a že překlenete nedůvěru k nám. Chtěli bychom vás ještě více poznat. Chtěli bychom se toho od vás tolik naučit.

Kristine se zaraženě dívala před sebe. Potom se zamyšleně usmála. *Máte pravdu. Důvěra, to je to, co nás od vás liší. Ale někdy ji nemáme odvahu používat.* Potřásla hlavou. *Děkuju,* prohlásila. *Děkuju, že jste se ozvali. Pomohli jste mi, a možná že to ani nebyl váš úmysl. Děkuju.* Usmála se na černé mraky a jasné hvězdy prosvítající skrze ně. *Ať tahle válka skončí jakkoli, chci, abyste věděli, že už jste lidem pomohli. Ukázali jste nám nový svět. Určitě se v něm postupně naučíme žít.*

Rádi jsme ti pomohli, i když nechápeme, jak. Teď už ale běž spát. Jsi příliš unavená.

Sbohem.

XVII.

Kristine si položila hlavu na Petrovo rameno. Ten ji opatrně pohladil. Kristine na okamžik zavřela oči a potom se odtáhla a podívala se Petrovi do tváře. „Myslíš, že je to správné rozhodnutí?“ zeptala se.

Petr pokrčil rameny. „Já si hlavně myslím, že bys o tom neměla rozhodovat ty. Jestli je Paul Belner ve vazbě, protože je podezřelý z nějakého zločinu, neměla bys do toho zasahovat.“

Kristine si povzdechla. „Vždyť víš, jak to je,“ opáčila.

Petr přikývl. „Vím, ale pokud ho teď chceš pustit, neměla jsi ho vůbec zavírat. Teď už je to záležitost policie a soudů.“

Kristine potřásla hlavou. „Paul by byl vyšetřovaný v každém případě, ale nemusel by být ve vězení. To byl můj návrh.“

Petr pokrčil rameny. „Potom nevím, co řešíš. Jestli jsi přesvědčená, že jsi udělala dobře, tak ho ve vězení nech, jestli si myslíš, že to byla chyba, pusť ho.“

Kristine se hryzla do rtu a postavila se. „Máš pravdu. Nevím, co řeším,“ prohlásila a sehnula se, aby mohla Petra políbit. „Musím se rozhodnout sama.“

***

Paul zase seděl na zemi opřený o zeď a zíral na dveře cely. Strašlivě se nudil a nevěděl, co by mohl dělat. Všechny přijatelné náměty k přemýšlení už vyčerpal, a tak jen seděl a občas se zkoušel spojit s Lai, ale nedařilo se mu to. Najednou se ozvaly kroky a otevřely se dveře. Paul se překvapeně podíval na policistu, který vešel do cely. „Dobrý den," prohlásil policista.
Paul se vzpamatoval a vstal. „Dobrý den," odpověděl.
„Nastavte zápěstí," prohlásil policista. Paul poslechl a udiveně sledoval, jak mu policista na ruku navléká přiléhavý měňavý pásek. „Pojďte se mnou," prohlásil policista. Paul se na něho tázavě zadíval. Policista se trochu pousmál. „Budete prozatím propuštěn a budete se moci zdržovat doma. Budete ale sledován a při sebemenší podezřelé činnosti půjdete zpátky do vazby," prohlásil.
Paul ho poslouchal jako v transu. „To myslíte vážně?" zeptal se. Policista přikývl a ukázal na dveře. Paul poslechl a vyšel ven. Šel jako ve snu, zdálo se mu, že to nemůže být skutečné. Mlčky procházel chodbami věznice a nevnímal nic, co se okolo něho dělo. *Tohle není pravda, nemůže to být pravda,* opakoval si v duchu a snažil se krotit vlnu radosti, která se v něm zvedala. Konečně dorazili do vestibulu. Byl téměř prázdný, postávalo v něm jen několik lidí.
Policista Paula dovedl k východu. „Venku na vás čeká auto," prohlásil. „Odveze vás domů. Pamatujte, že od této chvíle jste pod neustálým dozorem."
Paul roztržitě přikývl a než se vzpamatoval, policista byl pryč. Paul stál bezradně před východem a nevěděl, co má dělat. *Kde je Lai?* pomyslel si. *Copak mi Kristine nedovolí vidět se s ní ani teď?* Ale už když mu ta myšlenka proběhla hlavou, uviděl ji. Stála na opačném konci vestibulu a bezradně se rozhlížela. Paulovi se na tváři objevil šťastný úsměv a rozběhl se k ní. Lai ho uviděla a vydala se mu naproti. Když se se setkali, Paul ji objal. Lai mu položila hlavu na rameno a chvilku tam jen tak tiše stáli. „Jsi v pořádku?" zeptal se potom Paul.
Lai přikývla a zdálo se, že zadržuje slzy. „Jsem," odpověděla. „A ty?" zeptala se.
Paul přikývl. „Strašně jsi mi chyběla," prohlásil. „Nemohl jsem se s tebou spojit."
Lai se usmála. „Ty mně taky," odpověděla. „Nedokázala jsem najít sílu tě hledat, nešlo to."
Paul ji chytil za ruku. „Teď už to bude dobré," odpověděl a Lai kývla. Vydali ke vchodu. Ještě než vyšli z budovy, Paul se naposledy otočil a najednou uviděl Kristine. Stála v rohu a dívala se na ně. Tázavě se na ni zadíval a ona se na něj jako odpověď trochu usmála. Paul jí úsměv oplatil a potom pro sebe trochu potřásl hlavou, obrátil se k východu a i s Lai vyšli ven. Chvilku se nemohli zorientovat, ale potom uviděli auto, které na ně čekalo, a vydali se k němu.
Než ale mohli nastoupit, někdo na ně zamával. Svítilo jim do očí slunce, takže neviděli, kdo to je, a jen rozpačitě stáli. „Paule," zavolal příchozí.
Paul se usmál. „Andrew?" zeptal se.
Postava přišla blíž. Byl to opravdu Andrew. „Rád vás oba vidím," prohlásil.
„Dobrý den," pozdravila Lai a Andrew jí pozdrav oplatil.
„Takže Kristine se nakonec umoudřila?" zeptal se.
Paul přikývl. „Zřejmě ano. Propustila mě z vazby, zatím jenom dočasně," odpověděl a ukázal Andrewovi zápěstí.
Andrew se zasmál. „Vítej v klubu," prohlásil a ukázal vlastní náramek. „Říkal jsem si, že to nakonec udělá. Nemůže si přece doopravdy myslet, že jsi zločinec."
Paul pokrčil rameny. „To se ještě neví. Ještě mě nesoudili," opáčil.
Andrew mávl rukou. „Teď tady budeme mít jiné starosti než nějaký soud," prohlásil.
Lai zvážněla. „Válka?" zeptala se.
Andrew přikývl. „Je to na spadnutí. Navrhl jsem ještě nějaká vylepšení obrany, ale nevím, jestli k něčemu budou."
Paul se zasmál. „Prosím tě, o obraně už mi nevykládej. Když jsi to udělal naposled, moc dobře to nedopadlo."
Andrew zkroušeně přikývl. „Máš pravdu. Udělal jsem chybu."
Paul ho poplácal po rameni. „Já jsem ti nechtěl vynadat," prohlásil. „Nemohl jsi vědět, co se stane."

Andrew kývl. Chvíli naproti sobě mlčky stáli a nevěděli, co si mají říct. Pak se Andrew usmál. „Nebudu vás tady zdržovat. Na povídání ještě budeme mít spoustu času a vy určitě chcete jet domů. A mě třeba ještě osvítí nějaký geniální spásonosný nápad."
Paul přikývl a usmál se. „Máš pravdu, už chci být doma," odpověděl. „Po všech těch nocích ve vězení se těším na svou postel."
Andrew se usmál. „Jeďte," řekl. „Ale ozvěte se brzo. Jestli náhodou nenastane konec světa, rád bych vás zase brzy viděl." Rozloučili se a Andrew odspěchal někam pryč.
Paul se podíval na Lai, a jako kdyby nemohl uvěřit, že ji má zase u sebe, zavrtěl jemně hlavou. Lai se usmála. „Pojedeme?" zeptala se. Paul si povzdechl a zdálo se mu, že mu ze srdce spadl obrovský balvan.
„Pojedeme," souhlasil.

***

Když dorazili domů a auto zase odjelo, chvíli jenom mlčky stáli. Zahrada kolem domu byla pořád zdevastovaná, ale Paul při pohledu na dům pocítil štěstí. Usmál se. *Tak jsme zase doma,* pomyslel si a ta myšlenka mu přinesla zvláštní uspokojení.
„Budeme to tady muset dát do pořádku," řekla Lai.
Paul se usmál a pokrčil rameny. „Všechno má svůj čas. Teď jsme aspoň doma a to ostatní přijde na řadu potom." Vydali se k domu. Paul odemknul a vešli dovnitř. Bylo to tam trochu poházené, ale to Paulovi a Lai zatím nevadilo. Uvařili si čaj a posadili se naproti sobě do obývacího pokoje. Než si ale stihli něco říct, někdo zazvonil. Lai se zvedla, že půjde otevřít, ale Paul zavrtěl hlavou. „Klidně seď," prohlásil. „Jdu tam." Než se podíval, kdo to je, dostal na chvíli strach, že si Kristine jeho propuštění rozmyslela, ale jakmile zjistil, kdo stojí za dveřmi, neubránil se úsměvu. Otevřel. „Ahoj," řekl.
Venku stáli Ann, Henry a John a Henry s Ann se tak nepokrytě šklebili od ucha k uchu, že se Paul musel rozesmát. Podal jim všem ruku.
„Jsem rád, že jsi zase doma," prohlásil Henry.
Ann Paula objala. „Je tady Lai?" zeptala se.
Paul přikývl. „Je uvnitř," odpověděl. „Pojďte dál," dodal.
John mu také podal ruku, ale zdálo se, že ho něco trápí. „Ahoj Paule," řekl.
Paul se usmál. „Ahoj," odpověděl. „No tak pojďte," řekl, když viděl, že se hosté nemají ke vstupu do domu. Zavedl je do obývacího pokoje, kde seděla Lai. Všichni se pozdravili a Paulovi se najednou zdálo, že je zase na Zemi, že se nic z toho, co prožil, nestalo, a že teprve čekají na schválení mise na Insanii. Zachvátil ho zvláštní pocit, něco mezi steskem a štěstím. Potřásl hlavou a usmál se. „Tak co, dáte si něco?" zeptal se. „I když nevím, jestli tady něco zůstalo, jestli nám prohledávali dům," dodal.
Ann zavrtěla hlavou. „Sedni si," vybídla ho. „Teď vás ještě nemůžeme s ničím obtěžovat, asi jste ještě v šoku z toho, že vás Kristine pustila. Ostatně, to my jsme byli taky, když jsme se to dozvěděli, že?" obrátila se na Henryho.
Henry přikývl. „Hm," odpověděl. „Vlastně ani nevím, co ji to popadlo. To bylo pořád, nejsem si jistá, jestli Paul nezradil, nemůžu ho pustit, a najednou tohle."
Paul pokrčil rameny a posadil se vedle Lai. „Nevím. Ale jsem rád, že změnila názor."
Chvilku bylo ticho a potom se John zhluboka nadechl, jako kdyby chtěl něco říct. Zdálo se, že s něčím uvnitř zápasí. „Chtěl bych se vám omluvit," prohlásil nakonec a podíval se na Paula a Lai.
„Za co?" zeptala se překvapeně Lai.
John potřásl hlavou. „Za to, že jsem chtěl, aby Paul byl pro jistotu ve vězení a nemohl se s tebou vidět. Myslel jsem si, že je to logické preventivní opatření, ale teď vidím, že to byla pitomost."
Paul zavrtěl hlavou. „Stejně by mě tam aspoň na chvíli zavřeli," prohlásil. „Nemůžeš si to vyčítat. Nebyl jsem tam ostatně bezdůvodně."
John přikývl. „Já vím. Ale stejně… Teď si o tobě hodně lidí myslí, že jsi zrádce, vlastně o vás obou, čeká vás ještě soud…"
„Ať si myslí, co chtějí," opáčila Lai. „Na tom přece nezáleží."

„Už se o tom nebudeme bavit," řekl Paul. „Co se stalo, stalo se. Teď záleží jenom na tom, co se stane."
„Prý bude válka," řekl Henry.
Paul přikývl. „Slyšel jsem."
Chvíli všichni zachmuřeně mlčeli.
„Ale třeba Petrovského trefí šlak," řekla potom Ann. „Ostatně nic jiného by si ani nezasloužil."
Henry se uchechtl a pokrčil rameny. „Třeba. Ale i kdyby ne, tak co. Třeba z toho všeho nakonec nebude nic. Ale jestli bude přece jenom potřeba zachraňovat svět, tak taky můžeme být v klidu. Tady na to máme přeborníka," prohlásil a ukázal na Paula. Všichni se rozesmáli. Byl to špatný vtip a byl to vtip o něčem, co k smíchu vůbec nebylo, ale všichni se smáli o to víc, že se prostě a jednoduše potřebovali smát, aby strach, který se kolem nich vinul, alespoň na chvíli odešel.
Když se dosmáli, Paul vstal. „Já přece jenom donesu něco k pití," prohlásil. „Sice není co oslavovat, ale to nevadí. Za pár týdnů už třeba ani nebudeme naživu."

***

Paul s Lai seděli na lavičce před domem. Drželi se za ruce a dívali se na tmavnoucí nebe. Večer rychle přecházel v noc. Stromy s dvojím listím rozvinuly modré listy a slunce už dávno zapadlo, zůstaly po něm jen růžové pásy na obloze, a i ty pomalu mizely a skrývaly tak poničenou zahradu do hebkého šera. Paul si povzdechl. Cítil zvláštní smutek, jako by byl prázdný a zároveň naplněný steskem po něčem, co bylo už dávno pryč. Tiskl Laininu ruku, jako kdyby si připomínal, že opravdu sedí vedle něj, držel se jí, jako se tonoucí drží záchranného kruhu. „Jak to všechno skončí, co myslíš?" zeptal se.
Lai se na něho podívala a zamyšleně stiskla rty. „Myslíš válku?" zeptala se.
Paul přikývl. „Válku, naše obavy z mimozemšťanů, všechno."
Lai pokrčila rameny a znovu se zadívala na tmavé nebe. „Nevím," odpověděla. „Může to skončit jakkoli."
Paul si znovu povzdechl. „Víš, přemýšlím nad tím, proč se to všechno vlastně stalo. Proč jsme se všichni potkali, proč umřel Michal a Martin a David, jestli to, co David udělal, bude mít nějaký význam. Jestli je nutné, aby to, co začalo jako hezký sen a plán na přežití katastrofy, skončilo zase jenom další katastrofou."
Lai se zhluboka nadechla a zadívala se nahoru na Tristana a Isoldu. Potom se pohledem vrátila k Paulovi a usmála se. „Třeba to takhle muselo skončit," prohlásila. „Třeba jenom nechápeme proč. Ale třeba to taky vůbec není konec. Jestli je tohle všechno jen vyústěním předchozích událostí, potom je i tohle jenom začátkem nových. Je mnohem lepší si myslet, že je to smutný začátek, než špatný konec, ne?" zeptala se.
Paul přikývl a položil jí ruku okolo ramen. Podíval se vzhůru na oblohu ozdobenou tisíci hvězd, do prázdnoty vesmíru, která vůbec nebyla prázdná, a najednou se tiše rozesmál.
Lai se na něho udiveně podívala, ale úleva v jeho smíchu byla tak velká, že přiměla i ji k úsměvu. „Co se stalo?" zeptala se.
Paul zavrtěl hlavou a ukázal na třpytivou oblohu. „Vlastně nic," odpověděl. „Jenom jsem si uvědomil, jak jsou všechny tyhle úvahy nicotné." Stáhl ruku dolů a znovu ji položil Lai na rameno. „Podívej se nahoru," vybídl ji. „Vidíš ty miliardy hvězd a galaxií?" zeptal se. Lai mlčky přikývla a s úsměvem pozorovala teď už známou oblohu. „Tahle nádhera tady byla dlouho předtím, než si první člověk uvědomil, že žije," pokračoval Paul. „Byla tady dlouho předtím, než na Zemi vůbec vznikl život a bude tady dlouho potom, co všichni umřeme." Zavrtěl hlavou. „Oproti tomuhle jsou všechny naše problémy strašně malé. Neříkám, že nejsou důležité, ale jsou malé. Vezmi si, kolik lidí žilo před námi a kolik jich snad ještě bude žít po nás. Vezmi si, jak dlouhý je život jedné jediné hvězdy. V porovnání s velikostí vesmíru nejsme nic než zrnka prachu, která tu jsou a vzápětí zase ne."
„To není moc velká útěcha," opáčila Lai.
Paul zavrtěl hlavou. „Není," souhlasil. „Ale je to všechno, co si můžeme dopřát. A jestli opravdu existuje někdo, kdo nás stvořil, jestli se o nás ještě zajímá, a jestli nám opravdu dal duši, která je nesmrtelná, třeba nám jednou vysvětlí, jaký měl náš život tady význam, jaký je význam zrnka prachu

v téhle nekonečné třpytivé mozaice.“ Nadechl se voňavého vzduchu a usmál se na nebe. Uvažoval, jestli na něm uvidí výbuchy, až do insanijské soustavy dorazí první nepřátelské lodě, ale to pomyšlení v něm teď nevyvolávalo žádnou odezvu. Byl klidný jako už dlouho ne, a překvapeně si uvědomil, že je šťastný. Věděl, že tenhle pocit brzy odplyne a nahradí ho strach a nejistota z toho, co bude. Ale právě teď byl šťastný, v blízkosti milovaného člověka a pod nebem plným hvězd, které budou zářit dál, ať už válka dopadne jakkoli, i když už třeba žádní lidé nebudou.

Copyright

Knihu je možné volně kopírovat, tisknout a šířit, ať už celou nebo její jednotlivé části, jen prosím uvádějte jméno autorky.

Případné poznámky, oslavné komentáře, kritiku nebo výhrůžky prosím zasílejte na adresu tamara.h.blahova@gmail.com